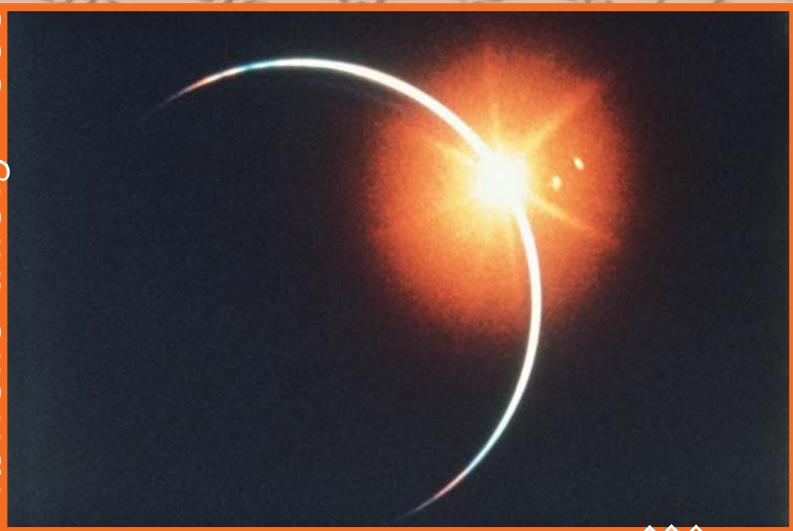

Prorocký dar v Písmu a adventistických dějinách

Biblické úkoly 2009

1

OBSAH

1. Jak Bůh komunikuje s člověkem
2. Prorocký dar
3. Duchovní dary a prorocství
4. Dar prorocství a církev ostatků
5. Inspirace proroků
6. Ověřování pravosti proroků
7. Služba proroků
8. Autorita proroků
9. Čestnost při používání prorockého daru
10. Poselství proroků
11. Výklad prorockých spisů
12. Požehnání prorockého daru
13. Důvěra v prorocký dar

PŘEHLED TÉMAT

1. Jak Bůh komunikuje s člověkem

- Přímý a osobní kontakt (Gn 18,1–15)
- Prostřednictvím přírody (Ž 19,1–6; Ř 1,19–23)
- Prostřednictvím proroků (1 S 9,9; 2 S 23,2; J 1,1–3)
- Prostřednictvím Božího slova (2 Tm 3,16)
- Prostřednictvím Krista (Žd 1,1.2; Ga 4,4)

2. Boží proroci v biblických dobách a jejich poslání

- Prorok z doby patriarchů – Abraham (Gn 20,7)
- Prorok doby exodu – Mojžíš (Dt 34,10)
- Proroci ve starozákonní době – od Izajáše po Malachiáše (Dt 18,15)
- Prorokyně ve starozákonní době – Mirjam, Debóra, Chulda (Ex 15,20; Sd 5; 2 Kr 22)
- Proroci v novozákonní době – Jan Křtitel a další (Mt 11,11; Sk 13,1)

3. Dar prorocství jako jeden z biblických duchovních darů

- Představení a smysl duchovních darů (Ř 12,6–8; 1 K 12,8–10.28–30; Ef 4,11.12)
- Trvání duchovních darů (Ef 4,11–13)
- Falešná podoba duchovních darů (Mt 7,22.23; Zj 16,13.14)
- Důležitost a význam daru prorocství (1 K 12,8–10)
- Význam daru jazyků (1 K 14)

4. Dar prorocství jako jeden ze znaků církve poslední doby (Zj 12)

- Prorocký náčrt dějin křesťanské církve (Zj 12,1–6)

- Prorocký náčrt dějin křesťanské církve – pokračování (Zj 12,13–17)
- „Ježíšovo svědectví“ – znak církve v době konce (Zj 12,17)
- „Duch prorocství“ – znak církve v době konce (Zj 19,10)
- Dar prorocství a „církev ostatků“ (Zj 12,17; 14,6–12)

5. Jak Bůh oslovuje a inspiruje proroky

- Bible – Bohem inspirovaná kniha psaná lidmi (2 Tm 3,16; 2 Pt 1,20.21)
- Co vlastně Bůh inspiruje – slova, nebo myšlenky? (1 Te 2,13)
- Fyzické projevy proroků při oslovení Bohem (Da 10,7–9.17.18; Zj 1,17)
- Boží inspirace a literární pomocníci (Jr 36,1–4; Ř 16,22)
- Boží inspirace a využití dostupných zdrojů (L 1,1–4)

6. Biblická kritéria k rozpoznání pravého proroka

- Proroci přijímají poselství od Boha prostřednictvím snů a vidění (Da 7,1)
- Poselství proroků musí být v souladu s Biblií (Iz 8,20)
- Prorocství pravého proroka se musí naplnit (Jr 18,6)
- Pravý prorok vyvyšuje Ježíše jako Pána a Spasitele (1 J 4,1.2)
- Působení pravého proroka přináší kladné ovoce (Mt 7,20)

7. V čem spočívá povolání proroka

- Proroci jsou povoláni zvěstovat evangelium (J 1,29)
- Proroci jsou povoláni vést Boží lid (1 K 5,1–5; 7,10–16)
- Proroci jsou povoláni napomínat a kárat hřích (1 Kr 18,21; Mt 3,7–10)
- Proroci jsou povoláni představovat Boží vůli (Jr 37,16.17)
- Proroci jsou povoláni oznamovat budoucnost (Iz 44,28)

8. Autorita poselství Božích proroků

- Bůh – zdroj autority (Ex 4,10–16)
- Ježíš – nejvyšší autorita na zemi (Mt 28,18)
- Bible – autoritativní Boží slovo (2 Kr 22,10–13; Jr 36,22–31)
- Kázané Boží slovo – autoritativní poselství (Jr 38,1–4; Sk 16,25–34)
- Nekanoničtí proroci – jejich poselství ve světle autority Písma (1 Pa 29,29; 2 S 12,1–4)

9. Reálný pohled na službu proroka

- Důležitost čestnosti proroka (1 Kr 22,10–18)
- Zpochybňování prorokovy čestnosti (Jr 43,2–4)
- Vztah poselství proroka a Bible (Ez 7,1)
- Prorokův růst v poznání (Da 8,27; 9,2)
- Omylnost proroka jako osoby (2 S 7,1–7)

10. Biblický základ věrouky a prorocké potvrzení

- Učení o ospravedlnění z víry (Ř 3,21–28; 5,12)
- Učení o nebeské svatyni (Žd 8,1,2; 9,23)
- Učení o svatosti soboty (Ex 20,8–11)
- Učení o stavu mrtvých (Kaz 9,5.6)
- Učení o Ježíšově druhém příchodu (Mt 24,5.24–31)

11. Zásady správného porozumění poselství proroků

- Rozlišovat, kdy prorok vysvětluje původní význam biblického textu (Ř 2,14–16)
- Rozlišovat, kdy prorok volně aplikuje biblický text (Mk 1,15)
- Brát v úvahu dobové a místní okolnosti poselství (Jr 4,23–26)
- Respektovat bezprostřední kontext daného poselství (Iz 65,17)
- Respektovat širší kontext daného poselství (Ef 2,8.9; Jk 2,14–26)

12. Jaký užitek přináší církvi prorocký dar Ellen Whiteové

- Prorocké povzbuzení do misijní práce (Mt 28,19.20)
- Prorocké povzbuzení k zodpovědné výchově mladých lidí (Dt 6,4–7.20–25)
- Prorocké povzbuzení k životu v plném zdraví (Ex 15,26)
- Prorocké povzbuzení k vydávání knih (Dt 6,1–9; 11,18–20)
- Prorocké povzbuzení k lepšímu pochopení Písma (Gn 1–3)

13. Proč můžeme důvěřovat prorockému daru

- Učedníci u Emmau – důvěra vycházející ze studia Bible (L 24,13–27)
- Křesťané v Beroji – důvěra vycházející ze studia Bible (Sk 17,11)
- Prorocký dar vyvyšuje Ježíše jako našeho Spasitele (J 5,39)
- Závažné důsledky odmítnutí proroků (Mt 23,28–31)
- Důvěra vychází z Bible, ne ze zkušeností (L 24,13–27)

ÚVOD

Prorocký dar v Písmu a adventistických dějinách

„Pravím vám, mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nikdo není větší než Jan; avšak i ten nejmenší v království Božím jest větší nežli on.“ (L 7,28)

Že by nebylo většího proroka, než byl Jan? A co Izajáš, Jeremjáš, Ámos nebo třeba Mojžíš! A přece Ježíš řekl, že Jan je z nich největší. Je to zvláštní, vždyť na rozdíl od těchto proroků Jan Křtitel nenapsal ani žádnou knihu — a přece byl větší než všichni proroci, kteří byli před ním.

Co to znamená? Prorocký dar nebyl omezen jen na proroky, jejichž spisy se staly součástí Písma. Prorocký dar zahrnoval i ty, kteří pro Pána pracovali jinak než tím, že by psali biblické knihy.

Otázka prorockého daru a inspirace všeobecně byla v celých církevních dějinách zdrojem různých diskuzí a debat. Jakým způsobem působila na proroky inspirace? Jak probíhalo zjevení? Do jaké míry, jestli vůbec, se ve spisech proroků vyskytují kulturní a osobní názory a postoje? Sotva se nám podaří vyřešit tyto otázky v úkolech tohoto čtvrtletí, když jsou diskuze na toto téma dodnes v křesťanském světě stále živé. Ale budeme se snažit odpovědět alespoň na ty základní.

Otázky týkající se podstaty prorockého daru a inspirace jsou pro adventisty sedmého dne zvláště důležité. V knize Zjevení Bůh zaslíbil, že se v době konce zvláštním způsobem projeví prorocký dar. (Zj 12,17; 19,10; 22,8.9) Adventisté sedmého dne věří, že se tento dar proctívá projevem ve službě Ellen G. Whiteové (1827–1915). Sedm desetiletí odevzdávala naší církvi poselství plná rad a varování. Když roku 1915 zemřela, její knihy, plné duchovních pohledů a rad, se staly zdrojem nesmírného požehnání pro miliony těch, jejichž život byl a stále je díky nim duchovně i teologicky obohacen. Je pro nás skutečně vzácným darem.

Otázky a pochybnosti však zůstávají. Jaká je úloha prorockého daru? Pokud tvrdíme, že Bible je naší nejvyšší autoritou, jakou autoritu by mělo mít dílo Ellen Whiteové? Jak bychom měli tyto spisy vykládat? I když je tento dar požehnáním, jakým způsobem může být nesprávně používán?

Od doby, co jsme naposledy v sobotní škole studovali téma daru proctívání, uplynula více než tři desetiletí. Během těchto let vzrostl počet členů v naší církvi z 2,5 milionu na více než 14 milionů. I když pořád existují otázky o duchu prorockém (jakož i o prorockém daru všeobecně), které zůstanou nezodpovězené, věříme, že máme více než dost důvodů k tomu, abychom věřili v tento zvláštní projev proctívání mezi námi.

V těchto úkolech se však nechceme soustředit jen na dar, ale i na Dárce, který tento dar dává. Při studiu otázky inspirace a zjevení se budeme učit o Pánu, který natolik miluje tento svět, že v osobě Ježíše Krista dal sebe samého jako oběť za naše hříchy. I když to byl Bůh, i když byl bezhříšný, i když to byl sám Stvořitel, stal se člověkem a v lidské podobě vzal na sebe trest za naše hříchy — protože to byla jediná možnost, jak můžeme my, hříšníci, získat odpuštění a stát před ním ospravedlnění.

Takový je Bůh, kterému sloužíme. Takového Boha chceme představit v úkolech tohoto čtvrtletí.

Gerhard Pfandl, původem z Rakouska, je od roku 1999 jedním z vedoucích Biblického badatelského institutu při Generální konferenci naší církve.

JAK BŮH KOMUNIKUJE S ČLOVĚKEM

Biblické texty na tento týden: Gn 18,1–15; 32,30; Ex 4,10–17; Ž 19,1–6; J 1,14; 3,16; Ko 2,9

Základní verš

Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. (Židům 1,1.2)

Bůh se zjevuje člověku dvěma základními způsoby. Všeobecné zjevení je zjevení Boha všem lidem prostřednictvím přírody a svědomí. (Ž 19,1; Ř 1,20) Boží zjevení prostřednictvím proroků, jak je zaznamenáno v Písmu – a zvláště jeho zjevení prostřednictvím Ježíše Krista – je zjevení konkrétní a výjimečné. Takto se Bůh zjevoval starozákonním patriarchům a prorokům, aby jim oznámil svoji vůli. Prostřednictvím dějin izraelského národa zjevil svoji moc a svůj záměr.

Týden ve zkratce

Jaký je rozdíl mezi všeobecným a konkrétním zjevením? Co nás příroda učí o Bohu? Co se z ní o Bohu nedozvíme? Čím se zjevení prostřednictvím Ježíše Krista odlišuje od ostatních Božích zjevení?

Téma: Jak Bůh komunikuje s člověkem

Přímý a osobní kontakt (Gn 18,1–15)

Prostřednictvím přírody (Ž 19,1–6; Ř 1,19–23)

Prostřednictvím proroků (1 S 9,9; 2 S 23,2; J 1,1–3)

Prostřednictvím Božího slova (2 Tm 3,16)

Prostřednictvím Krista (Žd 1,1.2; Ga 4,4)

NA POČÁTKU

Gn 18,1–15

V zahradě Eden Bůh rozmlouval s Adamem a Evou tváří v tvář. „Tu uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se po zahradě za denního vánku...“ (Gn 3,8) Avšak po tom osudném dni, kdy otevřeně neposlechli Hospodina, už neměli možnost těšit se z jeho přítomnosti a mluvit s ním přímo. (Gn 3,23.24)

Jak uvedené verše popisují osobní setkávání se s Bohem? Gn 18,1–15; 32,30; Ex 33,11; Sd 6,22 a 13,2.3

Starý zákon nejednou ztotožňuje Božího anděla nebo anděla Hospodinova s Bohem samotným. Jákob říká totéž o Bohu i o andělovi. (Gn 48,15.16) V hořícím keři se Mojžíšovi zjevuje anděl Hospodinův – a přece je to Bůh, kdo k němu promlouvá. (Ex 3,2–6) Anděl, který se zjevil Gedeónovi, je ztotožněný s Bohem. (Sd 6,11–14) Totéž platí o Hospodinově andělu, který se zjevil Manoachovi a jeho ženě. (Sd 13,11–22) Bůh se zjevuje lidem tak, aby to pochopili – tedy v rámci lidských pojmů a charakteristik. Bůh se člověku přibližuje prostřednictvím obrazů, které jsou člověku blízké a představitelné.

U Jana 1,18 čteme, že „Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl.“ Z toho vyplývá, že božská bytost, která se ve Starém zákoně zjevovala lidem, je Ježíš. „Po Adamově pádu Bůh přestal rozmlouvat přímo s člověkem. Lidské pokolení bylo odevzdáno Kristu, proto všechna komunikace se světem probíhala prostřednictvím Krista. Byl to Kristus, kdo dal zákon na hoře Sínaj.“ (Fundamentals of Christian Education, str. 237.238)

Zažil jsi zkušenost, kdy hřích a vzpoura narušily tvůj vztah s Bohem? Když uděláš něco, o čem víš, že je to špatné, jak se to odrazí na tvém vztahu s Bohem? Cítíš odloučení? Nemáš potřebu se modlit a hovořit s Pánem? Pomáhá ti takováto zkušenost lépe pochopit, co se odehrálo v Edenu?

PROSTŘEDNICTVÍM PŘÍRODY

Ž 19,1–6; Ř 1,19–23

Co nám o Bohu zjevuje příroda? Ž 19,1–6; 33,6–9; Ř 1,19–23

Bible podává zprávu o tom, že svět, který Bůh stvořil, byl dokonalý. (Gn 1,31) V Prísnu však čteme, že v důsledku hříchu nastala v přírodě určitá změna, která způsobuje její zkázu. Přesto však můžeme pozorovat nádhernou krásu přírody při změně barvy listů na podzim, při západu slunce nebo na oroseném poupěti růže otvírajícím se v slunečném ránu.

Bibličtí pisatelé často mluví o přírodě jako o zjevení Boží vznešenosti a velikosti. (Ž 8 a 104) Zkusme pohlédnout na vesmír. Když je jasná noc, pouhým okem vidíme tisíce hvězd. Jen naše galaxie nazvaná Mléčná dráha má přibližně dvě stě miliard hvězd. A to je jen jedna galaxie z mnoha miliard galaxií, které jsme schopni dnes pozorovat. Kdo ví, kolik existuje dalších galaxií, které jsou pro naše teleskopy nedosažitelné!

Náš rozum musí žasnout nad vzdálenostmi ve vesmíru. Nejbližší hvězda k naší Zemi – Alfa Centauri – je od Slunce vzdálená přibližně 4,28 světelných let. Světelný rok je vzdálenost, kterou světlo překoná za jeden rok – tedy 9 461 000 000 000 km ($9,46 \times 10^{12}$ kilometrů). Kosmická loď, která by letěla rychlostí přibližně 161 000 kilometrů za hodinu, by se na tuto hvězdu dostala asi za 29 000 let. Pro porovnání, naše galaxie Mléčná dráha má průměr asi 100 000 světelných let! Největší dosud známá galaxie je Markarian o průměru 1,3 milionu světelných let.

Kdybychom použili elektronový mikroskop a zkoumali desítky tisíců genů, které člověk má, dospěli bychom ke stejně neuvěřitelným zjištěním. To v nás vzbuzuje úžas. Naše omezená mysl zkrátka není schopná pochopit všechny divy stvořeného světa.

Samotná příroda však nemůže odpovědět na mnohé základní otázky o Bohu. (Ř 1,25) Sotva budeme schopni vnímat Boží lásku v tom, jak se gepard nebo kosatka dravá vrhají na svoji kořist. V přírodě vidíme Boží moc a majestát, ale příroda nesevědí vždy o tom, že Bůh je „plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný“ (Ex 34,6).

Které zázraky přírody svědčí o Boží lásce a moci? Co tento obraz narušuje a proč? Jaké hranice a omezení má příroda ve své schopnosti zjevit nám Boží lásku a jeho charakter?

SKRZE PROROKY

1 S 9,9; 2 S 23,2; J 1,1–3

Po pádu do hříchu, když už Bůh nerozmlouval s člověkem osobně a přímo, tak s ním komunikoval prostřednictvím mužů a žen, které Bible nazývá jako „vidoucí“ nebo „proroci“. (1 S 9,9) Co se z následujících veršů dovidáme o těchto prorocích? 2 S 23,2; Jr 1,5; Oz 4,1; Am 7,14.15; Jon 1,1–3

Slovo „prorok“ označuje člověka povolaneho Bohem nebo člověka, který volá k lidem v Božím jménu. Prorok je člověk, který oznamuje Boží poselství. Toto poselství se může týkat minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti a může obsahovat napomenutí, nařízení, potěšení nebo předpověď.

Co čteme o úloze proroka v Ex 4,10–17?

V těchto verších čteme o Mojžíšových námitkách, které vznáší poté, co ho Bůh poslal do Egypta za faraonem. Tvrdí, že má „neobratná ústa a neobratný jazyk“ (v. 10). I když mu Bůh připomíná, že to byl On, kdo dal člověku ústa, a slibuje, že ho zmocní mluvit před faraonem, Mojžíš stále protestuje. A tak mu Bůh říká, že pošle Árona, aby šel s ním. „On bude mluvit k lidu za tebe, on bude tobě ústy a ty budeš jemu Bohem.“ (v. 16) Jako měl být Mojžíš Božím mluvčím, tak bude Áron mluvčím Mojžíše. To znamená, že prorok mluví ve jménu někoho jiného. Prorok může promlouvat k člověku ve jménu Boha, ale také naopak – k Bohu jménem člověka. Hlavním úkolem biblického proroka nebylo předpovídat budoucnost, ale oznamovat Boží vůli. Úkolem proroků bylo vést Boží lid. Prorocký úřad byl ochranou teokracie (Boží svrchované vlády) zvláště v období království, kdy se králové často dopouštěli „toho, co je zlé v Hospodinových očích“ (2 Kr 13,2). Proroci vyučovali Boží zákon, obhajovali a prosazovali ho mezi lidem.

Všimni si Mojžíšovy pokory a vědomí vlastní slabosti. Na základě čeho můžeme tvrdit, že šlo o pokoru, a ne o lenivost nebo neochotu? Proč je dobré, aby měl člověk pokorný postoj? (Nemusí jít jen o proroka.) Jaké nebezpečí nám hrozí, jestliže se nás zmocní pocit pýchy a soběstačnosti?

PROSTŘEDNICTVÍM BOŽÍHO SLOVA

2 Tm 3,16

Na křesťanství je pozoruhodné zjevené náboženství. Záznam tohoto zjevení nacházíme v Písmu.

Nejprve Bůh mluvil s Adamem a Evou přímo. Později se zjevoval jednotlivcům prostřednictvím snů, vidění nebo zjevení. Od dob Mojžíše byla mnohá z těchto zjevení zapisována. Výsledkem je, že dnes máme v Bibli 66 knih.

Co se z následujících textů dovídáme o Bibli?

Mt 1,22; 2,15.17; 4,14 _____

J 20,30.31 _____

2 Tm 3,16 _____

Existuje mnoho charakteristických znaků Bible, kterým bychom měli věnovat pozornost. Zaměříme se alespoň na tři z nich.

Jednota. Na první pohled Bible vypadá jen jako sbírka starověké literatury. Ale vzhledem k tomu, že ji napsalo přibližně 40 autorů v průběhu téměř 1 600 let, je její jednota něčím úžasným. Od První knihy Mojžíšovy až po Zjevení je v ní postupně zjevován plán spasení. Je jednotným tématem Písma. Celý Starý zákon hovoří o zaslíbeném Mesiáši. Každá novozákonní kniha zvěstuje, že slíbený Mesiáš přišel v osobě Ježíše Krista. V Bibli nalézáme dokonalý soulad. Starý i Nový zákon učí totéž.

Dějiny. Starý zákon popisuje nejstarší dějiny lidstva i tohoto světa. William F. Albright, známý archeolog 20. století, napsal: „Hebrejská národní tradice vyniká nad všemi ostatními svým jasným kmenovým zřízením a rodovým původem. V Babylonu, Asýrii, Fénicii, Řecku a Římě bychom marně hledali něco podobného. Nic podobného nenajdeme ani v tradici germánských národů. Dokonce ani v nejstarších civilizacích světa – v egyptské, indické a čínské tradici – se nic podobného neobjevuje.“ (The Biblical Period From Abraham to Ezra, str. 27)

Prežití. V porovnání s jinými starověkými spisy má Bible víc rukopisných důkazů než jakékoli jiné dílo klasické literatury, a to i přes časté pokusy římských císařů je zničit. Existuje například více než 5 000 známých řeckých rukopisů Nového zákona. Homérův epos Ilias je druhý v pořadí. Dochovalo se však jen 643 rukopisů tohoto slavného eposu a jeho částí.

Je to pro nás dalším důkazem toho, že skutečným autorem Božího slova je Duch svatý, který inspiroval všechny biblické pisatele. Postaral se o to, aby se Bible zachovala až dodnes, což potvrzují bibličtí historici.

PROSTŘEDNICTVÍM KRISTA

Žd 1,1.2; Ga 4,4

Středem a podstatou Božího zjevení je osoba Ježíše Krista, který byl Bohem v lidském těle. Když v Božím plánu nadešel určený čas, „poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu“ (Ga 4,4). Ježíš žil v Palestině přibližně 33 let. Po své smrti na kříži vstal třetího dne z hrobu a vystoupil ke svému Otci.

V čem je Boží zjevení prostřednictvím Ježíše Krista odlišné od ostatních zjevení, o kterých jsme hovořili?

J 1,14; 3,16; 14,8.9 _____

Ko 2,9 _____

Žd 1,1.2 _____

Bible převyšuje Boží zjevení v přírodě. Žádný písemný záznam se však nevyrovná osobní přítomnosti Božího Syna. Bible je Boží nástroj, s jehož pomocí chce Bůh dosáhnout svého záměru v našem životě. Na nikoho však nemůže působit svojí proměňující mocí, pokud Bibli budeme považovat jen za zajímavou historickou knihu. Ze studia Bible získáme užitek jen tehdy, pokud nás povede k Tomu, koho zjevuje. Bible byla napsána hlavně proto, aby prostřednictvím života a smrti Božího Syna – Ježíše Krista – zjevila Boha tomuto světu.

„Bylo tu pravé světlo, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo do světa.“ (J 1,9) Jakým způsobem nám tento text pomáhá pochopit zjevení Boha v Kristu?

Tento verš neznamená, že toto světlo dostává každý člověk, ale že pokud člověk toto světlo přijme, potom to musí být od Ježíše. (Sk 4,12) To, že pravé světlo osvěcuje celé lidstvo, znamená totéž, jako když řekneme, že Ježíš zemřel za každého člověka. Víme však, že ne všichni budou spaseni. Jak Jan dále píše, mnozí toto světlo nepřijali. (J 1,10–12)

Jak dobře znáš Ježíše? Kdyby tě někdo prosil: „Řekni mi něco o Ježíši, kdo to je a co pro mě může udělat,“ co bys odpověděl?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Život naplněný pokojem si přečti kapitulu Pravé poznání Boha (ŽNP 216–225; MH 409–426) a v knize Výchova kapitulu Bůh v přírodě (VYCH 60–61; Ed 99–101).

„Kristus přišel naučit lidi vše, co Bůh chtěl, aby věděli. V nebi nad námi, na zemi i v rozsáhlých vodách oceánu vidíme dílo Božích rukou. Celé stvoření svědčí o jeho moci, moudrosti a lásce. Avšak ani z hvězd, ani z oceánu, ani z peřejí se nic nedovíme o Božím charakteru, jak je nám představen v Kristu. Bůh věděl, že jestliže nám chce zjevit svůj charakter a povahu, je potřebné jasnější zjevení, než je příroda. Proto poslal svého Syna na tento svět, aby do té míry, jak to jen bude lidskému zraku možné, zjevil povahu a vlastnosti neviditelného Boha.“ (8T 265)

„Kristus zjevil o Bohu všechno, co mohl hříšný člověk snést, aniž by jej to zničilo. Je to božský Učitel. Kdyby Bůh považoval za potřebné zjevit nám něco víc než to, co nám zjevil prostřednictvím Krista a svého psaného slova, určitě by nám to zjevil.“ (8T 266)

„Bible je úžasná kniha. Jsou to dějiny, které před námi odhalují minulá staletí. Bez Bible bychom byli ponecháni napospas domněnkám a bájím, pokud jde o to, co se stalo v dávných dobách. Zároveň v ní najdeme nezměnitelná proroctví o budoucnosti. Boží slovo nám odhaluje plán spasení a ukazuje cestu, jak můžeme uniknout věčné smrti a získat věčný život.“ (E. G. Whiteová v Bible Echo, 1. 10. 1892)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jak se nám Bůh aspoň částečně zjevuje prostřednictvím přírody? Jak to souvisí s potřebou chránit životní prostředí?**
- 2. Jakými dalšími způsoby s námi Bůh komunikuje? Jak se můžeme přesvědčit o tom, že je to opravdu Bůh, kdo k nám promlouvá? Co nás chrání před tím, abychom se nenechali oklamat?**
- 3. Naplánujte si výlet do přírody a pozorujte v ní Boží zjevení. Co jasně svědčí o jeho stvořitelské moci a lásce? Které otázky zůstávají nezodpovězené? Proč nám příroda – i když je velmi krásná – nedokáže zjevit všechno, co potřebujeme znát o Bohu?**

PROROCKÝ DAR

**Biblické texty na tento týden: Gn 20,7; Ex 15,20;
Dt 18,15; Mt 11,11; J 6,14; Žd 11,24–26**

Základní verš

Řekl: „Poslyšte má slova: Bude-li mezi vámi prorok, já Hospodin se mu dám poznat ve vidění, mluvit s ním budu ve snu.“ (Numeri 12,6)

V celých dějinách až dodnes nacházíme příklady lidí, kteří předpovídají budoucnost. Ve většině případů se však jejich předpovědi nenaplnily. A pokud se naplnily, musíme vzít v úvahu mnoho faktorů. Nemohlo jít o obyčejnou náhodu? Byl to Boží zásah? Anebo to způsobil nepřítel, aby svedl co nejvíce lidí?

Jednotlivci, které podle Písma Bůh obdaroval darem proroctví, byli lidé, kteří chodili s Bohem. Nebyli bezhříšníci, ale snažili se žít v souladu se zjevenou Boží vůlí. Měli osobní vztah s Bohem. Proto je Bůh mohl zvláštním způsobem použít.

V tomto úkolu budeme mluvit o tom, jak Bůh jednal prostřednictvím svých proroků.

Týden ve zkratce

Kým byli proroci ve Starém a Novém zákoně? Byli to světcí, nebo jen obyčejní lidé? Jakou úlohu sehrávaly ženy prorokyně v Izraeli? Jaký byl rozdíl mezi apoštoly a proroky v Novém zákoně?

Téma: Boží proroci v biblických dobách a jejich poslání

Prorok z doby patriarchů – Abraham (Gn 20,7)

Prorok doby exodu – Mojžíš (Dt 34,10)

Proroci ve starozákonní době – od Izajáše po Malachiáše (Dt 18,15)

Prorokyně ve starozákonní době – Mirjam, Debóra, Chulda (Ex 15,20; Sd 5; 2 Kr 22)

Proroci v novozákonní době – Jan Křtitel a další (Mt 11,11; Sk 13,1)

PATRIARCHA A PROROK

Abraham (Gn 20,7)

Slovo prorok se poprvé v Bibli vyskytuje v Gn 20,7. V jakém kontextu je toto slovo použito? Co nás tento kontext učí o tom, kdo byl prorok a co bylo jeho posláním?

V Pentateuchu (prvních pět knih Bible) slovo „prorok“ představuje příjemce Božího zjevení. V době soudců se začíná používat slovo „vidoucí“ (1 S 9,9.11.18.19). Později se však pisatelé vracejí k původnímu výrazu.

Proroci byli nejen Božími mluvčími, ale příležitostně také prostředníky mezi Bohem a lidmi. V Genesis 20 čteme, že Abraham byl prostředníkem mezi Bohem a abímelkem. Právě on se měl modlit za abímelka.

Abraham je významnou postavou Starého zákona. V Písmu je třikrát nazván Božím přítelem. (2 Pa 20,7; Iz 41,8; Jk 2,23) Když mu bylo 99 let, Hospodin mu dal slib: „Převelice tě rozplodím a učiním z tebe pronárody, i králové z tebe vzejdou.“ (Gn 17,6) Dostal zaslíbení, jehož naplnění bylo z lidského pohledu nemožné. Protože však uvěřil Bohu i přes to, co mu říkal rozum, stal se „otcem všech neobřezaných, kteří věří a jimž je spravedlnost připočtena“ (Ř 4,11).

Abraham byl na Boží příkaz ochotný obětovat svého syna. (Gn 22) Proto se nám zdá zvláštní, že oklamal abímelka, čímž málem přišel o Sáru. (Gn 20,2) Tato situace však jen svědčí o tom, jak je život složitý a nepředvídatelný.

Příležitostný projev přetrvávající staré povahy u věřícího člověka, odpadnutí Božích dětí v celých dějinách a naše vlastní smutná vybočení z cesty spravedlnosti – to všechno jsou dostatečné důvody k tomu, abychom vysvětlili chybu v jednání „otce všech . . . , kteří věří“. Abraham byl člověk jako my. Prožíval okamžiky, kdy jeho víra dosahovala úžasných výšek, ale i chvíle, kdy zcela selhala. Kterého následovníka Abrahamova Boha se to netýká?

Je pro tebe povzbuzením, že i přes nedostatek víry a chyby, kterých se Abraham dopustil, ho Bůh mocným způsobem použil? Co udělat, aby naše selhání nezastavilo růst naší víry?

PROROK EXODU

Mojžíš (Dt 34,10)

Mojžíš byl jako první v izraelském národě nazván prorokem. V souvislosti s jeho smrtí je napsáno, že „nikdy však již v Izraeli nepovstal prorok jako Mojžíš, jemuž by se dal Hospodin poznat tváří v tvář“ (Dt 34,10). Abraham byl otcem izraelského národa, ale Mojžíš byl první prorok v dějinách Izraele – a stal se tak vzorem pro všechny další proroky.

Jaký byl podle následujících textů Mojžíš a jeho charakter? Ex 4,10; 32,11–13.32; Žd 11,24–26 Jak podle těchto výroků plnil Mojžíš své proročké poslání?

Díky výchově v Egyptě, silné víře v Boha a osobní zkušenosti se Všemohoucím u hořícího keře (Ex 3) byl Mojžíš dobře připravený vést izraelský lid. Z Písma víme, že Izraelci opakovaně selhávali ve víře v Boha, proto se za ně Mojžíš neustále přimlouval u Boha (Ex 32, 11–13; Nu 14, 13–19; 16, 46–50) a současně vyzýval Izraelce k věrnosti.

Po příhodě se zlatým teletem pod horou Sínaj (Ex 32) strávil Mojžíš 40 dní s Bohem na hoře. Když se vrátil, jeho tvář zářila. (Ex 34, 28–35) Mojžíš měl jedinečnou příležitost vidět slávu Stvořitele. Zářící tvář byla vlastně odrazem Boží slávy. (2 K 3, 7) Vzpoura u zlatého telete byla namířena nejen proti Bohu, ale i proti Mojžíši. Mojžíšova zářící tvář byla proto důkazem jeho společenství s Bohem a nástrojem k znovunabytí Bohem svěšeného vůdcovství. Když si lidé uvědomili, s kým Mojžíš byl, obnovilo se u nich jeho postavení vůdce a prostředníka, které předtím zpochybnili.

Každý, kdo je naplněný Duchem Božím, bude nějakým způsobem odrážet Boží charakter. Ti, co žijí v úzkém společenství s Bohem, budou působit na život druhých, i když sami si to možná ani nebudou uvědomovat.

Znáš někoho, o kom se domníváš, že prožívá úzké společenství s Bohem? Jak se to projevuje v jeho životě? Jaké charakterové rysy u něj pozoruješ? Jak se můžeme naučit žít v užším společenství s Bohem? Které věci ti v tom brání?

PROROCI V IZRAELI

Od Izajáše po Malachiáše (Dt 18,15)

Před svou smrtí řekl Mojžíš Izraelcům: „Hospodin, tvůj Bůh, ti povolá z tvého středu, z tvých bratří, proroka jako jsem já. Jeho budete poslouchat.“ (Dt 18,15) Kontext naznačuje, že toto proroctví se bezprostředně vztahovalo na vedoucí postavení proroků v Izraeli v období po Mojžíšově smrti. (Dt 18; 34,9,10; Oz 12,10) Částečným naplněním Mojžíšova proroctví jsou proroci – počínaje Jozuem až po Malachiáše.

Jen Kristus však mohl zcela naplnit podmínky vyjádřené v Mojžíšově proroctví. (Viz J 1,21; 6,14; 7,40.) Přišel jako druhý Mojžíš – ne aby svůj lid vysvobodil z moci pozemských vládců, ale aby ho vysvobodil z moci hříchu.

Spisy starozákonních proroků dobře známe. Kromě nich však bylo v Izraeli mnoho dalších proroků. Samuel žil v době soudců. (1 S 3,20) V jeho práci pokračovali Nátan a Gád. (2 S 12,1; 24,13) Po rozdělení království v roce 931 př. Kr. čteme o proroku Achíášovi (1 Kr 11,29), Eliášovi (1 K 18,1) a Elíšovi (2 K 2,9–14), kteří sloužili Božímu lidu.

Proroci zastávali v životě různá postavení: Jeremjáš a Ezechiel byli kněží; Izajáš a Sofonjáš patřili ke královskému rodu; Daniel byl ministrem v Babylonu; Samuel byl soudcem; Elíša polnohospodářem; Ámos pastýřem. I když jejich původ byl různý, všichni byli Božími posly, skrze které se Bůh snažil ochránit Izrael před pádem do hříchu. Někteří proroci napsali knihy (1 Pa 29,29; 2 Pa 9,29), jiní nezanechali žádný psaný záznam (1 Kr 17,1; 2 Kr 2,15); někteří byli královskými rádci (1 S 22,5), jiní kázali lidu (Ez 3,17). Po čtyřech stoletích prorockého mlčení se objevil Jan Křtitel jako poslední prorok starozákonní doby. (Mt 3,1)

V celém Písmu sledujeme, jak Bůh prostřednictvím proroků promlouvá ke svému lidu. Samotná Bible je vlastně dílem těchto proroků – je to odevzdání poselství, které jim Bůh dal. Bez ohledu na jejich různý původ, postavení, vzdělání a temperament, bez ohledu na některé nedostatky jejich charakteru (jistěže kromě Ježíše) Bůh tyto lidi – přesně takové, jací jsme my – použil, aby zvěstovali jeho poselství.

Který prorok je ti svým životem nebo poselstvím blízký? Kdo z nich hovoří podle tebe nejjasněji a proč? Jaké poučení sis vzal ze života a zvěsti tohoto proroka? Dokážeš to, co ses od něj naučil, uplatnit ve svém životě způsobem, který tě mění k lepšímu?

PROROKYNĚ V IZRAELI

Mirjam, Debóra, Chulda (Ex 15,20; Sd 5; 2 Kr 22)

Písmo se zmiňuje o několika prorokyních. Které to byly? Jakou úlohu sehrávaly v dějinách Izraele?

Ex 15,20,21 _____

Sd 4,4–10 _____

2 Kr 22,11–20 _____

Mirjam, Mojžíšova sestra, je nazvána prorokyní. Je o ní napsáno, že předzpěvovala ostatním, když Mojžíš zpíval svoji píseň. (Ex 15,1.21) Mojžíš byl ustanovený vůdce izraelského národa. Setkával se především s muži, kteří byli považováni za představitele svých rodin. Mirjam zřejmě plnila svoji úlohu mezi izraelskými ženami. Musela být o několik let starší než Mojžíš. (Ex 2,1–8) Podle Josefa Flavia se vdala za Húra, který spolu s Áronem podpíral Mojžíšovy paže v boji s Amálekovci. (Židovské starožitnosti III, str. 98)

Její důležitost v izraelském národě dokládá i to, že celý Izrael musel čekat sedm dní, dokud ji Bůh nezbavil malomocenství po nešťastném sporu s bratrem Mojžíšem a jeho manželkou. (Nu 12,1–15)

Prorokyně Debóra musela být výjimečnou ženou. (Sd 5) Ve společnosti ovládané muži se stala politickým a duchovním vůdcem. V té době se něco takového podařilo jen několika ženám. Jako hluboce duchovní člověk připsala všemnu slávu za vítězství nad Kenaanci Hospodinu (Sd 5,3–5.13), ne sobě nebo Bárakovi. Jako „matka v Izraeli“ (v. 7) bděla nad lidem s mateřskou starostlivostí, radila mu a pomáhala dosáhnout spravedlnosti.

Jaká úcta byla podle veršů Sd 4,1–8 této ženě prokazována?

Další prorokyní v Izraeli byla Chulda. (2 Kr 22,14–20; 2 Pa 34,20–28) Když ji král Jóšijáš požádal, aby mu oznámila Boží vůli, předpověděla soud nad Jeruzalémem a pohromu, která stihne jeho obyvatele. Nemělo se to však stát za vlády Jóšijáše. Jeho oči neměly vidět zlo, protože se pokořil před Hospodinem. Je zajímavé, že Jóšijáš se obrátil na Chuldu, i když v té době žili i Jeremjáš a Sofonjáš.

NOVOZÁKONNÍ PROROCI

Jan Křtitel a další (Mt 11,11; Sk 13,1)

Starozákonní prorocká doba skončila asi čtyři sta let před Ježíšovým narozením. V tomto období – od posledního písčícího starozákonního proroka po narození Ježíše Krista – bylo napsáno mnoho židovských knih, ale nebyly přijaty do kánonu jako inspirované.

Životem Ježíše Krista začíná nová éra, ve které Bůh opět povolal jednotlivce, aby se stali jeho mluvčími. Které z novozákonních proroků znáš? Jaký byl rozdíl mezi nimi a apoštoly? L 1,67; J 1,6,7; Sk 11,27.28; 13,1; Zj 1,1–3

Novozákonní řečtina používá slovo „apoštol“ ve smyslu posel, vyslanec nebo delegát. Josef Flavius například používá tento výraz, když píše o vyslancích, které Židé poslali jako své zástupce do Říma. (Židovské starožitnosti XVII, str. 11)

V Novém zákoně slovo „apoštol“ v sobě nese myšlenku posláním a zastoupením. Tento výraz se objevuje v souvislosti s Ježíšovým ustanovením a vysláním učedníků na evangelizační misi. (Mt 10,2–6) Apoštolové byli lidé, které zmrtvýchvstalý Pán obdařil zvláštní pravomocí. Byli svědky jeho smrti a vzkříšení. Tuto možnost předešlí proroci neměli. Někteří z apoštolů, jako například Jan a Pavel, byli i proroky; ale nebyli jimi všichni apoštolové. Podle Efezským 2,20 poskytovali apoštolové a proroci základní výklad toho, co Bůh v Kristu učinil pro člověka.

Proč byl Jan Křtitel větší než všichni ostatní starozákonní proroci? (Mt 11,11) Co chtěl Ježíš říci slovy, že „i ten nejmenší v království nebeském je větší nežli on“?

Jan Křtitel byl největším prorokem v tom smyslu, že jeho předností bylo oznámit příchod Ježíše Krista, o kterém mluvili a psali všichni proroci. (Viz L 24,27; J 5,39.46.) Podobně jako Abraham, všichni starozákonní proroci toužebně očekávali den, kdy přijde Mesiáš (1 Pt 1,10.11), ale Jan ho skutečně viděl. V tomto smyslu prorocký úřad dosáhl svého vyvrcholení v Janovi. Je třeba si však také uvědomit, že Jan Křtitel stál u dveří království milosti, do kterého jen nahlédl, zatímco nejmenší Ježíšův následovník se může podívat zpět a těšit se z toho, že všechna mesiášská prococtví se v Ježíši Kristu naplnila.

Přemýšlej o některých starozákonních prococtvích, která hovořila o Ježíši jako o Mesiáši. Jakým způsobem mohou posilnit tvoji víru?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Na úsvitu dějin si přečti kapitoly Nejtěžší zkouška (NÚD 63–68; PP 145–155) a Mojžíš (PP 114–120; PP 241–256).

„Za svého pobytu v Egyptě Abraham prokázal, že není prost lidských slabostí a nedokonalostí. Zatajiv skutečnost, že Sára je jeho manželkou, projevil nedůvěru v božskou péči a nedostatek té velké víry a odvahy, o níž podal za svého života tolik vznešených příkladů.“ (PP 37; PP 130)

„Mojžíš věděl o konečné odměně, kterou dostane pokorný a poslušný Boží služebník. V porovnání s ní ztrácí světský zisk jakoukoliv hodnotu. Velkolepý faraonův palác a monarchův trůn měly být pro Mojžíše silným lákadlem. Mojžíš se díval dále než ke krásnému paláci a královské koruně; hleděl na vysoké pocty, které udílí Nejvyšší svým svatým v království neposkvrněném hříchem. Vírou viděl korunu, kterou Král nebe položí na hlavu vítěze.“ (CC 81)

Otázky k přemýšlení

- 1. Přemýšlej o některých charakterových nedostatcích proroků a apoštolů v Bibli. Jaká naděje z toho pro tebe vyplývá? Které dobré vlastnosti vidíš u těchto lidí? Jakou naději a zaslíbení v tom vidíš?**
- 2. Co si myslíš o současných takzvaných „prorocích“, kteří v médiích zveřejňují své různé předpovědi? Jaký postoj k nim máme zaujmout? Jací jsou to lidé? Co předpovídají? V čem spočívá rozdíl mezi nimi a biblickými proroky?**
- 3. V čem můžeme jako církev vystupovat v úloze proroka? Jak můžeme rozpoznat své poslání?**

DUCHOVNÍ DARY A PROROCTVÍ

**Biblické texty na tento týden: Sk 2,1–11; Ř 12,6–8;
1 K 1,6.7; 13,9; Ef 4,11; 2 Te 2,9.10**

Základní verš

Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech. (1. Korintským 12,4–6)

Jako adventisté věříme v dary Ducha, včetně proroctví. Věříme a vyznáváme i to, že všechno bychom měli zkoušet a ověřovat Božím slovem. V tomto úkolu se na základě Písma blíže podíváme na některé z duchovních darů.

Týden ve zkratce

S jakým záměrem nám Bůh dává duchovní dary? Jak se projevují? Co říká Písmo o daru jazyků? Co učí o falšování darů?

Téma: Dar proroctví jako jeden z biblických duchovních darů

Představení a smysl duchovních darů (Ř 12,6–8; 1 K 12,8–10.28–30; Ef 4,11.12)

Trvání duchovních darů (Ef 4,11–13)

Falešná podoba duchovních darů (Mt 7,22.23; Zj 16,13.14)

Důležitost a význam daru proroctví (1 K 12,8–10)

Význam daru jazyků (1 K 14)

DUCHOVNÍ DARY

Ř 12,6–8; 1 K 12,8–10.28–30; Ef 4,11.12

„A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele.“ (Efezským 4,11)

Duchovní dary (v řečtině „charismata“) nazýváme duchovní proto, že jejich původcem je Duch svatý, který je rozděluje a přiděluje podle své vůle. (1 K 12,11)

Apoštol Pavel uvádí čtyři seznamy duchovních darů. (Ř 12,6–8; 1 K 12,8–10.28–30; Ef 4,11.12) Jaký význam mají duchovní dary? Proč je Bůh dává?

Podle Nového zákona mají duchovní dary sloužit k dokončení poslání, které bylo církví svěřeno. K tomu patří péče o církev a její vzdělávání, ale také zvěstování evangelia celému světu. Existence duchovních darů by nám měla stále připomínat naši úplnou závislost na Bohu v konání díla, do kterého nás povolal.

Z evangelí víme, že apoštolové byli obdařeni duchovními dary už před letnicemi. U Lukáše 9,1 čteme, že Ježíš jim dal „sílu a moc vyhánět všechny demony a léčit nemoci“. Matouš 10,8 zaznamenává jeho pověření: „Nemocné uzdravujte, mrtvé probouzejte k životu, malomocné očisťujte, demony vymítejte...“ O letnicích byli apoštolové naplněni Duchem svatým a mluvili jazyky. (Sk 2,1–4) To naznačuje, že křest Duchem svatým je možné přijmout vícekrát, ne jen jednou.

Projevují se ve vašem sboru duchovní dary? Jaké je ovoce těchto darů? Jakým způsobem můžeš podporovat rozvoj těchto darů?

TRVÁNÍ DUCHOVNÍCH DARŮ

Ef 4,11–13

Mezi křesťany dnes existují dva pohledy na nepřetržitě trvání duchovních darů. Někteří věří, že dary související s výchovou – jako například poznání, moudrost, vyučování, napomínání, víra a milosrdenství – trvají nepřetržitě; ale dary, které souvisejí se znameními – jako například prorockví, uzdravování, jazyky a zázraky – zanikly smrtí apoštolů. Obhájci tohoto názoru tvrdí: „Dary související se znameními měly jediný záměr: dát apoštolům pověření, aby lidé věděli, že tito muži zvěstují Boží pravdu. Když bylo Boží slovo napsáno, tyto dary už nebyly potřebné a zanikly.“ (John F. MacArthur) Další křesťané jsou přesvědčeni, že všechny duchovní dary budou v církvi přítomny, dokud Pán nepřijde.

Co v uvedených verších čteme o stálém trvání duchovních darů?

1 K 1,6.7; 13,9.10 _____

Ef 4,11–13 _____

Podle Pavla budou duchovní dary v církvi existovat, až dokud Ježíš nepřijde. Znamená to, že se projeví vždy a všechny?

Církevní otec Ireneus (120–195) zanechal ve svých spisech záznam o přítomnosti a působení duchovních darů ve své době. Podle něj byly projevy duchovních darů na konci 2. století jasně viditelné.

Během následujících dvou století však církev zasáhl vážný duchovní a teologický úpadek a některé duchovní dary téměř vymizely. V průběhu reformace Bůh povolal některé lidi, aby vyzdvihli zapomenuté pravdy. Tito lidé jistě měli dary poznání, moudrosti a vyučování. Nikdo z velkých reformátorů však o sobě netvrdil, že má dar prorockví. Tento zvláštní dar se podle prorockví Jl 2,28; Mal 4,5 a Zj 12,17 měl opět v plné míře projevit v až poslední době jako jeden ze znaků věrné církve.

V Efezským 4,12 Pavel říká, že Kristus dává duchovní dary k tomu, „aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby“. O jaké přípravě Pavel mluví? Jakým způsobem probíhá tato příprava v dnešní církvi?

FALŠOVANÉ DARY

Mt 7,22.23; Zj 16,13.14

Co učí Bible o falešných darech a jejich původu? Mt 7,22.23; 2 Te 2,9.10; Zj 16,13.14

Mojžíš a Áron proměnili Boží mocí před faraonem hůl v hada (Ex 7,10), vodu v řece Nilu na krev (Ex 7,20) a způsobili, že záby vyšly z Nilu a pokryly celou zemi (Ex 8,6). Avšak egyptští čarodějové dokázali udělat totéž. Počínaje třetí ranou však už tito kouzelníci nebyli schopni napodobit Boží zázraky.

Z toho se můžeme naučit, že (1) satan dokáže dělat zázraky, které vypadají jako pravé; (2) satan může působit jen v rámci Bohem stanovených hranic.

Falešné dary nejsou jen špatně používané Boží dary. I kdyby měly podobné projevy, jejich zdroj je jiný. Je jím Boží nepřítel.

Studium uvedených veršů by nám mělo odhalit několik dalších důležitých poznatků o existenci falešných duchovních darů.

1. Falešné projevy mohou vykazovat i ti, kteří tvrdí, že vyznávají jméno Ježíše Krista. Jak Ježíš řekl, mnozí se budou odvolávat na to, že konali zázraky v jeho jménu. A přece Ježíš nebyl jejich původcem.
2. Falešné zázraky, zázračná znamení a divy dokážou oklamat mnohé. Potřebujeme si dávat velký pozor, abychom se nenechali poplést existencí nadpřirozena. Ne všechno nadpřirozené nezbytně pochází od Boha.
3. Satan dělá, co může, aby oklamal co nejvíce lidí. Proto všechny projevy, se kterými se setkáme, musíme vždy ověřovat Biblí. Jestliže nejsou v souladu s Božím slovem, máme odpověď bez ohledu na to, jak působivě tyto projevy vypadají. Bible musí být naším nejvyšším a konečným měřítkem.

Jaký postoj máme zaujmout k různým prorocstvím, uzdravováním a divům, se kterými se dnes setkáváme? Bez toho, aniž bychom kohokoli soudili, proč bychom měli být opatrní? Jaké otázky bychom si měli položit a proč?

DAR PROROCTVÍ

Důležitost a význam daru proctví (1 K 12,8–10)

Francouzský lékař Michel de Notre Dame (1503–1566), známý jako Nostradamus, údajně předpovídal velký požár Londýna v roce 1666 slovy: „Krev spravedlnosti, které se Londýn dožaduje, bude vylita v podobě ohně v roce 66.“ Irský jasnovidec Cheiro varoval v roce 1894 a potom v roce 1911 novináře W. T. Steada, že se v dubnu 1912 utopí. Stead byl jedním z pasažérů Titaniku: zemřel, když tato velkolepá zaoceánská loď v dubnu 1912 klesla ke dnu. V roce 1956 Jean Dixonová zveřejnila vidění, ve kterém řekla, že roku 1960 bude zvolen za prezidenta Spojených států demokrat, který bude ve svém úřadu také zavražděn. V roce 1960 byl zvolen za prezidenta USA demokrat John Kennedy, který byl skutečně roku 1963 zavražděn.

Jak vysvětlíme tyto přesné předpovědi lidí, kteří měli jen málo co společného s biblickými proroky? Iz 8,19; Sk 16,16; 2 K 11,14

V zahradě Eden satan použil hada, aby svedl Evu. Od té doby používá různá lidská média, aby lidi oklamal. K tomu patří i některé předpovědi, které se opravdu naplnily. Naplnění předpovědi ještě není zárukou, že jde o pravé proctví od Boha.

I přesto Písmo jasně dokládá, že proroci a proctví sehrávají důležitou roli v plánu spasení.

Proctví anebo prorocký úřad je v 1 K 12,8–10 uvedený jako jeden z darů Ducha svatého. Dar prorocství je v seznamu v Ř 12,6 uveden na prvním místě a jako druhý v pořadí – po apoštolství – jej najdeme v 1 K 12,28–30 a Ef 4,11. Dar proctví je jediným darem, který je uváděn ve všech čtyřech seznamech duchovních darů. Proč je tak důležitý?

Účelem prorockého daru je vytvořit komunikační spojení mezi Stvořitelem a jeho stvořením. Prorocká poselství v Písmu odkrývají budoucnost. (Da 2) Proroci radili králům a napomínali je (Iz 7,3.4), varovali před blížícími se soudy (Jr 1,14–16), vyzývali k oživení (Jl 2,12.13) a povzbuzovali a potěšovali Boží lid (Iz 40,1.2).

Proroci byli lidé, kteří svým současníkům oznamovali Boží poselství. V prorockém daru se nedává důraz na předpovídání budoucnosti (i když to bylo jedním ze znaků pravého proroka), ale na odevzdání poselství, které chtěl Bůh oznámit svému lidu.

DUCHOVNÍ DARY A 1. KORINTSKÝM 14

Význam daru jazyků

Korintský sbor měl mnoho problémů – patřily mezi ně nejednota, nemravnost, soudní spory mezi věřícími, manželské problémy aj. Další problém se týkal duchovních darů, zvláště používání daru jazyků. (1 K 14,1–5)

Co o daru jazyků čteme v knize Skutků? Pokud vezmeme v úvahu jen to, co tyto verše říkají, jakými jazyky se tady mluvilo? Sk 2,1–11

Jakými jazyky se mluvilo v korintském sboru? 1 K 14,1–25

Pokud použijeme princip „Písmo vysvětlujeme Písmem“ a nejasné pasáže objasníme texty významově jednoznačnými, dojdeme k závěru, že jazyky v 1 K 14 jsou stejné podstaty jako jazyky v Sk 2. V obou případech je pro jazyky použito stejné řecké slovo „glóssa“. Je to důkaz toho, že na obou místech se mluví o nadpřirozené schopnosti mluvit cizí řečí. Nepodporuje to běžný a všeobecně rozšířený názor o jazycích, kdy lidé doslova blábolí neznámými jazyky.

Bůh na nás působí také prostřednictvím našeho rozumu a inteligence. Vedl by nás Pán, který varoval před zbytečným mluvením, jako to dělali pohané (Mt 6,7), k tomu, abychom vydávali neznámé zvuky? V 1 K 14,22 je napsáno, že jazyky jsou znamením pro nevěřící, jak tomu bylo i o letnicích. Jak by mohl někdo vydávat zvuky, kterým nikdo nerozumí, aby byly znamením pro nevěřící? Podle Sk 2 jsou projevem daru jazyků skutečné jazyky. Kromě toho, duchovní dary Bůh dává ke společnému užítku. (1 K 12,7) To vylučuje možnost je použít čistě jen k osobnímu potěšení.

Bible nikde neučí, že dar jazyků je něco jiného než různé jazyky, kterými se lidé dorozumívají. Mluvení mystickým, neznámým či neexistujícím jazykem, které bývá nazýváno „glosolalie“, nelze ztotožnit s biblickým darem jazyků.

Zamysli se nad tím, kolik toho denně namluviš. Co z toho má smysl a je užitečné?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Poslové naděje a lásky si přečti kapitolu Letnice (PNL 22–27; AA 35–46).

„Zvláštní dary Ducha nejsou jedinými dary, o kterých mluví toto podobenství (o hřivnách). Zahrnuje všechny dary a schopnosti, vrozené nebo získané, přirozené nebo duchovní. Všechny máme použít ve službě Kristu. Když se stáváme Kristovými učedníky, odevzdáváme se Kristu se vším, co jsme a co máme. Kristus to očistí, zušlechtí a znovu vrátí, abychom všechno mohli použít k jeho slávě pro požehnání svých bližních.“ (PM 165.166; COL 328)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jaké dary se projeví ve vašem sboru? Jak je můžete lépe využít? Jak tyto dary používat?**
- 2. Křesťané, kteří zažili letniční zkušenost, věřili, že mluvení jazyky je důkazem o naplnění člověka Duchem svatým. Co je podle Písma pravým důkazem života naplněného Duchem svatým? Viz Ga 5,22.23.**
- 3. Které nadpřirozené projevy se v naší kultuře běžně vyskytují? Jaké to přináší ovoce? Jakým způsobem můžete jako sbor chránit ostatní členy před tím, aby nebyli svedeni? Jak můžete pomáhat lidem mimo církve, aby si dávali pozor na možné nebezpečí, které je neodmyslitelnou součástí těchto projevů?**

DAR PROROCTVÍ A CÍRKEV OSTATKŮ

Biblické texty na tento týden: Zj 12; 14,1–12

Základní verš

Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova. (Zjevení 12,17)

S první zmínkou o ostatku se setkáváme v souvislosti s Noem a jeho rodinou. (Gn 7,23) Následně se toto téma opakovaně objevuje v celých dějinách Izraele. O ostatku mluví i apoštol Pavel. (Ř 11,5) Podle něj tvořili tento „zbytek lidu“ Židé, kteří přijali Ježíše a kteří se později stali jádrem křesťanské církve. Ve Zjevení čteme o ostatku v Thyatirech a Sardách. (Zj 2,24; 3,4) Je o něm zmínka také v 12. kapitole, která bude tento týden předmětem našeho studia.

Boží věrný ostatek nebyl vždy viditelný. To znamená, že od počátku až do konce má Bůh své věrné v různých náboženstvích a církvích. Proto je vyzývá: „Vyjdi, lide můj, z toho města (Babylonu).“ (Zj 18,4) V Bibli najdeme specifický popis Božího ostatku v posledních dnech.

Týden ve zkratce

Téma: Dar proroctví jako jeden ze znaků církve poslední doby (Zj 12)

Prorocký náčrt dějin křesťanské církve (Zj 12,1–6)

Prorocký náčrt dějin křesťanské církve – pokračování (Zj 12,13–17)

„Ježíšovo svědectví“ – znak církve v době konce (Zj 12,17)

„Duch proroctví“ – znak církve v době konce (Zj 19,10)

Dar proroctví a „církev ostatků“ (Zj 12,17; 14,6–12)

DOBRO PROTI ZLU – I.

Prorocký náčrt dějin křesťanské církve (Zj 12,1–6)

Přečti si Zj 12,1–6. O čem se tady píše?

Zjevení 12 představuje symbolickou řečí velký spor mezi Kristem a satanem od Ježíšovy doby až po dobu konce. V prvním verši Jan říká, že vidí omračující scénu – těhotnou ženu, oděnou „sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou dvanácti hvězd kolem hlavy“. Tento obraz nazývá „velikým znamením“, což naznačuje, že tato žena je víc než jen ženou. Je to symbol církve, Božího věrného lidu (viz Iz 54,5.6; 2 K 11,2). Oslňující zjev ženy ji spojuje s Ježíšem, „sluncem spravedlnosti“ (Mal 3,20; Zj 1,16).

Ve Zjevení 12,6 čteme, že žena utíká před drakem na poušť, kde se o ni Bůh stará 1260 dní. Co to znamená? Co symbolicky vyjadřuje 1260 dní? Da 7,25; Zj 12,14; 13,5

Až do 19. století používala většina badatelů při výkladu tohoto textu princip „den za rok“. 1260 dní chápali jako období 1260 let pronásledování církve ve středověku.

Měli k tomu dostatečné důvody. Zaprvé, celá tato část je plná symbolů, které nemůžeme chápat doslovně. Proč bychom tedy měli brát doslovně právě prvek času? Zadruhé, různé časové údaje použité v knize Daniel a Zjevení – čas, časy a polovina času (Da 7,25; 12,7; Zj 12,14), 42 měsíců (Zj 11,2; 13,5) a 1260 dní (Zj 11,3; 12,6) – nepředstavují obvyklý způsob k vyjádření doslovných třít a půl let (viz L 4,25 a Jk 5,17). Z těchto, ale i dalších důvodů adventisté sedmého dne (na rozdíl od většiny ostatních současných křesťanů) dosud vysvětlují 1260 dní jako 1260 let a chápou to jako odkaz na období nadvlády středověké církve od 6. století do konce 18. století.

Jaké symboly se běžně používají ve vaší společnosti a kultuře? K čemu slouží? Jaké mají výhody (nevýhody)? Používáš symboly v každodenním životě?

DOBRO PROTI ZLU – II.

Pokračování prorockého náčrtu dějin křesťanské církve (Zj 12,13–17)

Část Zj 12,7–12 je vlastně úvodem do příběhu, který se zaměřuje na pád satana v nebi a jeho svržení na zem. Dává nám možnost nahlédnout do původu velkého sporu, který začal v jiné části vesmíru. Rozhovor mezi nebem a zemí svědčí o jejich úzkém propojení a o vzájemném vlivu událostí, které se v jednotlivých částech odehrávají. A my se nacházíme uprostřed tohoto vesmírného zápasu!

Zj 12,13–17 navazuje na děj z verše 6 a v symbolech popisuje pronásledování věrných Kristových následovníků. Co tyto symboly znázorňují?

V těchto verších čteme, že voda – která symbolizuje pronásledující vojsko – má pohltil Boží lid. (Jr 46,7.8; 47,2; Da 9,26) Ve Zjevení 12,16 je napsáno, že zem pomohla pronásledované ženě. V roce 1620 přišli na americký kontinent první poutníci, kteří se rozhodli uniknout před náboženským pronásledováním v Evropě. Na tomto nově objeveném světadíle našli bezpečné útočiště, protože tady unikli z dosahu pronásledujících armád evropských mocností. Nový americký kontinent tak symbolicky pohltil pronásledující vojska.

Ve Zj 12,17 se dostáváme do období po 1260 letech, která se završují koncem 18. století. Satan si uvědomuje, že není v jeho moci vyhladit Boží věrný lid. Zaměřuje se především na skupinu nazvanou „ostatní její potomstvo“.

Pozorně si přečti Zj 12,17. Jaký je první charakteristický znak tohoto zvláštního zbytku? Jak nám uvedené texty pomáhají pochopit, co znamená výraz „Boží přikázání“? Mt 24,20; Ř 3,31; Ef 6,1; Jk 2,9–11; 1 J 3,4

Z Písma jednoznačně vyplývá, že zbytek se v době konce bude lišit především životem podle Božích přikázání.

Jsi rozhodnut řídit se Boží výzvou a zachovávat jeho přikázání? Jsi přesvědčen o tom, že Pán nám přikazuje zachovávat je? Jak reaguješ na argumenty proti zachovávanému přikázání (zejména soboty)?

JEŽÍŠOVO SVĚDECTVÍ

Znak církve v době konce (Zj 12,17)

Druhým identifikačním znakem církve ostatků je „svědectví Ježíšovo“. Tento výraz se v knize Zjevení vyskytuje šestkrát. (Zj 1,2,9; 12,17; 19,10; 20,4)

Jaký význam má výraz „svědectví Ježíšovo“ v následujících verších? Zj 1,2,9; 19,10; 20,4

Ukážeme si dvě gramaticky možná vysvětlení. První možnost vysvětluje „svědectví Ježíšovo“ jako svědectví člověka o Kristu. Druhý pohled chápe „svědectví Ježíšovo“ jako sebezjevení Ježíše Krista, tedy jeho vlastní svědectví.

Studium slova „svědectví“ v Janových spisech naznačuje, že se vždy nachází ve stejné gramatické stavbě jako ve Zjevení, tedy vždy znamená Ježíšovo vlastní svědectví o sobě. (J 1,19; 3,11.32.33; 5,31) Naopak „svědectví o někom“ je v Janových spisech vždy vyjádřeno jiným gramatickým spojením.

V knize Zjevení bychom tedy výraz „svědectví Ježíšovo“ měli chápat jako svědectví Ježíše o sobě, ne svědectví ostatku o něm. Potvrzují to samotné verše ve Zjevení. Ve Zj 1,2 je napsáno, že Jan „dovědčil Boží slovo a svědectví Ježíše Krista“. Z toho vyplývá, že „Boží slovo“ se vztahuje na to, co Bůh říká, a je paralelní se „svědectvím Ježíše Krista“. „Boží slovo“ je jednoduše to, co Ježíš říká; je to svědectví, které dává Ježíš o sobě.

Totéž platí ve Zj 1,9. Jan se tu představuje a hovoří o svém pověření. Říká, že je na ostrově Patmos pro „slovo Boží a svědectví Ježíšovo“. Opět je tedy zřejmá paralela mezi „Božím slovem“ a „svědectvím Ježíše Krista“. Na základě principu „Písmo vysvětlujeme Písmem“ docházíme k závěru, že každý verš v knize Zjevení, ve kterém se nachází výraz „svědectví Ježíšovo“, znamená Ježíšovo svědectví o něm samém.

Jak se Ježíš zjevil tobě? Poznal bys ho rád lépe? Jakým jediným způsobem se toho dá dosáhnout?

DUCH PROROCTVÍ

Znak církve v době konce (Zj 19,10)

Ve Zj 19,10 čteme: „Kdo vydává svědectví Ježíšovi, má ducha proroctví.“ V celém Písmu se výraz „duch proroctví“ vyskytuje jen na tomto místě. Co znamená? 1 K 12,8–10.28; Ef 4,11

Nejbližší paralelu k výrazu „duch proroctví“ nacházíme v 1 K 12,8–10. Pavel tu hovoří o Duchu svatém, který dává kromě jiných darů („charismata“) i dar proroctví. Člověk, který tento dar dostává, je označen jako prorok.

V 1 K 12,28 jsou ti, kteří mají dar proroctví (v. 10), nazváni prorocy. Podobně jsou i ve Zj 22,8.9 ti, co mají ducha proroctví (Zj 19,10), nazváni „prorocy“.

„Tu jsem padl na kolena k jeho nohám. Ale on mi řekl: „Střež se toho! Jsem jen služebník jako ty a tvoji bratří, kteří vydávají svědectví Ježíšovi. Před Bohem poklekní!“ Kdo vydává svědectví Ježíšovi, má ducha proroctví.“ (Zj 19,10)

„To jsem slyšel a viděl já, Jan. A když jsem to uslyšel a spatřil, padl jsem na kolena k nohám anděla, který mi to oznamoval. Ale on mi řekl: „Střež se toho! Jsem jen služebník jako ty a tvoji bratří proroci a ti, kdo se drží slov této knihy. Před Bohem poklekní!““ (Zj 22,8.9)

V obou těchto pasážích čteme o stejné situaci. Jan padá k nohám anděla, aby se mu poklonil. Andělova odpověď je v obou případech téměř stejná. Rozdíl, který tam najdeme, je však podstatný. Ve Zj 19,10 jsou bratři popsáni jako ti, „kteří vydávají svědectví Ježíšovi“. Ve Zj 22,9 jsou bratři nazváni jednoduše prorocy.

Toto porovnání nás vede k závěru, že „duch proroctví“ ve Zj 19,10 je prorocký dar, který nedostali členové církve všeobecně, ale pouze ti, které Bůh nazval prorocy.

CÍRKEV OSTATKŮ

Dar proroctví a „církev ostatků“ (Zj 12,17; 14,6–12)

Na základě našeho dosavadního studia jsme pochopili, že výraz „ostatní její potomstvo“ ze Zjevení 12,17 se vztahuje na Boží viditelnou církev ostatků, kterou můžeme rozpoznat podle dvou konkrétních znaků: (1) „zachovávají příkázání Boží“, jak je Bůh dal na hoře Sínaj, včetně soboty, a (2) „drží se svědectví Ježíšova“, což je duch proroctví nebo prorocký dar.

Adventistické hnutí, které zachovávalo sobotu, vztahovalo na sebe tyto identifikační znaky dříve, než se v roce 1863 stalo organizovanou církví. Jako adventisté vyzdvihujeme Desatero včetně sedmého dne – soboty a věříme, že jako církev máme svědectví Ježíšovo, tj. že Bůh se projevil kromě jiného také v životě a díle Ellen G. Whiteové.

Církev adventistů sedmého dne není jen jednou z mnoha církví. Je to církev prorocky předpovězená. Bůh povolal tuto církev k existenci s velmi zvláštním záměrem – zvěstovat hynoucímu světu poselství třech andělů ze Zj 14.

Přečti si Zj 14,6–12. Jak nám tato stať pomáhá pochopit některé charakteristické znaky Božího lidu posledních dní? Které znaky jsou nejpodstatnější?

Do jaké míry jsme oprávněni toto proroctví ztotožňovat s naším společenstvím?

Jako adventisté sedmého dne věříme, že patříme do Boží církve ostatků. Toto ztotožnění se s církví ostatků nám však před Bohem nedává žádné výlučné postavení. Můžeš se hlásit k tomuto ostatku, a přece být zatracen. Členství v kterékoli církvi není zárukou spasení. Spasení jsme jako jednotlivci, ne jako církevní organizace. Patřit do této církve není jen velká přednost, ale především odpovědnost, protože z toho také vyplývá povolání.

Jaká je tvá jediná záruka spasení?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Jedním z darů Ducha svatého je proroctví. Tento dar je příznačný pro církve ostatků a projevil se v díle E. G. Whiteové. Spisy této Boží služebnice jsou stálým a významným svědectvím pravdy. Církvi jsou pomocí, usměrněním, poučením i napomenutím. Jasně také potvrzují, že Písmo svaté je měřítkem, podle kterého je třeba posuzovat každé učení i každou zkušenost.“ (ZVV 216)

Studiem tématu ostatku ve Starém zákoně přicházíme k některým zajímavým poznatkům. Asi nejdůležitější je, že v Bibli tvořili zbytek lidé, kteří měli větší poznání než ostatní. Noemu Bůh oznámil, že přijde potopa. Abraham poznal pravého Boha. Národ izraelský uctíval Hospodina ve svatyni, zatímco okolní pohanské národy obětovaly na oltářích své děti nebo se klaněly sochám koček, býků a jiných zvířat. Téma ostatků více souvisí se zjevením pravdy a Božího charakteru než se svatostí těch, kteří měli toto poznání.

O co tedy jde? Bytí součástí ostatku neznámá jen přijmout poznání, ale také převzít určitou odpovědnost. Neznámá to, že každý člen naší církve je také součástí eschatologického ostatku, ani to nepřináší automatickou záchranu pro někoho, kdo se k této církvi hlásí. Dějiny spásy svědčí o smutné skutečnosti, že mnozí, kteří nesli poselství o záchraně, nejen selhali v tom, že nežili podle přijatého světla, ale nejednou se proti němu i vzepřeli.

Otázky k přemýšlení

- 1. Jaké důležité poselství nacházíme u Lukáše 12,48 pro ty, kteří věří, že patří do církve ostatků?**
- 2. Tvrzení, že jsme „církvi ostatků“, může znít velmi namyšleně a povýšenecy. Jak plnit poslání ostatku a přitom se nevyvyšovat nad jiné křesťany?**
- 3. Proč je důležité vědět, že Bůh bude mít v posledních dnech lid se zvláštním poselstvím?**

INSPIRACE PROROKŮ

Biblické texty na tento týden: Jr 36,1–4; 1 Te 2,13; 2 Tm 3,16; Tt 1,12; 2 Pt 1,1–4.20.21

Základní verš

Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti. (2. Timoteovi 3,16)

Křesťané už velmi dlouho diskutují o otázce: Co znamená, když řekneme, že Bible je inspirována? Adventisté navíc řeší otázku inspirace Ellen G. Whiteové. Ta v roce 1906 napsala jistému adventistickému lékaři dopis, ve kterém vyvracela názor, že každé slovo, které napsala, bylo inspirováno stejně jako Desatero: „Bratře můj, ty jsi poctivě studoval moje spisy. Nikde jsi nenašel, že jsem něco takového tvrdila, a ani nenajdeš, že by něco takového tvrdili naši průkopníci.“ (1SM 24)

V tomto úkolu budeme studovat otázky týkající se problému inspirace.

Týden ve zkratce

Jaký je rozdíl mezi inspirací a zjevením? Jaký je rozdíl mezi verbální a myšlenkovou inspirací? Mohl prorokovi při psaní pomáhat někdo jiný? Kteří proroci citovali nebiblické zdroje?

Téma: Jak Bůh oslovuje a inspiruje proroky

Bible – Bohem inspirovaná kniha psaná lidmi (2 Tm 3,16; 2 Pt 1,20.21)

Co vlastně Bůh inspiruje – slova, nebo myšlenky? (1 Te 2,13)

Fyzické projevy proroků při oslovení Bohem (Da 10,7–9.17.18; Zj 1,17)

Boží inspirace a literární pomocníci (Jr 36,1–4; Ř 16,22)

Boží inspirace a využití dostupných zdrojů (L 1,1–4)

ZJEVENÍ – INSPIRACE

Bible – Bohem inspirovaná kniha psaná lidmi (2 Tm 3,16; 2 Pt 1,20.21)

Jaké bylo Boží působení při vzniku biblických knih? 2 Tm 3,16 a 2 Pt 1,20.21

V 2 Tm 3,16 Pavel napsal, že Bible je doslova Bohem vdechnutá (theopneustos). V latinském překladu Bible čteme, že Písmo je Bohem inspirované. Pavel říká, že Bible má svůj původ v působení Ducha svatého. Je to práce Ducha svatého, že proroci ve viděních a snech převzali Boží poselství (zjevení). Potom se Duch svatý prostřednictvím vedení proroků při psaní (inspirace) postaral o to, aby text, který prorok napsal, byl v souladu s tím, co Bůh zjevil.

V 2 Pt 1,21 je napsáno, že „z popudu Ducha svatého mluvili lidé, poslaní od Boha“. Jako je loď unášena větrem, tak byli bibličtí pisatelé vedeni Duchem svatým. Inspirace se tedy týká procesu, kdy Duch svatý zjevuje prorokům to, co jim chce Bůh oznámit, a potom je vede ke zvěstování tohoto poselství. Někteří jej vyjádřili ústně, jiní písemně. Napsaná forma se stala inspirovaným (Bohem vdechnutým) Písmem.

I když v Novém zákoně apoštolové nemluvili o inspiraci tak často jako pisatelé Starého zákona, je zřejmé, že svému poselství připisovali božskou autoritu. Pavel například napsal: „O tom i mluvíme ne tak, jak nás naučila lidská moudrost, ale jak nás naučil Duch, a duchovní věci vykládáme slovy Ducha.“ (1 K 2,13) „Proto i my děkujeme Bohu neustále, že jste od nás přijali slovo Boží zvěsti ne jako slovo lidské, ale jako slovo Boží, jímž skutečně jest.“ (1 Te 2,13)

A přece je Bible i lidská kniha. Má všechny znaky lidského autorství. Při popisu svých zkušeností se autoři vyjadřují v první osobě. (Neh 1,1–11; Da 10,1–9; Ga 1,12–20) Ve spisech čteme o zvycích a tradicích z autorovy doby. V některých žalmech a příslovích se odráží literatura a kultura okolních národů. I když je Bible inspirovaná Bohem, vidíme v ní i lidské rysy jejích pisatelů.

Který biblický pisatel se ti zdá ve své lidskosti nejvýraznější?

VERBÁLNÍ NEBO MYŠLENKOVÁ INSPIRACE

Co vlastně Bůh inspiruje – slova, nebo myšlenky? (1 Te 2,13)

Co nám následující verše říkají o inspiraci Písma? Iz 2,1.2; Ez 36,16; 1 K 7,10–12.39.40; 1 Te 2,13

O inspiraci existují dvě důležité teorie:

Verbální (slovní) inspirace. Při verbální inspiraci jde spíše o slova než o autora. Podle této teorie byla všechna slova inspirovaná Bohem, který vybíral ze slovní zásoby pisatele podle úrovně jeho vzdělání. Inspirované jsou tedy jen původní spisy biblických pisatelů, ne kopie, v kterých se mohou objevit chyby. Tento názor musíme odlišovat od inspirace formou diktátu, při které každé slovo Písma nadiktoval Duch svatý bez ohledu na slovní zásobu a úroveň vzdělání pisatele.

Myšlenková inspirace. Podle této teorie byli inspirovaní pisatelé, ne jednotlivá slova. Inspirované jsou především myšlenky, ne slova Bible. (1 K 7,10–12.39.40; 1 Te 2,13) Výjimkou je, když jsou citovány výroky Pána Boha nebo nějakého anděla (Jr 29,30.31; Zj 19,9) anebo když Hospodin hovoří přímo prostřednictvím proroka (Nu 22,35; 23,1–12.26). Pisatel obvykle dostává vidění, sen nebo myšlenku a zapíše ji vlastními slovy (Iz 2,1.2; Zj 4,1); Duch svatý se postará o to, aby tato slova správně vyjadřovala Boží pravdu. Takovýmto způsobem je Bible spolehlivým zjevením Boží vůle.

Na základě Písma adventisté přijímají myšlenkovou inspiraci. Tento pohled je velmi silně přítomen i v díle Ellen G. Whiteové. „Nejsou inspirovaná slova Bible, ale lidé. Inspirovaná nebyla slova pisatele ani způsob jeho vyjadřování, ale on sám. Pod vlivem Ducha svatého byl naplněn určitými myšlenkami. Slova vyjadřují způsob jeho myšlení. Boží myšlenky však nezůstávají v pozadí. Boží myšlení a jeho vůle se spojily s myšlením a vůlí člověka. A tento výrok člověka je Boží slovo.“ (1SM 21) Jak naznačuje poslední věta, slova proroka se stala Božím slovem. David to vyjádřil následovně: „Hospodinův duch skrze mne mluvil, na mém jazyku byla řeč jeho.“ (2 S 23,2) Podle tohoto verše inspirace nejen dává myšlenky, ale zaručuje i to, že psané slovo vyjadřuje Boží myšlenky.

Proč je důležité správně pochopit, jak působí inspirace? Jaké nebezpečí hrozí, pokud si na inspiraci vytvoříme nesprávný názor?

TĚLESNÉ PROJEVY PŘI VIDĚNÍ

Fyzické projevy proroků při oslovení Bohem (Da 10,7–9.17.18; Zj 1,17)

Jaký vliv měla „vidění“ na některé biblické proroky? Da 10,7–9.17.18; Sk 9,1–5; Zj 1,17

Stát v přítomnosti nebeské bytosti může být silná zkušenost. Daniel, Saul (Pavel) a Jan padli na zem, když dostali vidění. Daniel napsal, že v něm nezůstala síla; Jan situaci popsal následovně: „Padl jsem k jeho nohám jako mrtvý.“

Ellen Whiteová popisuje svoji zkušenost těmito slovy: „Často se mě ptají na můj stav při vidění a po něm. Chci říct, že když Pán vidí za vhodné dát mi vidění, jsem vzata do přítomnosti Ježíše a andělů. Na pozemské věci v tu chvíli zcela zapomenu. Nevidím nic víc, než co mi anděl ukazuje.“ (1SM 36)

Co se s ní dělo během vidění, popsal její manžel James White takto: „(1) Nevnímá nic, co se děje okolo ní. (2) Nedýchá. . . Opakovaně se to potvrdilo – tlačili jsme na její hrud, zavřeli jsme jí ústa i nosní dírky. (3) Hned jak začalo vidění, její svaly ztuhly a klouby zpevněly; působení jakékoli vnější síly nemělo žádný účinek. . . (4) Ať už byl den, nebo byla v dobře osvětlené místnosti v noci, po skončení vidění nic neviděla. Schopnost rozpoznat i ty nejjasnější předměty, které jsme drželi několik centimetrů před jejím očima, se vracela postupně.“ (Life Incidents, str. 272)

Během vidění ji pozorovalo mnoho lidí. Joseph Bates například napsal: „Během vidění jsem ji mnohokrát pozoroval. Ti, co byli přítomni při některých z těchto vzrušujících okamžiků, dobře vědí, s jakým zájmem a napětím jsem poslouchal každé slovo a sledoval každý pohyb, abych odhalil podvod nebo vliv mesmerizmu (forma hypnózy). Díky Bohu za příležitost, že jsem spolu s dalšími mohl být svědkem těchto událostí. Za sebe mohu zcela jistě prohlásit, že věřím, že je to dílo od Boha.“ (Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, str. 89)

I když tělesné projevy mohou být velmi zajímavé, proč se na nich nesmí zakládat naše víra v pravost daru Ellen G. Whiteové? Co musí být konečnou zkouškou jejího prorockého povolání?

INSPIRACE A LITERÁRNÍ SPOLUPRACOVNÍCI

Boží inspirace a literární pomocníci (Jr 36,1–4; Ř 16,22)

Prorok nebyl Božím psacím nástrojem, ale Božím písařem. Co ve vidění nebo snu uslyšel nebo viděl, zapsal, jak nejlépe uměl. Z Písma víme, že někteří bibličtí autoři měli písaře, kteří jim pomáhali poselství od Boha zaznamenat.

Přečti si Jr 36,1–4; Ř 16,22; 1 K 16,21; Ko 4,15–18 a 2 Te 3,17. Co se v těchto verších dovídáme o literárních spolupracovnících?

Starozákonním i novozákonním pisatelům pomáhali spolupracovníci nebo písaři. Zapisovali poselství, které jim Bůh dal.

Z novozákonní doby víme, že písaři občas používali voskovou tabulku, na kterou předtím, než napsali originál listu, zapsali hlavní myšlenku toho, co chtěl autor říci. Dříve než list odevzdali, autor si jej přečetl, aby se přesvědčil, zda skutečně vyjadřuje to, co chtěl říci.

Také Ellen Whiteové pomáhali literární spolupracovníci. Uvádíme několik důvodů, proč to bylo potřebné.

1. Ellen Whiteová dokončila školní docházku v devíti letech. Jako spisovatelka sama uznala své nedostatky: „Neumím dobře gramatiku. Když mi Pán pomůže, budu se snažit stát se ve věku 45 let žákyní tohoto oboru. Bůh mi pomůže. Věřím, že mi pomůže.“ (3SM 90) Z toho vyplývá, že někteří její pomocníci pracovali jako redaktoři.
2. Aby mohla vydávat své spisy, bylo nevyhnutelné, aby měla redakční pomoc. „Po smrti mého manžela se ke mně přidali věrní pomocníci, kteří neúnavně opisovali svědectví a připravovali články do tisku.“ (1SM 50)
3. Její knihy nebyly většinou napsány jako knihy. Byly poskládány z předešlých napsaných materiálů. Když je chtěla vydat, na jejich přípravu potřebovala zvláštní pomoc. Její redaktorkou byla Marian Davisová. „Vezme moje články, které byly publikovány v časopisech, a nalepuje je do čistých sešitů. Má také kopie všech mých dopisů. Při přípravě nějaké kapitoly do knihy si Marian nejednou vzpomene, že jsem o tom už napsala něco, co by celou věc vyjádřilo ještě přesvědčivěji. Začne to hledat, a když to najde a zjistí, že to celou věc objasní, připojí to k textu. Kniha není jejím dílem, ale mým, protože se skládá z mých spisů.“ (3SM 91)

Pomáhá nám tento příklad pochopit, jak funguje inspirace? S jakými nesprávnými názory na inspiraci ses setkal?

INSPIRACE A LUKÁŠOVO EVANGELIUM

Boží inspirace a využití dostupných zdrojů (L 1,1–4)

**Jak podle Lukáše vzniklo jeho evangelium? Co to prozrazuje o inspiraci?
L 1,1–4**

Při psaní svého evangelia se Lukáš nespolehal na sny a vidění. Nebyl ani očitým svědkem událostí, o kterých psal. Naopak, pracoval s tím, co zjistil od jiných. Jeho evangelium bezpochyby vznikalo z vnuknutí a pod vedením Ducha svatého, který bděl nad tím, aby to, co napsal, bylo v souladu s historickými událostmi a Boží vůlí.

V Novém zákoně apoštol Pavel nejen dostal ústní informace od jiných (1 K 1,10.11), ale na několika místech dokonce cituje pohanské autory. Například ve Skutkách 17,28 cituje makedonského řeckého básníka jménem Aratus (315–240 před Kr.). Ten napsal: „Jen na Díovi závisí, co každý z nás musí udělat, protože jsme jeho potomstvem (rodem).“ Podívej se také na 1 K 15,33 a Tt 1,12, kde Pavel cituje další zdroje – a to všechno proto, aby učil inspirovanou pravdu.

I Ellen Whiteová použila čas od času jiné knihy jako zdroje pro svá díla. V úvodu ke knize Velký spor věků napsala: „Velké historické události, které znamenaly pokrok reformace v dějinách, patří minulosti. Protestantský svět je dobře zná a všeobecně uznává. . . V několika případech v knize cituji výroky historiků, kterým se podařilo seřadit události tak, aby poskytly stručný souhrnný pohled na věc, nebo shrnout podrobnosti vhodným způsobem. Ve většině případů však autoři nejsou výslovně uvedeni, jejich slova nejsou vyznačena uvozovkami, neodvolávám se na ně jako na autority, cituji je proto, že jejich výroky jsou vhodným a působivým podáním věci. Podobným způsobem postupuji při popisování zážitků a názorů lidí, kteří pokračují v díle obnovy v současné době.“ (VDV 13, viz pondělí úkol 9.)

**Takže proroci používají i jiné zdroje...?! Mnoho lidí toto zjištění zneklidní.
Jak nám to přibližuje způsob, jakým funguje inspirace?**

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Dokonce i nyní, když vám posílám varovné svědectví, mnozí z vás prohlásí, že je to jen názor sestry Whiteové. Urážíte tím Ducha Božího. Víte, jak se sám Pán projevil prostřednictvím ducha prorockví. Viděla jsem minulost, přítomnost i budoucnost. Byly mi ukázány tváře, které jsem nikdy neviděla. Když jsem je po letech potkala, poznala jsem je. Probudila jsem se ze spánku a v mysli mi zůstal živý obraz toho, co mi bylo ukázáno. O půlnoci jsem napsala dopisy, které prošly celým kontinentem a došly v pravou chvíli, aby Božím přičiněním zabránily velkému neštěstí. Dějala jsem to mnoho let. Jakási síla mě hnala napomínat a kárat zlo, na které jsem nemyslela. Je toto dílo, které konám v posledních 36 letech, shůry, anebo je jen lidským úsilím? V mých dopisech a ve svědectvích, které dávám, vám představuji to, co mi Pán ukázal. Nenapsala jsem jediný článek do časopisu, ve kterém bych vyjádřila jen své myšlenky a názory. Píšu to, co mi Bůh ukázal ve vidění – vzácné paprsky světla zářícího z trůnu.“ (1SM 27)

Otázky k přemýšlení

- Někteří lidé si myslí, že určité části Bible jsou více inspirovány než jiné. I když je pravda, že některé části mohou být pro nás dnes důležitější, vůbec to neznamená, že jsou „inspirovanější“. Proč je nebezpečné zastávat tento názor? Polož si otázku: Kdo rozhoduje o tom, které části jsou víc inspirované než jiné? Jaká kritéria přitom používá? Odkud pochází autorita o tom rozhodovat? Co se stane, když se lidé neshodnou na tom, které části jsou více inspirované?**
- Přemýšlejte o životě a učení Ellen Whiteové během dlouhých let její služby. I přes mnoho mylných informací o ní a její službě, i přes to, jak často byly její spisy zneužívány, jaký důvod máme k tomu, abychom věřili v její prorocký dar?**

OVĚŘOVÁNÍ PRAVOSTI PROROKŮ

Biblické texty na tento týden: Iz 8,20; Jr 18,6–10; Jon 3 a 4; Mt 7,20; Ga 2,11–14

Základní verš

Prorockými dary nepohrdejte. Všecko zkoumejte, dobrého se držte. (1. Tesalonickým 5,20.21)

„Jedním z darů Ducha svatého je prorockví. Tento dar je příznačný pro církve ostatků a projevil se v díle E. G. Whiteové. Spisy této Boží služebnice jsou stálým a významným svědectvím pravdy. Církví jsou pomocí, usměrněním, poučením i napomenutím. Jasně také potvrzují, že Písmo svaté je měřítkem, podle kterého je třeba posuzovat každé učení i každou zkušenost.“ (ZVV 216) (Viz JI 2,28.29; Sk 2,14–21; Žd 1,1–3; Zj 12,17; 19,10.)

I když se Ellen Whiteová nikdy nenazvala prorokyní, církve uznala, že dostala prorocký dar. Roku 1905 napsala: „Jiní mne nazvali prorokyní, ale já jsem si tento titul nikdy neosobovala. Nemám pocit, že je mojí povinností takto se označovat.“ (1SM 36) V tomto úkolu se blíže podíváme na její prorocký dar.

Týden ve zkratce

Jak Bůh komunikoval se svými proroky? Jak můžeme prověřit pravost proroka? Co je to podmíněné prorockví? Jsou prorockví neomylná? Proč věříme, že vidění a sny E. G. Whiteové pocházejí od Boha?

Téma: *Biblická kritéria k rozpoznání pravého proroka*

Proroci přijímají poselství od Boha prostřednictvím snů a vidění (Da 7,1)

Poselství proroků musí být v souladu s Biblií (Iz 8,20)

Prorockví pravého proroka se musí naplnit (Jr 18,6)

Pravý prorok vyvyšuje Ježíše jako Pána a Spasitele (1 J 4,1.2)

Působení pravého proroka přináší kladné ovoce (Mt 7,20)

SNY A VIDĚNÍ

Proroci přijímají poselství od Boha prostřednictvím snů a vidění (Da 7,1)

„I stane se potom: Vyleji svého ducha na každé tělo. Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít prorocká vidění.“ (Jl 3,1)

Jak Bůh komunikoval s jednotlivci, které povolal do prorockého úřadu? Gn 15,1; Nu 12,6–8; Da 7,1

Z Písma víme, že Bůh komunikoval se svými posly zvláště prostřednictvím snů a vidění. Prorocké sny plnily důležitou úlohu v době patriarchů (Gn 20–41), za Daniela (Da 1–7) i při narození Pána Ježíše (Mt 1,20; 2,12.19.22). O viděních často čteme v knihách proroků (Iz 1,1; Ez 1,1; Da 8,1 a Na 1,1) i v knize Skutky (9,10; 10,3; 11,5; 16,9; 18,9).

Ellen Whiteová dostala v průběhu sedmdesátileté služby (1844–1915) přibližně dva tisíce vidění a prorockých snů. „Nejednou jsem se ocitla v daleké budoucnosti a viděla jsem, co se stane. Ale viděla jsem i to, co se stalo v minulosti. Když vidění skončilo, v té chvíli jsem si nepamatovala všechno, co jsem viděla, a nebylo mi to zcela jasné, dokud jsem nezačala psát. Pak se mi však začaly vybavovat jednotlivé obrazy, jak jsem je uviděla ve vidění, a mohla jsem v klidu pokračovat ve psaní.“ (1SM 36)

Často dostávala vidění i v přítomnosti druhých lidí, kteří sledovali její tělesné projevy během vidění – Ellen nedýchala, měla nadpřirozenou sílu (nikdo nedokázal pohnout jejím ramenem) a nevnímala své okolí. Adventisté i neadventisté si ověřovali nadpřirozený charakter jejích vidění. J. N. Loughborough na zasedání Generální konference v roce 1893 řekl: „Viděl jsem sestru Whiteovou při vidění asi padesátkrát. Zkušení odborní lékaři zkoumali během vidění její stav. Na základě svých zjištění dospěli k závěru, že fenomén vidění sestry Whiteové přesahuje jejich chápání.“ (General Conference Daily Bulletin, 29. 1. 1893)

Jakou zkušenost máš se spisy Ellen Whiteové? Jakým způsobem ovlivňují tvůj duchovní život? Pokud máš předsudky vůči jejím publikovaným dílům, odlož je a některé si přečti. Možná ti něco prozradí o samotné autorce.

SOULAD S BIBLÍ

Poselství proroků musí být v souladu s Biblií (Iz 8,20)

Co je jedním z nejdůležitějších kritérií pravého proroka? Iz 8,20

Slovo „Tóra“ je biblický výraz pro Mojžíšovy inspirované spisy (Dt 4,44; 31,9); svědectví se vztahuje na poselství proroků (2 Pa 23,11; J 3,32). Slova proroka se musí shodovat s tím, co Bůh už zjevil. Pozdějším prorokům byly předány další informace o plánu spasení, ty však nemohou být v rozporu s tím, co Bůh už předtím řekl. Ve svých zjeveních lidstvu se Bůh nemění. (Mal 3,6)

Příklad zkoušky pravosti proroka nacházíme v Jr 28. Jeremjáš prorokoval, že Izrael bude sloužit babylónskému králi sedmdesát let. (Jr 25,11) Několik let před zajetím Chananjáš, syn Azúrův, prorok z Gibeónu, tvrdil v přítomnosti kněží a ostatního lidu: „Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Jho babylónského krále jsem zlomil. Do dvou let vrátím na toto místo všechny předměty Hospodinova domu. . . i všechny judské přesídlence, kteří přišli do Babylóna, přivedu zpět na toto místo, je výrok Hospodinův, neboť jho babylónského krále zlomím.“ (Jr 28,2–4) Protože to nebylo v souladu s tím, co Bůh předtím pověděl Jeremjášovi, Bůh mu dal další poselství: „Slyš, Chananjáši, Hospodin tě neposlal. Ty jsi svedl tento lid ke klamnému doufání. Proto Hospodin praví toto: Hle, zapudím tě z povrchu země. Do roka zemřeš, protože jsi scestně mluvil o Hospodinu. A prorok Chananjáš zemřel týž rok, sedmého měsíce.“ (Jr 28,15–17)

Měřítkem služby každého pravého proroka jsou spisy předchozích proroků. Platí to i v případě Ellen Whiteové. Každý, kdo dobře zná její knihy, může dosvědčit, že se v nich obrací na Písmo jako na nejvyšší autoritu. „Vnořila“ se do Bible a stále se vracela k biblickému textu. To, co napsala, je v souladu s celou Biblií. I když nebyla teologem a nenapsala žádný výkladový komentář k Biblii, její poselství je v souladu s poselstvím Písma.

Proč musí být soulad s Písmem prvotním kritériem při posuzování morálky, teologie i všeho, co je duchovní?

NAPLNĚNÍ PROROCTVÍ

Proroctví pravého proroka se musí naplnit (Jr 18,6)

Jaký důležitý princip o naplnění proroctví nacházíme v Jr 18,6–10?

Důkaz pravosti proroka spočívá zčásti v naplnění jeho proroctví (viz 1 S 9,6; Jr 28,9; Pl 3,37). Ne všechny předpovědi se však naplnily. Některá z proroctví jsou takzvaně podmíněná proroctví. Jejich naplnění či nenaplnění závisí na odpovědi člověka na Boží poselství.

Co musíme na základě Jon 3 a 4 vzít v úvahu, jestliže chceme naplnění proroctví brát jako zkoušku pravosti proroka?

Naplnění většiny proroctví závisí na jednání a postoji těch, na koho se proroctví vztahovalo. Jonáš zvěstoval velmi jasné a jednoznačné poselství, které mu Bůh dal – za čtyřicet dní bude Ninive „vyvráceno“ (Jon 3,4). A přece se tak nestalo. Byl snad Jonáš falešným prorokem? Jistěže ne. Ale jeho proroctví bylo podmíněné. Záviselo na tom, jak lidé zareagují na Boží poselství.

Na základě tohoto principu můžeme vysvětlit i to, proč se nesplnilo proroctví Ellen Whiteové z roku 1856, když prohlásila: „Viděla jsem společenství přítomné na této konferenci. Anděl řekl: Někteří se stanou potravou pro červy, některé zasáhne sedm posledních ran, někteří zůstanou naživu a budou proměněni při Ježíšově příchodu.“ (1T 131.132)

Všichni, kteří tehdy žili, jsou už dávno mrtví. Jak tomu máme rozumět? Odpověď zní, že šlo o podmíněné proroctví. Musíme pamatovat na to, že jí bylo oznámeno, že Boží království by mohlo přijít ještě během jejího života. Roku 1896 napsala: „Kdyby ti, co tvrdí, že s Bohem prožívají živou zkušenost, udělali Bohem určenou práci tak, jak to Pán chtěl, celý svět by byl varován a Pán Ježíš by přišel v moci a veliké slávě.“ (RaH, 6. 10. 1896)

V posledním svazku Svědectví pro církve vydaném v roce 1909 napsala: „Kdyby každý Kristův voják splnil svou povinnost, kdyby každý strážce na hradbách Sijónu jasně zatroubil, svět by slyšel výstražné poselství. Ale tato práce už roky zaostává. Zatímco lidé spí, satan spěchá, aby tento čas využil.“ (9T 29) Na vidění z roku 1856 je nutné vztáhnout princip podmíněnosti (více v části na pátek).

VYZNÁVAT JEŽÍŠE JAKO PRAVÉHO BOHA A PRAVÉHO ČLOVĚKA

Pravý prorok vyvyšuje Ježíše jako Pána a Spasitele (1 J 4,1.2)

Jaký byl jeden z problémů, který musel Jan ve své době řešit? 1 J 4,1.2

To, co zde Jan říká, je zároveň dalším znakem pravosti proroka. Jan čelil otázkám týkajícím se lidské přirozenosti Ježíše Krista. Měl skutečné tělo a krev, anebo se to jen zdálo, jak tomu někteří v té době učili? Chápat a vyznávat, že Ježíš byl skutečně člověk, bylo pro Jana natolik důležité, že se to pro něj stalo zkouškou pravého proroka.

V této zkoušce jde o víc než jen o přesvědčení, že se Ježíš stal lidskou bytostí. Je třeba zároveň přijímat všechno, co Bible učí o Kristu. Tím, že na sebe vzal lidskou přirozenost, naplňoval určitý záměr. Stal se člověkem, aby po svém vzkříšení a nanebevstoupení mohl sloužit za nás v nebeské svatyni. Naším Veleknězem je někdo, kdo nás chápe a soucítí s našimi slabostmi, protože byl ve všem pokoušen tak, jako jsou pokoušeni lidé. (Žd 4,14.15)

Každý pravý prorok bude zaměřovat pozornost lidí na Ježíše, pravého Boha a pravého člověka, který je naším Spasitelem. A právě to dělala i Ellen Whiteová. Napsala: „Ježíš Kristus je nám vším; je první i poslední a ten nejdůležitější. Ježíš Kristus, jeho Duch a jeho charakter proniká vším... Je to základ a samotná podstata celého našeho bytí... Kristus je živý Spasitel. Pokud se budeme stále dívat na Ježíše, budeme lidem okolo nás odrazet jeho obraz.“ (MYP 161)

Proč je tolik důležité, aby praví proroci vyvyšovali Ježíše Krista? Sk 4,12

Ellen Whiteová k tomuto tématu napsala: „Vvyšujme Ježíše, Spasitele lidí. Mluvme o jeho lásce, zvěstujme jeho moc.“ (ST 18. 3. 1889)

ZKOUŠKA PODLE OVOCE

Působení pravého proroka přináší kladné ovoce (Mt 7,20)

Jak máme podle Kázání na hoře rozpoznávat pravé proroky? Mt 7,20

Tento výrok je součástí Ježíšovy výstrahy před falešnými proroky. (Mt 7,15) Ježíš vztáhl princip, že dobrý strom přináší dobré ovoce, na působení proroků. Jaké ovoce přináší? Jaký vliv má jejich učení na druhé?

Zkouška podle ovoce vyžaduje čas. Ellen Whiteová sedmdesát let žila a pracovala pod kritickým pohledem milionů lidí, jejichž postoj byl většinou pochybovačný, nedůvěřivý a v některých případech otevřeně nepřátelský. Její odpůrci s velkým zadostiučiněním poukazovali a stále poukazují na chyby, selhání a nesrovnalosti. Ale dokonalý je jedině Bůh; jeho poslové nejsou bezchybní.

Jaká byla povaha chyb a nedostatků některých z těch, kteří měli prorocký dar? Gn 12,12.13; Jon 1,1-3; Sk 15,36-39; Ga 2,11-14

Být prorokem neznamena, že se člověk stane neomylný a bezhříšný. I Ellen Whiteová dělala chyby a měla charakterové nedostatky podobně jako ostatní lidé. Ale nasměrování jejího života bylo takové, že po její smrti neadventistické noviny uveřejnily zprávu: „Život paní Whiteové je pro všechny následovníhodný. . . Byla pokornou a oddanou učednicí Ježíše Krista, která vždy konala dobro. . . Její smrt je výzvou dalšího významného vůdce náboženského myšlení a člověka, který byl téměř devadesát let plný dobrých skutků, laskavých slov a vážných modliteb za celé lidstvo.“ (Star, 23. 7. 1915)

Někteří lidé nedokážou přijmout její prorockou službu. Narážejí na určité detaily z jejich spisů a nejsou ochotni posoudit její dílo z širšího pohledu – nechťejí vidět, jak ji Bůh použil při budování této církve. Ignorují mnoho nádherných vidění, které dostala od Boha, a také to, jakým obohacením se stala pro své okolí.

V čem spočívá velká přednost toho, že se mezi námi projevil prorocký dar? Jaké potencionální problémy a výzvy to s sebou přináší?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Během vidění se mně doba Kristovy služby zdála téměř ukončená. Jsem obviněná ze lži proto, že doba konce trvá déle, než se zdálo, že naznačuje moje svědectví. A co svědectví Ježíše Krista a jeho učedníků? Do Korintu Pavel napsal: ‚Chci říci, bratří, toto: Lhůta je krátká. Proto ti, kdo mají ženy, ať jsou, jako by je neměli, a kdo pláčív, jako by neplakali, a kdo jsou veselí, jako by nebyli...‘ (1 K 7,29.30) A ve svém listu Římanům říká: ‚Noc pokročila, den se přiblížil. Odložte proto skutky tmy a oblecme se ve zbroj světla.‘ (Ř 13,12) Boží andělé ve svých poselstvích lidem říkali, že se čas rychle krátí. Tak mi to bylo vždy představeno. Je pravda, že ta doba trvá déle, než jsme čekali v prvních dnech tohoto poselství. Náš Pán nepřišel tak rychle, jak jsme doufali. Ale selhalo snad slovo Pána? Ne! Měli bychom si pamatovat, že Boží zaslíbení a výstrahy jsou stejně tak podmíněné.“ (1SM 67)

Otázky k přemýšlení

- 1. Proč někteří adventisté ztratili důvěru v prorockou službu Ellen Whiteové? Může být problém v tom, jak je její práce představována?**
- 2. Znovu si přečti některé ze svých oblíbených statí z jejich knih. Co tě na nich zaujalo? Jaké je jejich poselství? Poděl se o to ve třídě.**
- 3. Někteří lidé používají spisy Ellen Whiteové jako konečnou autoritu v různých otázkách. Proč to není správné? Jaké nebezpečí představuje takovýto postoj pro naši církev? Jakým způsobem byl a stále je tento dar v církvi nesprávně používán? Jaké to může mít důsledky?**

SLUŽBA PROROKŮ

Biblické texty na tento týden: Gn 22,1–14; Iz 53; Mt 3,7–10; 1 K 5,1–5

Základní verš

Skrze proroka vyvedl Hospodin Izraele z Egypta, skrze proroka nad ním držel stráž. (Ozeáš 12,14)

Nejednou v Bibli čteme o tom, že lidé pověřeni prorockým posláním neměli lehký život. Vzpomeňme si jen na zápasy Elijáše, Jeremjáše či Ozeáše. Nést Boží poselství si od nich vyžadovalo velkou pokoru, odevzdanost a přesvědčení o Božím povolání.

V souvislosti s Ellen Whiteovou sice nemůžeme mluvit o podobném pronásledování, ale ani její život nebyl jednoduchý. Každý z nás prožívá určité problémy a komplikace. Prorok je však navíc vystaven některým těžkostem, které běžné lidi potkávají jen zřídkka nebo vůbec ne.

Dvě ze čtyř dětí manželů Whiteových zemřely ve velmi mladém věku. James hodně cestoval, kázal a psal. Kromě toho až do roku 1881, kdy ve věku 60 let zemřel, vedl i mladý sbor. Posledních 34 let Ellen pokračovala v práci v prostředí, které často nebylo kdovíjak přátelské. V tomto úkolu si alespoň zčásti přiblížíme její práci a podíváme se na to, do jaké míry se podobala práci biblických proroků.

Týden ve zkratce

Je hlásání evangelia v Novém zákoně odlišné od zvěstování spasení ve Starém zákoně? Proč byli první adventisté sedmého dne, kteří vyšli z Millerova hnutí, proti založení církevní organizace? Jakými způsoby odevzdávali proroci Boží poselství jeho lidu?

Téma: V čem spočívá povolání proroka

Proroci jsou povoláni zvěstovat evangelium (J 1,29)

Proroci jsou povoláni vést Boží lid (1 K 5,1–5; 7,10–16)

Proroci jsou povoláni napomínat a kárat hřích (1 Kr 18,21; Mt 3,7–10)

Proroci jsou povoláni představovat Boží vůli (Jr 37,16.17)

Proroci jsou povoláni oznamovat budoucnost (Iz 44,28)

ZVĚSTOVAT EVANGELIUM

Proroci jsou povoláni zvěstovat evangelium (J 1,29)

Prostuduj si uvedené texty ze Starého zákona: Gn 22,1–14; Lv 4,27–31; Iz 53. Najdi v nich poselství evangelia.

Plán spasení byl Adamovi a Evě představen hned po pádu do hříchu. Názorně byl ilustrován Abrahamovou zkouškou na hoře Mórija a službou ve svatyni zřízené Mojžíšem. Obřady ve svatyni byly zaměřeny na národ, jehož život byl úzce spjat s chovem dobytka. Obětní zvířata symbolizovala Kristovu smrt na kříži, velekněžská služba zobrazovala jeho službu v nebeské svatyni.

V čem se hlásání evangelia v Novém zákoně odlišuje od zvěstování spasení ve Starém zákoně? J 1,29; Ř 3,21–26

Starozákonní lid vírou očekával Mesiáše a to se odráželo i ve spisech proroků. Nový zákon se vrací ke spasení dosaženému prostřednictvím Ježíše Krista. Obě části Bible kladou důraz na Boží nápravu toho, co jsme ztratili pádem do hříchu.

Stejně je to i se spisy Ellen G. Whiteové, ve kterých nacházíme víc než osm tisíc odkazů na evangelia a asi šest tisíc odkazů konkrétně na Ježíše Krista a jeho oběť na kříži. Ježíšův kříž byl základem jejího poselství. Napomínala Kristovy následovníky, aby svým životem i slovy vyzdvihovali Ježíše. „Adventisté sedmého dne by měli nejvíce ze všech křesťanů vyvyšovat Krista před světem. Kristus, jak se s ním seznámili patriarchové, Kristus, jak jej znázorňovala obětní služba, Kristus popsany v zákoně a předpovídaný proroky – to jsou poklady Starého zákona. Kristův život, jeho smrt, zmrtnýchvstání, Kristus, jak jej zjevoval Duch svatý – to jsou poklady Nového zákona. Náš Spasitel, odlesk slávy Otce, je tedy obojí – staré i nové.“ (PM 63; COL 126) „Kristova oběť jako smíření za hřích je velká pravda, okolo které jsou seskupené všechny ostatní pravdy.“ (GW 315)

Kolik času trávíš přemýšlením o Ježíši, o jeho životě a o tom, co pro tebe udělal? O co silnější by byla tvoje víra, kdybys víc přemýšlel o Kristu a jeho oběti za tebe?

Proroci jsou povoláni vést Boží lid (1 K 5,1–5; 7,10–16)

Ježíš ustanovil dvanáct učedníků a Pavla, aby vedli prvotní křesťanskou církev. Někteří z nich měli i prorocký dar. V kterých konkrétních oblastech poskytli apoštolové a Pavel cenné rady, jak vést církev? Sk 6,1–7; 1 K 5,1–5; 7,10–16; Tt 1,5; 1 J 4,1–3

Představitelé prvotní církve čelili mnohým problémům. Jejich mysl a čas zaměstnávaly otázky týkající se nemravnosti, odpadnutí, církevní organizace a mnohých dalších záležitostí. Proroci a apoštolové vedli a ukazovali cestu Božímu lidu v souladu s Boží zjevenou vůlí.

V prvních dnech naší církve se také řešily závažné otázky a odehrávaly se určité zápasy. Prvních dvacet let své existence nebyla žádným způsobem organizovaná, neměla ani placené duchovní. Aby si kazatelé vydělali na živobytí, pracovali v jiných zaměstnáních. Kázat mohl kdokoli, kdo cítil povolání, v důsledku čehož se v církvi šířily různé hereze (bludy). Navíc byly církevní budovy a vydavatelství Review and Herold v rukou soukromých osob, což bylo zdrojem mnohých problémů. James White léta naléhal, aby byla založena organizace, ale téměř bezúspěšně.

Až v roce 1854 Ellen Whiteová vydala článek týkající se pořádku v církvi: „Pán mi ukázal, že mnozí mají přílišný strach z pořádku ve společenství a zanedbávají ho. Je potřebné vyhýbat se formálnosti, ale ve snaze o to se zanedbává pořádek. V nebi však vládne řád. Když byl Kristus na zemi, v církvi také vládl pořádek. Po jeho odchodu apoštolové přísně dodržovali pořádek. . . Potom jsem viděla, jaké nebezpečí hrozí od těch, kteří cestují, ale Bůh je nepovolal. . . Viděla jsem, že dveře, kterými vchází nepřítel, aby zmátl a vyvolal ve stádu nepokoje a problémy, se dají zavřít. Ptala jsem se anděla, jak se mohou zavřít. Řekl mi: Církev se musí utíkat k Božímu slovu a být založená na pořádku evangelia, který byl přehlížen a zanedbáván.“ (EW 97.100)

Přešlo dalších šest let, než církev v Michiganu roku 1860 přijala své jméno. O rok později bylo založeno Michiganské sdružení a v roce 1863 vznikla Generální konference.

Lidé někdy říkají, že nechtějí patřit k žádné organizované církvi. Proč to není biblický postoj? V čem může dobře organizovaná církev lépe plnit své poslání?

KÁRAT HŘÍCH

Proroci jsou povoláni napomínat a kárat hřích (1 Kr 18,21; Mt 3,7–10)

Proti jakým hříchům proroci vystupovali? Vidíme něco podobného i v současnosti? 1 Kr 18,21; Iz 1,10–14; Am 5,12; Mal 3,8–10; Mt 3,7–10

Bůh pověřil proroky kárat sociální nespravedlnost, vykořenit modlářství, protestovat proti nemravnosti a odsuzovat pokrytectví a formální náboženství. Někdy se jim zdálo, že ve svém boji proti zlu zůstali zcela osamoceni. (1 Kr 19,14) Jejich protest byl však Božím protestem a své poselství hlásali bez ohledu na to, jaké to bude mít následky.

Jakým způsobem napomínala Ellen Whiteová?

I Ellen Whiteová musela kárat hříchy známé jen jednotlivcům a Bohu. Byla to práce, která ji netěšila. „Odevzdávala jsem svědectví a poselství, které se týkaly minulosti některých z přítomných, varovala je před nebezpečím a kárala jejich špatné jednání. Vyjádřila jsem, že se nacházím ve velmi nepříjemné situaci. Ve vidění jsem viděla rodiny i jednotlivce. Případ, který mi byl v souvislosti s nimi ukázán, měl často soukromý charakter. Bylo potřebné kárat tajné hříchy. S některými jsem se trápila několik měsíců. Šlo o zlo, o kterém jiní nic nevěděli. Když moji bratři viděli tyto lidi smutné a slyšeli o jejich pochybnostech týkajících se jejich přijetí Boha, byli také zmalomyslněni. Odmítali mě, jako bych byla vinna tím, že prožívají problémy a těžkosti... Kárat osobní hříchy je nepříjemná práce. Měla jsem snad naplno vysvětlit své jednání a zveřejnit to, co mělo zůstat tajné, jen abych bránila podezřívání a žárlivost? Tak bych zhřešila proti Bohu a ublížila i dotyčnému člověku. Proto jsem si osobní pokárání soukromých hříchů nechávala pro sebe. Ať jiní odsuzují, jak chtějí, nikdy jsem nezahlásala důvěru kajícího se člověka, který se dopustil chyby, ani jsem nikomu neřekla to, co měli slyšet jen ti, kteří se něčím provinili.“ (1T 584.585)

Kdyby Bůh předal Ellen Whiteové nebo jinému prorokovi poselství pro tebe, co by ti v něm asi řekl? Proč? Jak bys na ně zareagoval?

OZNAMOVAT BOŽÍ VŮLI

Proroci jsou povoláni představovat Boží vůli (Jr 37,16.17)

**Jakými způsoby oznamovali proroci lidu Boží poselství? Nu 9,1–5;
Jr 37,16.17; Ez 4,1–6; Ko 4,16**

Proroci byli pověřeni Bohem odevzdat lidu poselství, které dostali. Někdy zvěstovali Boží slova jako kázání určitému společenství. Jindy odevzdali své svědectví v soukromém rozhovoru. Často dostali příkaz zaznamenat poselství, které přijali, aby se dostalo k co největšímu počtu lidí, někdy dokonce i k budoucím generacím.

Když v prosinci 1844 dostala Ellen Harmonová (příjmení za svobodna) druhé vidění, bylo jí oznámeno, že musí jít a přidat se k těm, které ve vidění viděla. Několik dní se modlila, aby byla zbavena tohoto břemene. V uších jí však neustále zněla slova anděla: „Oznam jiným, co jsem ti zjevil.“ (LS 69)

Ellen Harmonová, kterou provázela sestra Sára a několik dalších přátel, navštívila proto v roce 1845 v Maine, New Hampshire a Massachusetts někdejší milleristy, kteří 22. října 1844 prožili velké zklamání, a podělila se s nimi o své vidění. James White, bývalý milleristický kazatel, se přesvědčil o tom, že její vidění jsou pravá. Spolu s ní a jejími společníky začal cestovat po zemi. V roce 1846 se James a Ellen vzali.

I Ellen dostala na začátku své služby příkaz, aby své vidění zapsala. Poselství jednotlivcům byla nejednou odevzdána adresátům prostřednictvím dopisů (často nazvaných „svědectví“). Během svého života poslala poštou tisíce takových dopisů. Napsala o nich: „V dopisech, které píšu, ve svědectvích, která nesu, vám odevzdávám to, co mi Pán ukázal.“ (5T 67) Když Ellen Whiteová zemřela, zanechala po sobě asi sto tisíc stran publikovaného i nepublikovaného materiálu.

Jaký význam mají spisy Ellen Whiteové osobně pro tebe?

PŘEDPOVÍDAT BUDOUCNOST

Proroci jsou povoláni oznamovat budoucnost (Iz 44,28)

Uved' příklady naplněných proroctví. Iz 44,28; Jr 25,11; Da 9,24–27

Asi 150 let předtím, než začal Kýros vládnout, Izajáš prorokoval, že jakýsi král jménem Kýros umožní Židům vrátit se z Babylonu a postavit chrám v Jeruzalémě. O naplnění tohoto proroctví čteme v knize Ezdráš (1,1–4).

Jeremjáš předpověděl délku babylonského zajetí. Daniel předpověděl čas, kdy přijde Mesiáš, a to téměř šest set let předtím, než se Ježíš narodil. Oba tak dotvrzují inspiraci Písma.

Víme, že i mnohé předpovědi Ellen Whiteové se naplnily. Například 12. ledna 1861, tři měsíce před vypuknutím občanské války v Americe, dostala ve sboru v Parkville vidění, ve kterém viděla bojiště pokryté mrtvými a umírajícími. Když pak o tom vyprávěla svým posluchačům, řekla: „V tomto domě jsou lidé, kteří v této válce ztratí své syny.“ (Pacific Union Recorder, 7. března 1912) Nejméně pět rodin z těch, které byly tehdy v místnosti, pak skutečně přišlo v občanské válce o své syny.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitolu Nezaměnitelná Boží vůle (VDV 285–295; GC 433–450).

„Adventní hnutí nastoupilo podle Božího plánu svou prorockou cestu k nebeskému království v roce 1844. Početně nevelké hnutí zpočátku postupovalo vpřed váhavě. Věřící byli poznamenáni neradostnými vzpomínkami na odchod z mateřských církví, z nichž byli vylučováni proto, že přijali učení o druhém příchodu Ježíše Krista. Byli sice přesvědčeni o správnosti přijaté pravdy, obávali se však vytvořit organizaci a ani nevěděli, jakou formu by tato organizace měla mít. Mnozí z nich měli v živé paměti, s jakou tvrdostí se dobře organizovaná církevní společenství postavila proti adventní pravdě, takže se instinktivně obávali jakéhokoliv centralizovaného vedení a řádu. Přesto někteří vedoucí stále jasněji chápali, že nějaká forma organizace je potřebná, má-li se všechno konat spořádaně a má-li hnutí růst. V tomto přesvědčení je utvzovala poselství z pera Ellen G. Whiteové.

Výsledkem bylo, že si v roce 1860 zvolili název „Adventisté sedmého dne“ a vytvořili právní útvar pro správu církevního majetku. Poté bylo v roce 1861 ve státě Michigan zorganizováno první sdružení. Tím se vytvořily podmínky pro zakládání sborů, jejichž členové podepisovali závazek vůči církvi. Jednotlivé sbory se začaly sdružovat do organizačních celků, které dnes nazýváme sdruženími. Dalším krokem bylo vydávání písemných pověření kazatelům. Tím měly být sbory chráněny před podvodníky, kteří se snažili zneužívat důvěru věřících.

V roce 1863 byla ustavena Generální konference. Spojila do jednoho celku několik sdružení, která do té doby vznikla. Takto začal koordinovaný a organizovaný postup adventního hnutí.“ (Církevní řád, str. i)

„Kristova církev je stále ohrožována. Satan se snaží zničit Boží lid. Nemůžeme spoléhat na rozhodnutí a úsudek jednoho člověka. Kristus si přeje, aby jeho následovníci tvořili jednu církev, dodržovali řád a pravidla a udržovali kázeň, aby se podřizovali jeden druhému a jeden druhého považovali za důstojnějšího než sebe.“ (3T 445)

Otázky k přemýšlení

- 1. Přemýšlejte o nesouhlasu či odporu, jaký mají někteří vůči organizované církvi. S čím většinou nesouhlasí? Jsou tyto stížnosti oprávněné? Pokud ano, co můžeme jako organizovaná církev udělat, abychom předešli neopodstatněnému jednání vyvolávajícímu odpor?**
- 2. Jakým způsobem mohou být spisy Ellen Whiteové použity nesprávně? Jakými principy se máme řídit, abychom se této chyby nedopustili?**

AUTORITA PROROKŮ

**Biblické texty na tento týden: Ex 4,10–16; 1 S 12,1–14;
2 Kr 22,10–13; Jr 36,22–31; Mk 1,21–27; Sk 16,25–34**

Základní verš

*Prorockými dary nepohrdejte. Všecko zkoumejte, dobrého se držte.
(1. Tesaloničtým 5,20.21)*

V celé Bibli se setkáváme s tím, že Bůh prostřednictvím proroků promlouvá ke svému lidu. A lidé buď přijmou, nebo zavrhnou zvěst přinesenou proroky. Pokud slova proroků zavrhnou, nezavrhují jen je, ale toho, kdo k nim proroky poslal.

Tvrdit, že člověk mluví ve jménu Božím, je velmi vážná věc. Pokud se podobné tvrzení zakládá na pravdě, potom je takový člověk mluvčím Stvořitele vesmíru – a to je velká zodpovědnost.

V biblických dějinách často čteme, že když Bůh promlouval prostřednictvím svých proroků, lidé jeho poselství odmítli. Musíme být proto velmi opatrní, abychom se i dnes nedopustili stejné chyby.

Týden ve zkratce

Proč se Mojžíš tak velmi zdráhal stát se Božím prorokem? Jakou autoritu měli proroci v izraelském národě (i ti, kteří nenapsali žádnou biblickou knihu)? Je rozdíl mezi autoritou kanonických a nekanonických proroků?

Téma: Autorita poselství Božích proroků

Bůh – zdroj autority (Ex 4,10–16)

Ježíš – nejvyšší autorita na zemi (Mt 28,18)

Bible – autoritativní Boží slovo (2 Kr 22,10–13; Jr 36,22–31)

Kázané Boží slovo – autoritativní poselství (Jr 38,1–4; Sk 16,25–34)

Nekanoničtí proroci – jejich poselství ve světle autority Písma (1 Pa 29,29; 2 S 12,1–4)

PROROK JAKO BOŽÍ MLUVČÍ

Bůh – zdroj autority (Ex 4,10–16)

V Ex 4,10–16 si přečti rozhovor mezi Bohem a Mojžíšem. Co se z této výměny názorů můžeme naučit o způsobu povolání a působení proroků?

Podle Božího plánu se Mojžíš stal pro Árona doslova Bohem (4,16) a Áron se stal Mojžíšovým mluvčím nebo prorokem (7,1). Přesně to vystihuje blízký vztah mezi Bohem a všemi jeho proroky – byli jeho mluvčími, jeho ústy. Jak vidíme na příkladu Mojžíše a Árona, Bůh „naučil“ všechny své proroky, co mají dělat, aby byli jeho mluvčími. Mojžíš se však i přesto zdráhal být prorokem.

Podle toho, jak to sama vyjádřila, i Ellen Whiteová váhala, když ji Pán poprvé povolal. „V mém druhém vidění, které jsem obdržela asi týden po prvním, mi Pán ukázal těžkosti, které budu muset překonat. Řekl mi, že musím jít a povědět druhým, co mi ukázal. Viděla jsem, že moje práce narazí na velký odpor a že v srdci budu prožívat úzkost. Ale v tom všem mě bude podporovat Boží milost, která mi pomůže to zvládnout. Když vidění skončilo, byla jsem plná obav z toho, že mojí povinností bude jít mezi lidi a zvěstovat jim zjevené poselství. Moje zdraví bylo tak chatrné, že jsem stále trpěla bolestmi. Podle všeho jsem měla žít jen krátce. Bylo mi pouhých sedmnáct let. Byla jsem malá a slabá, nezvyklá na společnost a od přirozenosti tak nesmělá a nemluvná, že setkávat se s cizími lidmi bylo pro mě velmi nepřijemné.

Několik dní jsem se modlila dlouho do noci, aby Pán vzal toto břemeno ode mne a dal ho někomu schopnějšímu. Nic se však nezměnilo. V uších mi stále zněla slova anděla: Řekni druhým, co jsem ti ukázal.“ (LS 69)

Cítíš se být povolán k tomu, abys druhým vyprávěl o svém životě s Bohem? Jaký je rozdíl mezi posláním každého z nás a povoláním proroků mluvit na základě Božího pověření?

MOC SLOVA, KTERÉ SE STALO TĚLEM

Ježíš – nejvyšší autorita na zemi (Mt 28,18)

„Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“ (Mt 28,18)

U Matouše 21,23 čteme, že když Ježíš učil, velekněží a starší se ho zeptali: „Jakou mocí to činíš? A kdo ti tu moc dal?“ Na tuto otázku Ježíš odpověděl rabínským způsobem – dal jim protiotázku: „Odkud měl Jan pověření křtít? Z nebe, či od lidí?“ (v. 25) Rabíni používali při rozhovoru protiotázku, aby ukázali, jak odpovědět na původní otázku. Protože odmítli odpovědět, ani Ježíš jim nedal jasnou odpověď. Jestliže totiž odmítli uznat Boží moc v Janově službě, byla malá pravděpodobnost, že by ji uznali v službě Ježíše.

Jak se podle následujících veršů projevovala Ježíšova moc? Mt 7,28-29; Mk 1,21-27; L 8,22-25; 9,1; J 5,25-27

Nejvyšší moc patří Kristu jako našemu Stvořiteli (J 1,3) a Vykupiteli (Ř 3,24). Ježíš je nejvyšším soudcem a zároveň absolutní normou, podle které bude posuzován život každého z nás. V něm se zjevila Boží moc v plnosti. Proto v evangeliích čteme, že jeho učení vyvolávalo úžas – učil totiž jako ten, kdo má moc. (Mt 7,29)

V evangeliích vidíme Kristovu moc, která převyšuje lidskou. Ježíš odpouští hříchy (Mk 2,10), vyhání démony (Mk 3,15), nárokuje si právo soudit srdce lidí a dát jim věčný život (J 2,24,25; 10,28). Moc, kterou Ježíš používal během svého pozemského působení, dostal od Otce. (J 17,2) Všechno, co dělal – včetně všech zázraků – vykonal v závislosti na svém Otci a ve spolupráci s ním. (J 5,19) Zároveň měl absolutní moc. (Mt 28,18) Proto mohl dát moc svým učedníkům (Mk 6,7) a na konci bude soudit všechny lidi (J 5,27).

Žijeme v době, kdy je v módě zpochybňovat moc a autoritu. Jaký je tvůj vztah k autoritě? Co by mělo ovlivnit naši odpověď?

MOC PSANÉHO SLOVA

Bible – autoritativní Boží slovo (2 Kr 22,10–13; Jr 36,22–31)

Porovnej dvě odpovědi týkající se Božího psaného slova: (1) 2 Kr 22,10–13 a (2) Jr 36,22–31. Možná nereagujeme tak dramaticky jako izraelský národ v těchto případech. V čem představují tyto postoje dvě základní odpovědi na Boží psané slovo?

Člověk dnes může odmítnout Boží slovo, aniž by ho musel spálit, jako to učinil král. Může se mu vysmívat, ignorovat ho, prohlásit jej za staromódní nebo vysvětlovat tak, že ho zbaví jakékoli historické hodnoty či moci.

Pokud však člověk Písmo odmítne, dřív nebo později se dostaví následky odmítnutí. Psané slovo představuje Boha, smysl lidské existence a Boží záměr s lidstvem tak, že tomu může porozumět každý. Následky odmítnutí se možná neprojeví hned, ale konečným důsledkem určitě bude věčná ztráta.

„(Kristus) poukazoval na Písmo jako na nepochybnou autoritu. My bychom měli činit totéž. Bibli máme představovat jako slovo věčného Boha, jako konečné vyjádření ke všem sporným otázkám a jako základ veškeré víry.“ (PM 17; COL 39.40)

Ellen Whiteová během celého života vyvyšovala Boží slovo. O sporu mezi vědou a Písmem napsala: „Víra v božskou autoritu svatého slova Božího musí být pevná. Bibli není možné prověřovat pravidly lidské vědy. Lidské vědění je nespolehlivým průvodcem.“ (PP 75; PP 114)

V roce 1909 se zúčastnila svého posledního zasedání Generální konference. V závěru posledního kázání zdvihla Bibli, otevřela ji a držela v natažených rukách. „Bratři a sestry,“ řekla, „odkazuji vám tuto knihu.“ (The Later Elmshaven Years, str. 197)

Zamysli se nad svým vztahem k Bibli. Polož si otázku: Kolik času jí věnuji? Jak vážně beru její rady? Co v ní při čtení hledám? Jaký postoj mám k částem, které mě znepokojují nebo vyjadřují myšlenky, které se mně nelíbí? Co mi prozrazují moje odpovědi?

MOC MLUVENÉHO SLOVA

Kázané Boží slovo – autoritativní poselství (Jr 38,1–4; Sk 16,25–34)

Ve starých dobách, kdy se psaný materiál vyskytoval velmi zřídka a většina lidí neuměla číst, bylo mluvené slovo velmi důležité. Jaký vliv mělo mluvené Boží slovo na lidi v následujících příbězích? Jr 38,1–4; J 3,1–10; 6,51–66; Sk 16,25–34

Boží slovo, ať už mluvené nebo psané, má dvojí funkci. Apoštol Pavel říká, že je to dvojsměrný meč. „Proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce.“ (Žd 4,12) S ohledem na to, co Pavel říká, se „slovo“ vztahuje na poselství, které bylo hlášáno starověkým Izraelcům a křesťanům. (Žd 4,2)

Podobně jako chirurgický skalpel má i mluvené Boží slovo schopnost proniknout lidskou duší, aby léčilo a křísilo nebo aby odhalilo smrtelnou nemoc, jejímž důsledkem by mohlo být věčné odsouzení. Pokud se zvěstované slovo neseťká u posluchačů s vírou, nemůže jim přinést žádný užitek.

I když v církvi nebyl každý ochotný přijmout prorockou autoritu Ellen Whiteové, církev všeobecně dbala na její rady. A přineslo to užitek. Například církevní organizace mezi lety 1863 (kdy byla zřízena Generální konference) a 1901 zůstala v podstatě nezměněná. Jak se rozvíjela práce v jednotlivých odvětvích, byly vytvořeny různé asociace (zdravotní služba, sobotní škola, náboženská svoboda, vydavatelství apod.), které měly tuto práci podporovat. Poněvadž však šlo o plně autonomní organizace zastupované nezávislými radami, které nebyly součástí Generální konference, stávalo se, že někdy mezi nimi došlo k nezdravé rivalitě. Na druhé straně, všechna důležitá rozhodnutí týkající se celosvětového díla dělala jen několik lidí na Generální konferenci v Battle Creeku.

Den před zasedáním Generální konference v roce 1901 se Ellen Whiteová setkala s představiteli církve a naléhala na ně, aby udělali zásadní změny v řízení církve. Po zahájení zasedání proto odložili obvyklou agendu a ustanovili velký sbor (asi 75 členů), který měl pracovat na reorganizaci struktury církve. Výsledkem bylo, že výbor Generální konference byl značně rozšířený a různé asociace se staly odděleními Generální konference. Zároveň byly zřízeny unie a sdružení a jejich představitelé dostali pravomoc dělat rozhodnutí týkající se dané oblasti, aniž by museli čekat na rozhodnutí z Battle Creeku.

Reorganizace církevní struktury vyvolaná Božím pokynem byla tehdy přijata jednomyslně a ukázala se v té době jako užitečná a prospěšná.

AUTORITA NEKÁNONICKÝCH PROROKŮ

Nekánoničtí proroci – jejich poselství ve světle autority Písma (1 Pa 29,29; 2 S 12,1–4)

Kromě kánonických proroků, jako například Izajáš a Amos, se v Písmu setkáváme s velkým počtem proroků, jejichž knihy se nestaly součástí kánonu. Co se z následujících veršů dovídáme o těchto prorocích a jejich spisech? 1 Pa 29,29; 2 Pa 9,29; 12,15

Knihy kronické (Paralipomenon) vzpomínají nejméně šest různých prorockých knih, které napsali nekánoničtí proroci – Gád, Nátan, Achijáš, Jeed, Šemajáš a Ido.

Jakou autoritu měli nekánoničtí proroci? 2 S 12,1–4; 1 Kr 11,29–39; 14,2–18; L 7,28

V Davidově době bylo za Písmo svaté považováno pět knih Mojžíšových, přesto David ani chvíli nepochyboval o autoritě proroka Nátana. Věděl, že Nátan je prorok a jeho slovo má autoritu, i když nenapsal žádnou knihu, která by byla zařazena do Bible.

Předpokládejme, že archeologové by dnes našli Nátanovu knihu. Byla by přidána k Bibli? Ne. Zůstala by inspirovanou knihou mimo biblický kánon. A kdybychom v ní našli nějaký důležitý teologický výrok, zůstal by inspirovaným a směrodatným výrokem mimo kánon.

Kánon je sbírka knih, která byla vybrána pod Božím vedením jako pravidlo života a víry pro Boží lid a podle které máme posuzovat všechno ostatní. Obsahuje všechno, co člověk potřebuje vědět, aby byl spasený. V Bibli nejsou všechny knihy proroků, i když byli inspirovaní. Víme například, že Pavel napsal více inspirovaných listů, než kolik jich máme v Novém zákoně. (1 K 5,9; Ko 4,16) Pokud bychom dnes našli některý z těchto listů, nestal by se dodatečně částí Bible. Zůstal by směrodatným, inspirovaným listem mimo kánon.

Autoritu Ellen Whiteové můžeme přirovnat k autoritě nekánonických proroků. Inspirovaná poselství, která dostala pro církev, nejsou dodatkem kánonu. Jejich spisy nejsou další Bibli ani nemají autoritu, jakou má Bible. Písmo, a jen Písmo, je náš nejvyšší autoritou.

Proč musí být spisy Ellen Whiteové ověřovány Bibli? Proč nesmí být poslední autoritou ve věroučných otázkách?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V roce 1982 připravil výbor Generální konference oficiální vyhlášení o vztahu mezi Biblí a spisy Ellen G. Whiteové.

Přijímáme

1. Věříme, že Písmo je zjevení Boží slovo a je inspirováno Duchem svatým.
2. Věříme, že kánon Písma se skládá z 66 knih Starého a Nového zákona.
3. Věříme, že Písmo je základem víry a konečnou autoritou ve všech otázkách učení i praxe.
4. Věříme, že Písmo je Boží slovo vyjádřené lidským jazykem.
5. Věříme, že Písmo učí, že v křesťanské církvi se po novozákonní době projev dar prorocství.
6. Věříme, že služba a spisy Ellen Whiteové byly projevem daru prorocství.
7. Věříme, že Ellen Whiteová byla inspirována Duchem svatým a že její spisy – jako výsledek působení této inspirace – jsou platné a směrodatné zvláště pro adventisty s. d.
8. Věříme, že spisy Ellen Whiteové vedou ke správnému pochopení učení Písma a jeho aplikaci na duchovní a morální život.
9. Věříme, že přijmout prorocký dar Ellen Whiteové je důležité pro růst a jednotu Církve adventistů sedmého dne.
10. Věříme, že literární zdroje a materiály použité Ellen Whiteovou jsou v souladu s biblickými spisy.

Popíráme

1. Nevěříme, že kvalita nebo stupeň inspirace ve spisech Ellen Whiteové se liší od inspirace Písma.
2. Nevěříme, že spisy Ellen Whiteové jsou dodatkem ke kánonu svatého Písma.
3. Nevěříme, že spisy Ellen Whiteové jsou základem a konečnou autoritou pro křesťanskou víru, jako je to v případě Písma.
4. Nevěříme, že spisy Ellen Whiteové mohou být použity jako základ věrouky.
5. Nevěříme, že studium spisů Ellen Whiteové může nahradit studium Písma.
6. Nevěříme, že Písmo se dá pochopit jen prostřednictvím spisů Ellen Whiteové.
7. Nevěříme, že spisy Ellen Whiteové mění význam Písma.
8. Nevěříme, že spisy Ellen Whiteové tvoří základ pro zvěstování biblických pravd celé společnosti.
9. Nevěříme, že spisy Ellen Whiteové jsou jen výsledkem pouhé křesťanské zbožnosti.
10. Nevěříme, že jí použité literární zdroje a materiály negují inspiraci jejich spisů.

V závěru bylo vyzdvíženo, že pokud chceme správně pochopit inspiraci a autoritu spisů E. G. Whiteové, je potřebné vyhnout se dvěma extrémům: (1) považovat tyto spisy za kanonické na úrovni totožné s Písmem; (2) považovat je za obyčejnou křesťanskou literaturu.

Otázky k přemýšlení

1. **Objasňuje ti toto prohlášení některé otázky o Ellen Whiteové? Jaké další otázky se vynořují?**

ČESTNOST PŘI POUŽÍVÁNÍ PROROCKÉHO DARU

**Biblické texty na tento týden: 2 S 7,1–7; 1 Kr 22,10–18;
Jr 43,2–4; Da 8,27**

Základní verš

Jakože živ je Hospodin, budu mluvit to, co řekne můj Bůh. (2 Pa 18,13)

Jedna z námitek proti dílům Ellen Whiteové se týká argumentu, že při psaní použila i jiné zdroje, proto není spolehlivá ani čestná.

Ellen Whiteová však ve svých spisech vysvětlila, jak používala díla jiných autorů a proč. Dokonce doporučovala, aby lidé četli určité knihy, ze kterých čerpala při psaní svých děl. Z toho sotva vyplývá, že by se snažila zatajit, že používala i jiné zdroje.

V tomto úkolu se blíže podíváme, jak působila inspirace u biblických pisatelů i u Ellen Whiteové.

Týden ve zkratce

Co víme o čestnosti biblických proroků? Pokud jsou Písmo i spisy Ellen Whiteové inspirovány tímtéž Duchem, jaký je mezi nimi vztah? Jaké nebezpečí se skrývá v tom, když budeme proroky považovat za neomylné? Mohou dát proroci špatnou radu?

Téma: Reálný pohled na službu proroka

Důležitost čestnosti proroka (1 Kr 22,10–18)

Zpochybňování prorokovy čestnosti (Jr 43,2–4)

Vztah poselství proroka a Bible (Ez 7,1)

Prorokův růst v poznání (Da 8,27; 9,2)

Omylnost proroka jako osoby (2 S 7,1–7)

ČESTNOST PROROKA

Důležitost čestnosti proroka (1 Kr 22,10–18)

Psal se rok 853 před Kristem. Izraelský král Achab pozval judského krále Jóšafata, aby s ním šel do války proti Aramejcům. Jóšafat souhlasil. Požádal ho však, aby dřív než se vydají do boje, poprosili o slovo od Hospodina. Protože Jóšafat odmítl přijmout poselství od 400 Achabových proroků, zavolali Míkajáše, Hospodinova proroka.

Jak se králův dvořan pokoušel ovlivnit Míkajáše? Co udělal prorok bez ohledu na okolnosti? 1 Kr 22,10–18

Míkajášovo proroctví se králi nelíbilo, proto ho dal zavřít do vězení. (1 Kr 22,27) Král Achab se i přes prorokovu výstrahu pustil do boje, ve kterém ho čekala smrt. Král Jóšafat, který v slabé chvíli souhlasil s podporou krále Achaba, unikl smrti jen o vlasek.

I proroci, podobně jako všichni lidé, mohou selhat. V tomto případě však byl Míkajáš rozhodnut říci pravdu bez ohledu na to, zda se to bude vládcům líbit nebo ne. Z dějin víme, že Boží proroci museli nejednou snášet mnoho příkoří jen proto, že nechtěli změnit své poselství.

Během života Ellen Whiteové kritici zpochybňovali její čestnost a dělali to až do její smrti. Byla obviněna z podvodů, lží a klamů. Jedním z důvodů pro tato obvinění byly osobní představy a domněnky o tom, jak by měl prorok pracovat. Někteří kritici se například domnívali, že „proroci by měli mít od začátku svého působení plné poznání, jejich předpovědi by měly být nezměnitelné, jejich spisy bez jakýchkoli chyb, nesrovnalostí a omylů a neměly by obsahovat informace z neinspirovaných zdrojů. Podle těchto kritiků proroci nikdy ve svých spisech nevyjadřovali jen své osobní názory.“ (H. E. Douglass) Jak jsme si však při studiu biblických proroků ukázali, tyto domněnky by předpokládaly doslovnou inspiraci, která je však z vícero důvodů nepřijatelná. Jestliže ji nepřijímáme v případě samotné Bible, proč bychom ji měli přijmout v případě Ellen Whiteové?

Musel jsi někdy odevzdat nějaký nepřijemný vzkaz? Jakému tlaku jsi čelil? Z čeho pramení pokušení raději se splnění takového úkolu vyhnout nebo vzkaz alespoň zjemnit? Co ses z této zkušenosti naučil?

ČESTNOST PŘI ODEVZDÁVÁNÍ POSELSTVÍ

Zpochybňování prorokovy čestnosti (Jr 43,2–4)

Několik měsíců po pádu Babylonu v roce 586 před Kr. byl Gedeljáš, kterého ustanovil Nebúkadnesar za guvernéra v Judsku, zavražděn. Představitelé země a lidé, kteří zůstali v Judsku, se báli odvety ze strany Babyloňanů. Rozhodli se proto hledat bezpečí v Egyptě. Chtěli se však ujistit, že Bůh je na jejich straně. Vyzvali Jeremjáše, aby se zeptal Hospodina na jejich plán.

Jaké bylo Jeremjášovo poselství? Jak na něj lidé odpověděli? Z čeho obvinili Jeremjáše? Jr 43,2–4

Protože některým se nelíbily jasné pokyny, které jim Bůh dal, tvrdili, že Jeremjášovo poselství pochází od jeho literárního spolupracovníka Bárúka, ne od Hospodina.

I Ellen Whiteová se ocitla v palbě tvrzení, že její knihy napsali její literární spolupracovníci nebo že většinu toho, co napsala, protiprávně opsala z jiných zdrojů. V úvodu ke knize *Velké drama věků* však sama píše, že použila jiné knihy: „V několika případech v knize cituji výroky historiků, kterým se podařilo seřadit události tak, aby poskytl stručný souhrnný pohled na věc, nebo shrnout podrobnosti vhodným způsobem... Podobným způsobem postupuji při popisování zážitků a názorů lidí, kteří pokračují v díle obnovy v současné době.“ (VDV 13)

To jí však nezproštuje z obvinění, že se dopouštěla plagiátorství (tedy že jako zdroj používala spisy jiných autorů, aniž by je konkrétně uváděla). Proto roku 1981 požádala Generální konference neadventistického právníka, odborníka na autorská práva, aby celou věc přezkoumal. Věnoval tomu víc než měsíc. Dospěl k názoru, že „Ellen Whiteová nebyla plagiátorkou a svými díly neporušila autorská práva“ (Adventist Review, 17. 9. 1981). Kromě jiného uvádí následující důvody: Knihy, které Ellen Whiteová použila, neměly copyright (nebyly chráněny autorským právem) a dále, i kdyby měly copyright, způsob, jakým daná slova a věty použila, není porušením autorských práv.

Proč se v Božím lidu vždy najdou ti, kteří pocítují nesouhlas a odpor vůči poselství proroků? Netyká se to i tebe?

„I ŘEKL HOSPODIN“

Vztah poselství proroka a Bible (Ez 7,1)

Koho proroci označovali jako původce svého poselství? Proč je to důležité? Jak to souviselo s jejich poselstvím? Jr 1,4; Ez 7,1; Oz 1,1

Proroci stále znovu připomínali, že jejich poselství je od Boha. Jejich postavení můžeme přirovnat k postavení pozemských velvyslanců, které vysílá vládce a kteří jsou pověřeni jej zastupovat. V tomto postavení se musí důsledně řídit pokyny, které dostali. Výraz „stalo se slovo Hospodinovo k...“ znamená, že (1) jejich poselství má božskou autoritu; (2) obdrželi je přímo od Hospodina a (3) uchovávají je v mysli a jsou připraveni ho zvěstovat.

Výraz „I řekl Hospodin“ se ve Starém zákoně vyskytuje více než čtyřistakrát. Úkolem proroka bylo odevzdat toto poselství lidem a vztáhnout ho na situaci posluchačů. Je to mocné svědectví o tom, že v Písmu Bůh promlouvá přímo ke čtenáři.

Ellen Whiteová velmi zdůrazňovala inspiraci Písma. Napsala: „Bibli považuji za to, čím je – za inspirované Slovo.“ (1SM 17) Zároveň hovořila o božské inspiraci svých spisů: „V dopisech, které píš, ve svědectvích, které odevzdávám, vám představuji to, co mi Pán ukázal... Týká se to článků v našich časopisech a mnohých svazků mých knih.“ (1SM 29)

Své spisy Ellen Whiteová nazvala menším světlem, které vede muže a ženy k většímu světlu – k Bibli. (Colporteur Ministry, str. 125) Obě jsou světla, ale mají odlišnou úlohu:

1. Bible je Boží poselství pro každou dobu a každého člověka. Spisy Ellen Whiteové jsou Božím poselstvím pro zvláštní čas – dobu konce a pro zvláštní lid – církev ostatků.
2. Její spisy nejsou novým ani dodatečným měřítkem učení, ale pomocí pro církev v době konce. Její spisy soustřeďují pozornost čtenáře na Písmo. Nejsou náhradou Písma.

Jak se vyhnout tomu, abychom spisy E. Whiteové nedali na stejnou úroveň s Písmem? Proč se to snadno může stát a proč by to byla velká chyba?

RŮST V POCHOPENÍ

Prorokův růst v poznání (Da 8,27; 9,2)

Prorokům nebyla zjevena celá pravda najednou. Když věrně sloužili jako Boží služebníci, dostávali postupně víc světla a stále lépe rozuměli Božímu poselství.

Jaký byl duchovní růst biblických proroků? Da 8,27; 9,2; Ga 2,11–16; 1 Pt 1,10

Mít prorocký dar v biblické době neznamenal okamžitě, plně a dokonale vše poznat a pochopit. Jak se události odvíjely, proroci mnohemu porozuměli a často dostali i další vysvětlení. Museli také studovat Písmo, jak to dokazuje Danielův případ. V Da 8,27 čteme, že prorok byl viděním, které dostal, silně rozrušený a nechápal jej. Až asi za deset let k němu přišel anděl a vysvětlil mu význam tohoto vidění. (Da 9,20–23)

Proroci znali jen to, co jim Bůh zjevil. Tato svá poselství pak mohli předávat s vyjádřením „tako praví Hospodin“. Protože poselství jednoho proroka bylo nejednou doplněno poselstvími jiných proroků, bylo nevyhnutelné studovat a porovnávat různá zjevení, aby získali vyvážený a úplný pohled na poselství z nebe.

Tak tomu bylo i v případě Ellen Whiteové. „Šedesát let jsem ve spojení s nebeskými posly a stále se učím, pokud jde o Boží věci a co se týká způsobu, jakým Bůh pracuje, aby vedl lidi z jejich mylných cest k Božímu světlu.“ (3SM 71)

Když porovnáme dřívější spisy Ellen Whiteové s těmi pozdějšími, často zjistíme, že její pozdější záznamy upravují nebo rozšiřují ty dříve napsané; že odrážejí hlubší pohled na Boží poselství.

Ellen Whiteová nebyla systematickým teologem, ale spíše evangelistkou a zprostředkovatelem toho, co jí Bůh ukázal. Její chápání teologie, i když se zakládalo na Písmu a informacích, které dostala prostřednictvím vidění, se léty prohlubovalo díky tomu, že studovala Písmo i díla jiných autorů a byla otevřená vedení Duchem svatým.

Musíme si dát pozor, abychom Boží vlastnosti – jako například vševědoucnost – nepřipisovali jeho poslům. Proč je nebezpečné považovat proroky za neomylné a za ty, kteří vědí všechno o každé oblasti života?

KDYŽ PROROK UDĚLÁ CHYBU

Omylnost proroka jako osoby (2 S 7,1–7)

Přečti si 2 S 7,1–7. Co bylo špatné na Nátanově radě Davidovi? Proč Bůh nedovolil Davidovi postavit chrám? 1 Pa 22,8

Prorok Nátan byl moudrý, rozumný a bohabojný muž. Avšak ne všechno, co prorok řekne nebo vykoná, dělá pod působením inspirace. Když Nátan vyjádřil souhlas s Davidovým rozhodnutím, mluvil jako králův přítel, ne jako Boží prorok. Stálá přítomnost Boha Izraele bylo pravděpodobně něco, po čem toužilo mnoho zbožných lidí. Bůh však v nočním vidění řekl Nátanovi (2 S 7,4–17), že to, co pověděl Davidovi, nebylo správné a že musí jít a oznámit mu opak.

Ellen Whiteová nebyla neomylná, ani to nikdy o sobě netvrdila. Její poznání rostlo, měnila svůj postoj k některým věcem a stále byla ochotná přijmout nové poznání.

Uvedeme jeden zvláštní příklad. Když se vydavatelství na jihu nedařilo, podporovala názor, že by se tato budova měla stát jen skladem vydavatelství Review and Herald. „Pokračujte,“ řekla, „Boží věc nesmí zůstat zahanbena, bez ohledu na to, koho se to dotkne, pokud se to udělá správným způsobem... Edson by měl začít sloužit a psát... Finance nejsou jeho silnou stránkou.“ (17MR 270) Avšak do dvaceti čtyř hodin dostala vidění, na základě kterého musela změnit svůj názor. „Nechť má oblast na jihu svoji budovu, aby se i tam mohly vydávat knihy,“ řekla na Generální konferenci. (The Early Elmshaven Years, str. 193)

Musíme pamatovat na to, že proroci nejsou vždy „ve službě“, což znamená, že nemluví nepřetržitě ve jménu Boha. „Jsou chvíle, kdy se musí mluvit o všeobecných věcech, kdy se musí přemýšlet o běžných záležitostech, kdy se musí napsat obyčejné dopisy a odevzdat informace mezi spolupracovníky. Taková slova a informace nejsou výsledkem zvláštního působení Božího Ducha.“ (3SM 58)

Dějiny však dokazují, že když dal prorok špatnou radu, Bůh zasáhl, aby chybu napravil.

Někteří lidé se rádi zaměřují na každou chybu – ať už v Bibli, nebo u Ellen Whiteové. V čem je takovýto postoj nebezpečný a nezdravý? Jakým způsobem se chránit, abychom se vyhnuli tomuto nebezpečí?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Výroky Ellen Whiteové o své službě nenechávají žádný prostor pro kompromisy ani rozpory. Prohlásila, že jí bylo umožněno vidět určité věci jen díky nadpřirozené inspiraci. Buď jsou její tvrzení pravdivá, nebo byla blázen anebo pořádný lhář, který zveřejňoval své úžasné lži od poloviny 19. století do dvacátých let 20. století.

Jsou nějaké rozumné možnosti, jak vysvětlit její vidění, tak jak je sama podávala? Tvrdila, že viděla Ježíše, jak vede vykoupené do svatého města. Tvrdila, že viděla lidi, kteří žili na jiných planetách, a anděly, kteří chránili Boží lid. Tvrdila, že ve vidění viděla Ježíše v nebeské svatyni nebo jak vypadal satan v nebi předtím, než zhřešil. Tvrdila, že viděla anděly, jak navštěvují Adama a Evu v zahradě Eden. Popsala Adamovu tvář, když si uvědomil, že Eva zhřešila. Tvrdila, že ve vidění viděla, jakou tvář měl Ježíš po pústu na poušti. Tvrdila, že viděla vzkříšení Ježíše z hrobu, jako i vysvobození Pavla a Sílase ze žaláře. Tvrdila, že viděla satana, jak vede nespočetný zástup zatracených do poslední vzpoury proti Bohu po druhém vzkříšení. Tvrdila, že ve vidění viděla život na nové zemi. . .

Jak se má člověk postavit k těmto tvrzením? Buď přijmeme to, co o sobě tvrdila (což samozřejmě nechává nezodpovězenou celou řadu otázek, na které jsme jako církev neodpověděli vždy tím nejvhodnějším způsobem), anebo ji zavrhneme jako podvodníka, pomatence nebo člověka inspirovaného satanem. To jsou jediné logické možnosti.“ (Clifford Goldstein)

Otázky k přemýšlení

- Hlavní myšlenka uvedeného citátu je jednoduchá: Ellen Whiteová nám svými tvrzeními nenechává mnoho možností zhodnotit její službu. Na základě toho, co víme o jejím životě, učení a spisech, které zanechala, jaké je nejlepší a nejrozsáhlejší vysvětlení jejího života a služby?**
- Podobně jako v případě Bible, i u Ellen Whiteové zůstávají některé otázky nezodpovězené. Je na nás, zda se soustředíme na tyto problémy – a necháme si ujít její dílo, anebo se zaměříme na její dílo s vědomím, že některé otázky zůstanou jednoduše nezodpovězené, jako je tomu i v mnoha jiných oblastech.**

POSELSTVÍ PROROKŮ

Biblické texty na tento týden: Ex 20,1–17; Lv 16; Mt 24,24–31; Ř 3,21–28; Žd 8,1.2; 9,23

Základní verš

Dávej pozor na své jednání i na své učení. Buď v tom vytrvalý. Tak posloužíš ke spasení nejen sobě, ale i svým posluchačům. (1. Timoteovi 4,16)

Základ věrouky Církve adventistů sedmého dne vytvořili z velké části malé, odevzdané skupiny adventistických průkopníků. Jejich setkání se vyznačovala soustředěným studiem Bible a modlitebním úsilím. V roce 1904, o více než půlstoletí později, Ellen Whiteová ještě živě vzpomínala na tato setkání. „Často jsme zůstali spolu pozdě do noci, někdy i celou noc, modlili se o světlo a studovali Písmo.“ (1SM 206) V některých situacích, kdy nevěděli, kudy se dále ubírat, jim Ellen Whiteová předávala odpovědi, které dostala ve viděních, i když nikdy neiniciovala věroučné formulace. Vidění neměla nahradit víru, iniciativu či poctivé a důsledné studium Bible. Je důležité si pamatovat, že věrouka naší církve je založená výhradně na Bibli. Není závislá na spisech Ellen Whiteové, i když ona sama byla nápomocná při objasňování některých jejích bodů.

Týden ve zkratce

Proč máme zachovávat přikázání, když jsme spaseni milostí? Co představuje očistění nebeské svatyně? Cím se přikázání o sobotě liší od ostatních přikázání? Co se stane při smrti? Proč je důležité vědět o stavu mrtvých? Co Bible učí o druhém příchodu Ježíše Krista?

Téma: Biblický základ věrouky a prorocké potvrzení

Učení o ospravedlnění z víry (Ř 3,21–28; 5,12)

Učení o nebeské svatyni (Žd 8,1.2; 9,23)

Učení o svatosti soboty (Ex 20,8–11)

Učení o stavu mrtvých (Kaz 9,5.6)

Učení o Ježíšově druhém příchodu (Mt 24,5.24–31)

OSPRAVEDLNĚNÍ Z VÍRY

Učení o ospravedlnění z víry (Ř 3,21–28; 5,12)

Co je všem lidem společné a proč? Jaké je jediné řešení situace, ve které se nacházíme? 1 Kr 8,46; Ř 3,21–28; 5,12

Naším největším problémem je hřích. Egypťané si mysleli, že největším problémem člověka je smrt, proto vymysleli mumifikaci a pro mumie postavili obrovské pyramidy. Řeční filozofové se domnívali, že hlavním nepřítelem skutečného štěstí je nevědomost, proto dávali důraz na vzdělání. Největším problémem lidstva je však hřích. Hřích ničí štěstí a pokoj myslí. Hřích zabíjí – a žádná moderní medicína ho neumí vyléčit. Od chvíle, kdy se narodíme, začínáme umírat. Jediným lékem je Ježíš Kristus. „Neexistuje téma, kterým by se měli všichni vážněji zabývat, častěji si jej připomínat a hlouběji ho zakotvit ve své mysli, jako to, že je nemožné, aby si hříšný člověk cokoliv zasloužil svými byť sebelepšími dobrými skutky. Spasení je možné jediné prostřednictvím víry v Ježíše Krista.“ (FW 19)

Podle řeckého básníka Homéra byly lodě proplouvající Messinskou úžinou v nebezpečí, že buď narazí do skály Scylla, nebo se dostanou do víru Charybdis. Křesťané jsou vždy v nebezpečí upadnout buď do zákonictví, nebo do spoléhání na lacinou milost. Ti, co mají strach, že kázání o jistotě spasení v Kristu povedou k laciné milosti a tolerování hříšného jednání, zdůrazňují význam poslušnosti. Ti, co se bojí, že kázání o poslušnosti a vítězném křesťanském životě odvrátí pozornost od Krista a povedou k zákonictví, zdůrazňují Boží podíl na spasení.

Vyvážený křesťan bude mít jistotu spasení v Ježíši a současně bude žít vítězným životem. Jsou to dvě strany jedné mince. Kohokoliv Bůh ospravedlní, toho i posvěť. Nemůže existovat jedno bez druhého. Zachráněni jsme výlučně vírou. Avšak víru následují dobré skutky, i když tyto skutky – přestože je děláme z vnuknutí Ducha svatého – nás před Bohem nikdy nemohou ospravedlnit. Naše spasení má svůj základ jediné v tom, co pro nás Ježíš učinil.

Jaký je tvůj duchovní život? V čem se ti daří a v čem ne? Jakou naději ti přináší vědomí, že jsi Bohem přijatý výlučně na základě toho, co pro tebe Ježíš učinil, a ne na základě tvých vítězství nebo pádů? Jak ti může tato naděje pomoci, abys svůj zápas s hříchem a sebou samým nikdy nevzdával?

SVATYNĚ

Učení o nebeské svatyni (Žd 8,1.2; 9,23)

Jaké obřady se konaly ve starozákonní svatyni a jak znázorňovaly plán spasení? Žd 9,1–8

Obřady ve svatyni byly Bohem ustanovenou vizuální pomůckou, která umožňovala hříšníkovi pochopit velký plán spasení. Vyznání, oběť, odpuštění, víra, smíření, posvěcení – to všechno bylo názorně představeno v denních a výročních obřadech pozemské svatyně.

Podle Žd 8,1.2 Ježíš slouží v nebeské svatyni. Co je podstatou jeho služby? Proč je v Žd 9,23 napsáno, že nebeská svatyně potřebuje očištění?

Ve Starém zákoně získal hříšník odpuštění prostřednictvím víry ve smířující krev zaslíbeného potomka, jehož předzvěstí byly oběti zvířat při službě ve svatyni. A jako probíhal v pozemských obřadech na konci roku Den smíření (den soudu), kdy byla svatyně očištěná, tak proběhne i v nebeské svatyni před druhým příchodem Ježíše Krista den soudu.

Klíčovým prvkem, který se v Lv 16 stále znovu objevuje, je krev. Je to pochopitelné – vždyť smíření je možné dosáhnout jen prostřednictvím krve. Smíření vykonává Bůh, který nás zachraňuje. Soud je proto dobrá zpráva: z Boží milosti je nám na něm uděleno spasení, protože sami se zachránit nemůžeme.

Jakou naději by to mělo přinést nám, kteří žijeme v období velkého Dne smíření?

Učení o svatosti soboty (Ex 20,8–11)

Sobota a manželství jsou jediná pozemská zřízení, která nám zůstala z doby před příchodem hříchu na svět. Při pohledu na náš svět je zřejmé, že satan tvrdě pracoval na tom, aby oba tyto dary z ráje znetvořil a poskvrnil.

Přečti si Ex 20,1–17. Čím se přikázání o sobotě nápadně liší od ostatních přikázání?

Protože ve čtvrtém přikázání jde spíše o čas, který je neviditelný, než o hmotné předměty, je vhodným měřítkem postoje člověka k Bohu. To, co cítíme vůči sobotě, je do určité míry ukazatelem toho, co cítíme vůči Bohu. Je to jediné přikázání, které může jednotlivce porušit, a přece být pokládán za dobrého člověka.

V jistém smyslu je zachovávání soboty dobrovolné. Proč právě sedmý den a ne některý jiný? Protože Bůh to tak řekl. Existuje mnoho jasných a zjevně logických důvodů, proč nekrást, nezabíjet, netoužit po tom, co nám nepatří atd. Nemusíme být křesťany, abychom se řídili podle těchto pravidel. Vždyť i mnozí nekřesťané se podle nich chovají.

Ale poslechnout přikázání o sobotě znamená projevit ochotu poslouchat jednoduše proto, že nám to říká Bůh. Zachovávání soboty je čin víry. Sobotu jako sedmý den zachováváme ne proto, že je to společensky přijatelné a žádoucí, ani proto, že to zapadá do nějakého přírodního cyklu. Sobotu zachováváme proto, že nám to přikazuje Bůh. A protože jsme spaseni milostí, projevujeme svoji víru poslušností Božím přikázáním. (Jk 2,10.11; 1 J 5,2.3; Zj 14,12)

Tím, že v sobotu odpočíváme, dáváme najevo, že když mluvíme o odpočinku v Kristu, nejsou to jen slova. Tím, že v sobotu odpočíváme, dáváme každý týden zvláštním způsobem najevo naši plnou důvěru v Krista. (Žd 4,1–11) Zachovávání soboty je vnější projev naší závislosti na Bohu a spolehnutí se na Krista.

I když zachovávání soboty je v jistém smyslu dobrovolné, jaké konkrétní výhody máme z toho, že ji zachováváme, jak Bůh přikázal? Co můžeš udělat, abys měl ze zachovávání soboty větší radost a užitek?

STAV MRTVÝCH

Učení o stavu mrtvých (Kaz 9,5.6)

Jaký je podle následujících biblických veršů stav člověka po smrti? Ž 146,4; Kaz 9,5.6; J 11,11–14 a Sk 2,34

Písmo učí, že nesmrtelný je jedině Bůh (1 Tm 6,16) a že člověk bez Boha je odsouzený na smrt. Ježíš řekl, že smrt je jen spánek, který skončí při jednom ze dvou vzkříšení – buď při vzkříšení k životu, anebo při vzkříšení k věčnému zatracení. (J 5,28.29) William Temple, arcibiskup z Cantebury, k tomu napsal: „Člověk není nesmrtelný od přirozenosti ani proto, že by na to měl nárok, ale může být nesmrtelný, protože je mu nabízeno vzkříšení z mrtvých a věčný život – pokud je ochoten přijmout je za podmínku, které Bůh určil.“

Jak rozumíme veršům Mt 25,46 a Zj 14,9–11? Hovoří o věčných mukách v pekle?

S představou lidské nesmrtelnosti se setkáváme ve všech původních, animistických (věří v nadpřirozené bytosti, duchy, duše, přízraky) a polyteistických (mají více bohů) náboženstvích. Byla také důležitou součástí řecké filozofie, která chápala „hades“ (svět mrtvých) jako strašidelné, temné podsvětí, ve kterém duše prožívá pochmurnou existenci. Řekové věřili, že lidská bytost se skládá z hmoty a duše. Ve smrti nastane oddělení duše od těla. Duše se vysvobodí z vězení hmoty, čímž se začne její nezávislá existence.

Slova přeložená v Matouši 25 a Zjevení 14 jako „věčný“ a „navěky“ nemusí nutně znamenat „nikdy nekončící“. Řecké výrazy vyjadřují trvání do té doby, dokud to povaha daného subjektu dovoluje. V listu Judově například čteme, že města Sodoma a Gomora „jsou nám výstražným příkladem trestu věčného ohně“. Avšak v 2. listu Petrově 2,6 je napsáno, že se obrátily v popel. Pokud se slova „věčný“ nebo „navěky“ vztahují na život vykoupěných, kteří dostali nesmrtelnost, pak toto slovo znamená čas bez konce. Když se však vztahují na trest bezbožných, kteří nedostali nesmrtelnost, potom znamenají jeho konečné, tedy věčné důsledky.

Díky populárním filmům a knihám je svět zaplavený spiritizmem (názor, že mrtví žijí dále v jiné existenci a dokonce je možné s nimi komunikovat). Je velkou předností, že naše chápání stavu mrtvých nás chrání před tímto podvodem.

DRUHÝ PŘÍCHOD

Učení o Ježíšově druhém příchodu (Mt 24,5.24–31)

Od začátku sedmdesátých let minulého století se prodalo více než 15 milionů výtisků knihy Hala Lindseye – *The Late Great Planet Earth* (Pozdě, velká planeta Země). Také ze série *Left Behind* od Tima LaHayeho a Jerryho B. Jenkinsa se v posledních letech prodalo 65 milionů výtisků. Svědčí to o všeobecném vnímání mnohých křesťanů, že žijeme v době konce.

Slovo „adventista“ v názvu naší církve znamená, že víra v druhý příchod Ježíše Krista se stala součástí naší identity. Naše chápání druhého příchodu se však velmi liší od toho, jak si jej představují Hal Lindsey anebo *Left Behind*.

Co učí Bible o průběhu druhého příchodu? Před jakými podvody Ježíš varoval? Mt 24,5.24–31; Zj 1,7

Jako první představil v 19. století John N. Darby koncept, že Kristův příchod se skládá ze dvou etap. První etapa je údajné tajné uchvácení, kdy budou všichni praví křesťané uchvázeni Kristem. Druhá etapa proběhne po sedmi letech, kdy se zjeví Kristus, aby vládl na zemi tisíc let.

Adventisté sedmého dne nenacházejí v Písmu žádnou podporu pro takový druhý příchod, který by měl proběhnout tajně. Podle Nového zákona Ježíšův návrat nebude probíhat ve dvou etapách (utajené a viditelné), ale bude to skutečná, viditelná a slyšitelná událost. (1 Te 4,16.17; Zj 19,11–21) A co je důležité, Ježíš nás varoval před falešnými výklady týkajícími se způsobu jeho příchodu. Zřejmě věděl, že se rozšíří mnoho lží a podvodů. (Mt 24,24) To je důvod, proč Boží slovo hovoří tak jasně o způsobu Ježíšova návratu na zem.

I když jsme každý den blíže ke Kristovu návratu, může se nám zdát, že se jeho příchod zpožďuje. Jak najít správnou rovnováhu mezi životem v očekávání Ježíšova návratu a plněním každodenních povinností?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitoly Můžeme mluvit s mrtvými? a Vysvobození (VDV 359–365 a 410–420; GC 551–562 a 635–652).

Zpočátku mnozí naši průkopníci nekázali o zákonu vyváženě. Proto v roce 1890 Ellen Whiteová napsala: „Jako lidé jsme kázali zákon, až dokud jsme nevyschli jako hory v Gilboe, které neměly ani rosu, ani déšť. Musíme kázat Krista v zákoně.“ (RaH, 11. 3. 1890) Na zasedání Generální konference v Minneapolis to tak E. J. Waggoner a A. T. Jones udělali. Těžištěm jejich poselství bylo „potvrdit pravdu, že jediný způsob, jak můžeme získat spravedlnost, je prostřednictvím živé víry v Božího Beránka, jehož krev byla prolita na golgotském kříži jako smíření za hříchy světa. Nikdo nemůže vejít do Božího království bez toho, aniž by si oblékl neposkvrněné roucho Kristovy spravedlnosti. Toto roucho se nedá koupit za stříbro ani zlato, ani získat za dobré skutky. Toto poselství bylo jasnou výzvou učinit Krista a jeho spravedlnost středem celého života i kázání. Dalo zvláštní důraz na spravedlnost z víry, která je reálnou osobní zkušeností spíše než pouhou teorií.“ (A. V. Olson) Waggoner také řekl, že lidská poslušnost nemůže nikdy učinit zadost Božímu zákonu, že jen Kristova připočtená spravedlnost je základem našeho přijetí Bohem a že neustále potřebujeme být přikrytí Kristovou spravedlností nejen kvůli našim minulým hříchům. Ellen Whiteová ho v tom mocným způsobem podpořila. Jeho kázání nazvala nejvzácnějším poselstvím. (TM 91)

Otázky k přemýšlení

- 1. Je v naší věrouce nějaké učení, které vychází více ze spisů Ellen Whiteové než z Bible? I když věříme v dar prorocký, proč se musíme vždy znovu ujišťovat, že celé naše učení se zakládá výhradně na Bibli? Jaké problémy by vznikly, kdybychom se při vytváření naší věrouky opírali o Ellen Whiteovou?**
- 2. Uvažujte o myšlence, že zachovávání soboty je výrazem důvěry v Krista a že naše spasení je založeno na tom, co učinil pro nás, ne na našich skutcích nebo na našem snažení. Pomáhá nám toto vědomí odpovídat na falešná obvinění, že zachováváním soboty popíráme evangelium o Boží milosti?**

VÝKLAD PROROCKÝCH SPISŮ

Texty na tento týden: Iz 65,17; Mk 1,15; Ř 2,14–16; Ef 2,8.9; Jk 2,14–26; 1 J 5,12.13

Základní verš

Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. (Lukáš 24,27)

Jako adventisté sedmého dne věříme, že se u Ellen Whiteové projevil dar proctví. Z toho však vyplývá otázka: Jak budeme vnímat její spisy?

Věříme, že Ellen Whiteová byla stejně inspirovaná jako starozákonní a novozákonní proroci, ale její spisy nemají stejnou autoritu. Při výkladu toho, co napsala, musíme proto použít stejné principy jako při výkladu Písma. Zásada, že principy pro výklad Bible můžeme použít při výkladu jejích spisů, platí, i když autorita Bible stojí nad autoritou spisů Ellen Whiteové. Abychom si to znázornili, použijeme příklad ze soudnictví. Člověk může podle stejných principů vysvětlit rozhodnutí Vrchního soudu České republiky i rozhodnutí soudu nižší instance, ale rozhodnutí Vrchního soudu má konečnou platnost.

Týden ve zkratce

Jaký je rozdíl mezi exegezí (výkladem) biblického textu a jeho homiletickým použitím (přetlumočením biblického poselství v kázání)? Proč je kontext tak důležitý? Mohou být lidé, kteří nikdy neslyšeli evangelium, spaseni? Čím se odlišuje království milosti od království slávy?

Téma: Zásady správného porozumění poselství proroků

Rozlišovat, kdy prorok vysvětluje původní význam biblického textu (Ř 2,14–16)

Rozlišovat, kdy prorok volně aplikuje biblický text (Mk 1,15)

Brát v úvahu dobové a místní okolnosti poselství (Jr 4,23–26)

Respektovat bezprostřední kontext daného poselství (Iz 65,17)

Respektovat širší kontext daného poselství (Ef 2,8.9; Jk 2,14–26)

EXEGEZE

Rozlišovat, kdy prorok vysvětluje původní význam biblického textu (Ř 2,14–16)

Exegeze se zaměřuje na interpretaci původního významu textu. Soustřeďuje se na to, co chtěl autor říci a co text znamenal pro původního čtenáře.

Jaký je původní nebo exegetický význam veršů Ř 2,14–16? Porovnej s Ez 3,17–19; Ř 10,12–17.

„Není pochyb o tom, že v nebi budou lidé, kteří nikdy neslyšeli evangelium. I mezi pohany jsou dobří lidé. Dříve než k nim pronikla slova života, přátelili se s misionáři a s nasazením vlastního života jim pomáhali. Někteří pohané uctívají Boha a ani o tom nevědí. Nikdo jim totiž Boží světlo nezvěstoval. Přesto nezahynou. Neznají sice psaný Boží zákon, naslouchají však jeho hlasu v přírodě a žijí podle něj. Jejich skutky dokazují, že Duch svatý zapůsobil na jejich srdce, a Bůh je přijal za své děti.“ (TV 409; DA 638)

Při určitých příležitostech Bůh i bez lidských posluš osloví jednotlivce v pohanských zemích a zachrání je. Jsou spaseni, protože se Duch svatý dotkl jejich srdce a oni na jeho dotek odpověděli. Důkazem toho jsou jejich skutky.

Nejsou spaseni jen proto, že žijí podle svého svědomí. Kdyby tomu tak bylo, potom by byli spaseni proto, že zachovávají zákon. Nový zákon však takovou možnost jednoznačně popírá. (Ř 3,28; Ga 2,16) V Římanům 2,11–16 se řeší zodpovědnost Židů i pohanů, ne jejich spasení. To, že Bůh neupřednostňuje lidi (v. 11), je znázorněno tím, co říká Pavel ve verši 12: „Ti, kteří neměli zákon a hřešili, také bez zákona zahynou; ti, kteří znali zákon a hřešili, budou odsouzeni podle zákona.“ Ti „bez zákona“ jsou pohané, kteří nemají napsaný zákon, jaký dostali Izraelci na hoře Sínaj. Zahynou však ne proto, že neměli napsaný zákon, ale protože jsou hříšníci, kteří se provinili proti zákonu napsanému v jejich srdcích a svědomí. (v. 15)

U soudu budou Židé a pohané souzeni a odsouzeni podle svých vlastních zákonů – Židé podle psaného zákona a pohané podle zákona napsaného v jejich srdcích. U pohanů plní svědomí tutéž úlohu jako psaný zákon u Židů. Písmo jasně říká, že „nikdo není spravedlivý, není ani jeden“ (Ř 3,10). To znamená, že Židé i pohané jsou stejní hříšníci a všichni jsou spaseni stejným způsobem – ne dodržováním zákona, ale jedině smrtí Ježíše Krista na kříži.

Je tvé svědomí spolehlivým vůdcem? Je vždy zárukou, že se rozhodneš správně?

Rozlišovat, kdy prorok volně aplikuje biblický text (Mk 1,15)

Homiletika je nauka o kázání. Na hodině homiletiky se studenti učí, jak si připravovat kázání a jak přitom používat Písmo. Homiletické použití Písma by mělo brát v úvahu i původní biblický význam textu, ale pro současného posluchače ho podle určitých pravidel přetlumočí pomocí aplikace nebo výzvy.

Ježíš řekl, že se přiblížilo království. Jaké? Mk 1,15

Ježíš měl na mysli království milosti, které založil při svém prvním příchodu. Ale tento verš můžeme vztáhnout i na naši dnešní situaci. Kazatel může v sobotu prohlásit: „Všechna časová proroctví se naplnila. Boží království je blízko.“ Možná posluchače vyzve, aby činili pokání a věřili evangeliu. Království, které by měl na mysli tento současný kazatel, však už není království milosti, ale království slávy, které Kristus slavnostně zřídí při svém druhém příchodu. První výklad Marka 1,15 byl exegetický, druhý homiletický.

Když se Ježíš jednoho dne procházel u galilejského jezera, uviděl Šimona a Ondřeje, jeho bratra, jak hážou sítě do moře. Řekl jim: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“ (Mk 1,17) Oni hned zanechali sítě a šli za ním.

Současný kazatel použije slova z Marka 1,17 jako výzvu pro členy sboru, aby následovali Ježíše, protože jen on z nás může učinit rybáře lidí. Exegeticky se text aplikuje na Šimona a Ondřeje, ale homileticky se může vztáhnout na každého křesťana, protože Ježíš chce, abychom se všichni stali rybáři lidí. (Mt 28,19.20)

Ellen Whiteová často používala Písmo homiletickým způsobem. Zhloubala se do jazyka Bible, a kdykoliv hovořila nebo psala na nějaké téma, použila k odevzdání poselství, které dostala od Pána, biblický způsob vyjadřování. Často citovala biblické verše. V knize *Výchova* je například kapitola o fyziologii. Ellen Whiteová v ní píše o správném držení těla: „Mezi prvními věcmi, na které je třeba poukázat, by mělo být správné držení těla, ať už při sezení, nebo stání. Bůh stvořil člověka vzpřímeného a přeje si, aby si udržel svou důstojnost, rozvážnost, odvahu a sebedůvěru. Právě vzpřímené držení těla tomu velmi napomáhá. Učitel by měl být sám v tomto směru dobrým příkladem a rádcem. Měl by ukazovat, co je správné držení těla, a měl by trvat na tom, aby je i žáci udržovali.“ (VYCH 118; Ed 198) To, že „Bůh učinil člověka vzpřímeného“, je citát z Kazatele 7,29. Když to však Šalomoun napsal, měl na mysli morální přímost a čestnost, ne držení těla.

ČAS A MÍSTO

Brát v úvahu dobové a místní okolnosti poselství (Jr 4,23–26)

Důležitým principem při biblickém výkladu je zjišťování času a okolností, za kterých byl konkrétní verš napsán, a určení jeho autorství.

O čem píše Jeremjáš v Jr 4,23–26?

Při čtení těchto textů si můžeme představit zničenou zemi během tisíciletí, kdy bude země pustá. (Zj 20,1–3) Když je však okolo roku 600 př. Kr. psal Jeremjáš, vůbec nemyslel na tisícileté království. Měl na mysli zničení Jeruzaléma, ke kterému došlo roku 586 př. Kr. V prvním verši čteme Boží výzvu Izraelcům: „Obrátíš-li se, Izraeli, ... obrať se ke mně!“ Z toho je patrné, že ještě měli možnost učinit pokání. Kdyby se navrátili k Hospodinu, nemuseli být odvedeni do zajetí.

Prostřednictvím Jeremjáše je Bůh naléhavě žádal, aby zanechali svých špatných cest – ale oni ho neposlouchali. Verše 23–26 popisují, co prorok pozoruje ve vidění. Vidí, že když neposlechnou, stihne je trest. Básnickým jazykem popisuje poušť a zničení, které postihne judskou zemi pro jejich neposlušnost. Když chceme text vysvětlit, musíme vzít v úvahu čas a okolnosti, kdy byl napsán. To, co se stalo v Judsku a Jeruzalémě v roce 586 př. Kr., je symbolem toho, co se stane s tímto světem v budoucnosti. Poté, co Ježíš přijde na zem, bude očištěna ohněm. Právě text u Jeremjáše 4,24–26 bude výstižným popisem této země během tisíciletí. Ellen Whiteová proto cituje verše z Jr 4, aby popsala situaci na zemi během tisíciletí. (VDV 424.425; GC 659)

Také při čtení spisů Ellen Whiteové musíme vzít v úvahu čas a okolnosti. V roce 1897 například napsala, že lidé „musí vydat počet z peněz vynaložených na kola, drahé oblečení a jiné zbytečné věci“ (TM 398).

Na konci 19. století nebyla kola ekonomickým dopravním prostředkem, ale spíše luxusním koníčkem bohatých lidí. Nejlepší z tehdejších kol stálo zhruba tolik, co dnes luxusní auto. Lidé si brali půjčky ve výši několika měsíčních platů, aby si pak koupili nějakou velmi drahou a luxusní věc. V průběhu několika let se kola stala užitečným a levným dopravním prostředkem. Pak se už proti nim nevyjadřovala.

Její postoj k jízdním kolům vycházel z biblického principu dobrého správcovství. Kdyby žila dnes, pravděpodobně by tento princip vztáhla na jiné věci, za které dnes lidé lehkovážně utrácejí své peníze.

Čas a okolnosti jsou důležité nejen při výkladu inspirovaných spisů, ale ve všech oblastech života. Vzpomeň si na situaci, kdy jsi unáhleně posoudil jednání druhých, aniž by ses snažil získat více informací. V čem potřebuješ více pokory a trpělivosti?

BEZPROSTŘEDNÍ KONTEXT

Respektovat bezprostřední kontext daného poselství (Iz 65,17)

Přečti si Iz 65,17. Jaké jsou nové nebe a nová země, o kterých píše Izajáš? Je to popis nové země, kterou očekávají křesťané?

V bezprostředním kontextu Izajáš říká: „Nikdy už tam nebude dítě, které zemře v několika dnech, ani stařec, který by se nedožil plnosti věku, protože bude mladíkem, kdo zemře ve stu letech. Ale hříšník, byť stoletý, bude zlořečen.“ (v. 20) Smrt na nové zemi? To přece nemůže být nová země, jakou čekáme po tisíciletém království. Jaké jsou tedy nové nebe a nová země, které se vzpomínají ve verši 17?

V této stati Izajáš popisuje „nové stvoření“, které by v případě Izraele nastalo po návratu z babylonského zajetí, kdyby zůstali věrni Bohu a splnili Boží záměr být světlem světa. (Iz 42,6) K tomu ovšem nedošlo, a tak se toto podmíněné proroctví nenaplnilo. „Nové nebe a nová země“ se nestaly skutečností. Přece však, v odvozeném smyslu, tyto verše ukazují na nové nebe a novou zemi, které nastanou po tisíciletí. Na nové zemi a v novém nebi už více nebude žal ani smrt. (Zj 21,4) Proto musíme být opatrní při vykládání jednotlivých detailů tohoto obrazu.

V knize Perly moudrosti Ellen Whiteová říká, že „ani lidé, kteří přijali Spasitele a prožili opravdové obrácení, by si nikdy neměli říkat, že už jim nehrozí žádné nebezpečí. To vede na scestí.“ (str. 77; COL 155) Znamená to snad, že si nikdy nemůžeme být jisti svým spasením? 1 J 5,12.13

Když čteme kontext, zjistíme, že se zde hovoří o tom, zda může člověk po obrácení ztratit spasení. Mnozí křesťané v té době zastávali názor „jednou spasen, navždy spasen“. Ellen Whiteová byla jednoznačně proti tomu. V kontextu říká: „Nikdy se nemůžeme plně spolehnout na sebe. Zde na zemi nejsme nikdy zcela bezpeční před pokušením.“ (PM 77; COL 155)

Bezprostřední kontext jasně říká, že tu řeší otázku spoléhání se na sebe a pokušení po obrácení. Nikdy bychom si neměli být jisti, že nám nehrozí žádné pokušení, nikdy nemůžeme tvrdit, že nepadneme, že jsme bezpečně chráněni před pokušením nebo že jsme zachráněni. To však neznamená, že v Ježíši nemůžeme mít den co den jistotu spasení.

Jestliže tvoje naděje na spasení spočívá v tom, co pro tebe Ježíš učinil, můžeš mít jistotu spasení? Proč někdy pochybujeme o vlastním spasení?

ŠIRŠÍ KONTEXT

Respektovat širší kontext daného poselství (Ef 2,8.9; Jk 2,14–26)

Širší kontext se týká toho, co o daném tématu hovoří verše před danou statí nebo za ní. Může se vztahovat na další kapitoly v knize, na celou knihu nebo na celé Písmo.

Jsme spaseni jen milostí prostřednictvím víry, nebo potřebujeme i skutky? (Ef 2,8.9; Jk 2,14–26) Je Pavel v rozporu s Jakubem v otázce spasení? Co nám o tom říkají následující texty? Ř 3,21–28; 4,3 a Ga 3,6–12

Když se podíváme na širší kontext celého Písma, zjistíme, že Jakub nemluví o dobrých skutcích jako o podmínce spasení. Trvá spíše na tom, že existují dva druhy víry – platná a neplatná. Pavel mluví o platné víře, která se projeví v dobrých skutcích. Jakub mluví o neplatné víře, která se zastavila na intelektuální úrovni – o víře, která představuje jen vnitřní souhlas.

Pavel používá příklad Abrahama, aby ukázal, že jsme ospravedlněni na základě platné, tedy skutečné víry. Jakub říká, že Abrahamova víra byla pravá, protože se projevila dobrými skutky (poslušností). Z toho vyplývá, že pokud chceme být spaseni, nepotřebujeme nic než víru, platnou víru. Naše jednání ukáže, zda je naše víra platná nebo ne.

Když čteme spisy Ellen Whiteové, musíme také brát v úvahu širší kontext, tedy všechno, co o daném tématu napsala. Nemůžeme vytrhnout jeden nebo dva citáty a ostatních si nevsímat. Například o otázce jedení masa řekla několik velmi jednoznačně vyznívajících výroků, ale také mnoho mírnějších výroků, které musíme také brát v úvahu.

V knize *Counsels on Diet and Foods* například říká: „Naše strava by se měla skládat z ovoce, zeleniny a obilovin. Do našeho žaludku by se neměl dostat ani kousek masa. Jíst maso je nepřirozené. Vraťme se k Božímu původnímu záměru, který měl při stvoření člověka.“ (str. 380) Každý, kdo by si přečetl jen tento výrok, by musel dojít k závěru, že za žádných okolností nemáme jíst maso. O několik stran dále však čteme: „Masitá strava není nejzdravější. Přesto bych však nezaujala stanovisko, že každé masité jídlo musíme odmítnout. Ti, kterým špatně tráví, si mohou dát maso častěji, jestliže nemohou jíst zeleninu, ovoce nebo ovesnou kaši.“ (str. 394.395) Když si přečteme všechno, co na dané téma napsala, vynoří se před námi vyvážený obraz.

I když bychom si neměli z jídla a pití udělat náboženství, Bůh nám dal vzácné rady o stravě, které mohou mít pozitivní dopad na naše zdraví. Jak dbáš na svoji stravu? Jaké jsou tvé návyky týkající se životosprávy?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Další doporučení pro výklad inspirovaných spisů:

- (a) prosit o vedení Duchem svatým při studiu jeho slova;
- (b) postarat se o to, abychom používali jeden nebo více dobrých překladů;
- (c) hledat principy, které jsou univerzální a aplikovatelné pro všechny lidi, na každém místě a v každé době;
- (d) být ochotní poslechnout pravdy, které jsme objevili;
- (e) být otevřený a ochotný vzdát se toho, o čem jsme byli doposud přesvědčeni;
- (f) chránit se před extrémními výklady;
- (g) spolupracovat se zkušenými lidmi;
- (h) střízlivě věci zvažovat.

Ellen Whiteová k tématu „jednou spasen, navždy spasen“ napsala:

„Pýcha a nadřazenost je Bohu odporná a ničící člověka jako nic jiného. Je ze všech hříchů nejhůře léčitelná a téměř beznadějná. Petr neklesl najednou. Došlo k tomu postupně. Sebedůvěra ho vedla k falešné jistotě. Šel krok za krokem níž, až nakonec zapřel svého Mistra. Nikdy se nemůžeme plně spolehnout na sebe. Zde na zemi nejsme nikdy zcela bezpeční před pokušením. Ani lidé, kteří přijali Spasitele a prožili opravdové obrácení, by si nikdy neměli myslet nebo říkat, že už jim nehrozí žádné nebezpečí. To vede na scestí. Každý by se měl naučit radovat se z naděje a víry, ale přece, i když se zcela odevzdáme Kristu a víme, že nás přijal, nejsme mimo dosah pokušení.“ (PM 76.77; COL 154.155)

Otázky k přemýšlení

- 1. Podívej se na celý kontext uvedeného citátu. Potom si všimni jednoho výroku o tom, že nemáme říkat, že jsme spaseni. Je jednoduché vytáhnout si z textu jeden citát a dojít ke zcela odlišnému závěru, než měla autorka na mysli. Proč si musíme vždy dávat pozor na to, abychom nevytrhávali citáty z kontextu? Znáš někoho, kdo to dělá? Proč nás to tak pokouší?**
- 2. Jakými dalšími způsoby jsou spisy Ellen Whiteové nesprávně používány? Co můžeme udělat, abychom se vyhnuli tomu, že dospějeme k něčemu zcela jinému jen proto, že jsme je použili nesprávným způsobem?**

POŽEHNÁNÍ PROROCKÉHO DARU

Biblické texty na tento týden: Ex 17,14; 34,27; Lv 11,1-8; Dt 6,4-7; Iz 44,8; 49,6

Základní verš

Ovšem, Panovník Hospodin nečiní nic, aniž by zjevil své tajemství prorokům, svým služebníkům. (Amos 3,7)

V průběhu celých biblických dějin Hospodin působil prostřednictvím proroků (včetně těch, kteří nenapsali žádnou knihu Bible), aby povzbudil, dodal odvalu, ale také varoval Boží lid. I když jejich poselství nebylo vždy příjemné, i když jejich pohnutky mnohdy nebyly správně pochopeny, všichni měli jeden společný cíl: být požehnáním Boží církvi a být jí k užítku. Jistě tomu nebylo jinak i v případě Ellen Whiteové a jejího prorockého daru.

V tomto úkolu budeme hovořit o požehnání, které církev dostala díky prorockému daru. Církev adventistů sedmého dne, jak ji známe dnes, by pravděpodobně neexistovala nebýt toho, jak toto hnutí Bůh vedl.

Týden ve zkratce

Proč a s jakým cílem si Bůh vyvolil Izraelce za svůj zvláštní lid? Jak byli ve starozákonní době vychováni mladí lidé v Izraeli? Jaké rady o zdraví dal Bůh Izraelcům? Proč Izraelci psali Boží slovo na veřeje svých dveří? Jakým způsobem Bůh použil prorocký dar k užítku církve?

Téma: Jaký užitek přináší církvi prorocký dar Ellen Whiteové

Prorocké povzbuzení do misijní práce (Mt 28,19.20)

Prorocké povzbuzení k zodpovědné výchově mladých lidí (Dt 6,4-7.20-25)

Prorocké povzbuzení k životu v plném zdraví (Ex 15,26)

Prorocké povzbuzení k vydávání knih (Dt 6,1-9; 11,18-20)

Prorocké povzbuzení k lepšímu pochopení Písma (Gn 1-3)

Prorocké povzbuzení do misijní práce (Mt 28,19.20)**Proč si Bůh vyvolil izraelský národ za svůj zvláštní lid? Dt 7,7.8; Iz 44,8; 49,6**

Bůh si vyvolil izrael za svého svědka. Na požehnání, které udělil svému lidu, měly mít podíl všechny národy země. Izrael měl šířit Boží chválu (Iz 43,21), zvěstovat jeho slávu mezi národy (Iz 66,19) a být světlem pohanům.

Jaké je poslání křesťanské církve? Daří se jí ho plnit? Mt 28,19.20

Křesťanská církev prožila ve své historii dvě velká období rozmachu. Poprvé to bylo v době svého založení v prvním a druhém století; podruhé v 19. stol. Toto století se nazývá také století misie. Po velkém oživení v 18. a na počátku 19. století křesťanská církev v Evropě a Americe založila mnohé biblické a misijní společnosti.

V prvních desetiletích existence Církve adventistů sedmého dne byli věřící přesvědčeni, že církev naplňuje Boží příkaz učit všechny národy tím, že zvěstuje evangelium přistěhovalcům do Severní Ameriky. V roce 1871 však Ellen Whiteová napsala: „Mladí lidé by se měli učit cizí jazyky, aby je Bůh mohl použít a jejich prostřednictvím oznámit svou spásnou pravdu lidem jiných národů.“ (LS 204)

V roce 1874 měla velmi působivý sen o tom, jak světu odevzdat poselství třetího anděla. V tomto snu jí anděl řekl: „Máte příliš omezené představy o díle, které se má v této době konat. . . Toto poselství se bude mocně šířit do všech částí světa, do Oregonu, Evropy, Austrálie, na mořské ostrovy, mezi všechny lidi i všechny národy. . . Vaše víra je omezená a velmi malá. Vaše chápání a představy o díle musí být mnohem rozsáhlejší.“ (LS 208.209)

Ve stejném roce se J. N. Andrews stal prvním adventistickým misionářem. Spolu se svými dětmi odešel do Švýcarska. O tři roky později byla vyslána do Skandinávie rodina Johna G. Mattesona. Dnes adventisté působí ve více než dvě stě zemích z 229 zemí světa uznávaných Organizací spojených národů.

Jak najít rovnováhu mezi prací pro lidi za hranicemi naší země a nezapomenout přítom na své sousedy?

VÝCHOVA

Prorocké povzbuzení k zodpovědné výchově mladých lidí (Dt 6,4–7.20–25)

Jakým způsobem byla poskytována výchova a vzdělání mladým lidem ve starozákonní době? Jaká důležitá naučení vyplývají z uvedených veršů?

Gn 18,19 _____

Dt 6,4–7.20–25 _____

Hebrejské děti se od svého otce dozvěděly o tom, co Bůh udělal pro svůj lid v minulosti, jak s ním mají žít v přítomnosti a co Bůh zaslíbil do budoucnosti. Naučily se také řemeslu a získaly potřebnou zručnost, aby se mohly stát užitečnými členy společenství. Můžeme říci, že získání praktické zručnosti šlo ruku v ruce s duchovní a náboženskou výchovou.

Soukromá iniciativa mezi našimi průkopníky v prvních dnech adventistického hnutí vedla k několika pokusům založit školu, avšak ani jedna nevydržela dlouho.

Začátkem roku 1872 měla Ellen Whiteová vidění o správných principech vzdělávání, které sepsala do 30stránkového materiálu. Kromě jiného napsala: „Potřebujeme školu, ve které se ti, kteří vstupují do služby, naučí přinejmenším všeobecné základy výchovy a kde též mohou lépe poznat pravdy Božího slova pro tuto dobu.“ (FCE 45.46)

V roce 1872 výbor Generální konference převzal zodpovědnost za místní církevní školu v Battle Creeku ve státě Michigan a 3. června byla otevřena první oficiální adventistická škola (měla 12 žáků). O dva roky později se zapsalo ke studiu na nově otevřené Battle Creek College sto studentů.

Dnes je na celém světě více než šest tisíc adventistických škol a univerzit, které navštěvuje více než milion studentů.

Jak by měla vypadat současná adventistická škola? Čím by se měla lišit od jiných škol? Napiš seznam charakteristik takové školy.

Prorocké povzbuzení k životu v plném zdraví (Ex 15,26)

Bůh řekl Izraelcům: „Jestliže opravdu budeš poslouchat Hospodina, svého Boha, dělat, co je v jeho očích správné. . . nepostihnu tě žádnou nemocí, kterou jsem postihl Egypt. . .“ (Ex 15,26) Jaké rady o zdraví jim Bůh dal? Lv 7,22–26; 11,1–8; 13,46

Celá staletí nahánělo malomocenství a černá smrt (mor – začíná horečkami, způsobuje nesmírně bolestivé černé opuchliny na žlázách a obvykle po několika dnech končí smrtí) strach a hrůzu lidem středověku. Pohromy se dařilo zastavit až tehdy, když představitelé církve připomněli, že lidé nakažení malomocenstvím byli v Bibli odděleni a vyloučeni ze společnosti, a tento princip začala společnost uplatňovat na postižené malomocenstvím a morem.

V roce 1863 měla Ellen Whiteová vidění, ve kterém byla upozorněna na potřebu zdravotní reformy. „Viděla jsem, že je naší svatou povinností starat se o své zdraví a vést k tomu i druhé.“ (3SM 280) Za dva roky, 25. prosince 1865, viděla, že adventisté sedmého dne by měli založit zdravotní institut. Sanatorium zdravotní reformy v Battle Creeku, které bylo otevřené v roce 1866, bylo prvním z více než 300 nemocnic, klinik a zdravotnických zařízení, které dnes církev provozuje.

Co můžeme říci těm, kteří tvrdí, že Ellen Whiteová kopírovala zdravotní poselství od jiných zdravotních reformátorů té doby?

Nedávný výzkum zdravotního poselství Ellen Whiteové ukázal, že mezi zdravotními principy propagovanými Ellen Whiteovou a principy, které v těch dnech obhajovali ostatní zdravotní reformátoři, je obrovský rozdíl. „Moderní medicína potvrdila většinu zdravotních principů, které propagovala, zatímco u zdrojů, ze kterých údajně kopírovala, se lékařsky potvrdilo jen nízké procento doporučených rad. Tento rozdíl ukazuje, že Ellen Whiteová měla informace o zdraví, které nemohly pocházet z žádných lidských zdrojů dostupných v její době.“ (Leonard Brand a Don S. McMahon)

Zdravotní poselství je úžasný dar, který nám Bůh dal. Avšak podobně jako ostatní dary, i tento dar může být – a často také je – nesprávně používán. Jak se vyhnout tomu, aby se tento dar nestal prokletím?

YDAVATELSKÁ PRÁCE

Prorocké povzbuzení k vydávání knih (Dt 6,1–9; 11,18–20)

Mojžíš byl podle Písma prvním člověkem, který zapsal Boží slova. (Ex 17,14; 34,27; Dt 31,24) Dnes je Bible nejrozšířenější a nejčtenější knihou v dějinách.

Kam měli Izraelci zapsat slova zákona? Proč dostali takový příkaz? Dt 6,1–9; 11,18–20

Na starověkém Blízkém východě bylo běžným zvykem psát důležitá slova a výroky na viditelné místo svého příbytku. S něčím podobným se setkáváme nejen v muslimských zemích, ale také v Evropě. Nápisy na domech můžeme vidět v Anglii, Německu, Rakousku i Švýcarsku. (Také u nás se dochovaly některé domovní znaky nebo nápisy s biblickou tematikou – v latinské i české podobě je můžeme najít například na Starém Městě pražském.)

Důvod, proč měli Izraelci psát Boží slovo na veřeje dveří svých příbytků, byl ten, aby na Boží rady vždy pamatovali a přemýšleli o nich. To jim mělo pomoci zachovávat tyto Boží příkazy.

Jakou úlohu plnila vydavatelská práce v raných dějinách Církve adventistů sedmého dne?

V roce 1848 měla Ellen Whiteová v domě Otise Nicholse v Dorchestri ve státě Massachusetts vidění. Když vidění skončilo, řekla Jamesovi: „Mám pro tebe poselství. Musíš vytisknout malý leták a rozestlat jej lidem. Zpočátku ať je malý. Když ho však lidé začnou číst, budou ti posílat prostředky, které použiješ na tisk. Tak bude hned od začátku úspěšný. Viděla jsem, že z malého začátku se začne šířit proud světla, který jasnými paprsky obletí celou zemi.“ (LS 125)

„Proud světla, který jasnými paprsky obletí celou zemi.“ Jak se to může stát? Ježíš brzy přijde. Adventistů bylo málo. Nebyli mezi nimi bohatí lidé ani velcí učenci. A přece tu byla mladá žena, která předpověděla, že vydavatelská činnost, kterou začne její manžel bez prostředků, se rozšíří, až obsáhne celou zemi! Uběhlo více než šest měsíců, než se Jamesovi Whiteovi podařilo vytisknout tisíc výtisků osmistránkového letáku, na jehož vytištění si vzal půjčku. Dnes vlastní Církev adventistů sedmého dne více než padesát vydavatelství. Poselství se tiskne a zvěstuje ve více než 220 jazycích.

Jak literatura ovlivnila tvoji duchovní zkušenost?

Prorocké povzbuzení k lepšímu pochopení Písma

V průběhu dějin Bůh používal prorocký dar také k tomu, aby uchránil svůj lid před teologickými omyly. Tak tomu bylo i v případě Ellen Whiteové. V počátcích naší církve musela zápasit s fanatismem různého druhu. Někteří lidé tvrdili, že musíme být dokonalí (bez stopy hříchu), jiní prohlašovali, že bychom už neměli dělat nic, jen čekat na Kristův návrat, a jiní zase určovali datum Kristova příchodu. V kritické situaci, která vznikla na přelomu století kolem doktora Kellogga, její rada zachránila církev před panteismem. Současně vedla církev od semi-arianismu (zastává názor, že Ježíš nebyl Bůh) k učení o Trojici. Když se A. F. Ballenger snažil změnit učení o svatyni, zásadně se postavila proti. Ve značné míře také pomohla tehdejší církvi neupadnout do legalismu. Spolu s A. T. Jonesem a E. J. Waggonerem byla velkým zastáncem spasení vírou v Krista bez spoléhání na skutky zákona.

Její spisy vedly církev i po její smrti. Ukazovaly církvi správný směr v otázce stvoření, které se dostalo pod palbu různých útoků.

Co učí Starý zákon o původu lidského života? Gn 1–3; Ex 20,8–11; Ž 33,6; Iz 42,5

Podle Starého zákona stvořil Bůh život na naší planetě za šest dní. Hebrejský výraz přeložený v Gn 1 jako den je v historických knihách Bible vždy ve spojení s nějakým číslem, tzn. doslovných 24 hodin (např. Gn 7,11; Ex 16,1). Bůh ustanovil sobotu jako trvalý památník ukončení svého stvořitelského díla. Jestliže věříme, že svět byl stvořen za doslovných šest dní, a to navzdory mnohým, kteří tvrdí něco jiného, stojíme na neměnném biblickém základě.

I když je Ellen Whiteová už téměř sto let po smrti, i v tomto případě její slova potvrzují velkou biblickou pravdu: „Potom jsme se vrátili ke stvoření. Viděla jsem, že první týden, v němž Bůh šest dní konal dílo stvoření a sedmého dne odpočíval, byl stejný jako každý jiný týden.“ (3SG 90)

Přes jasné svědectví Bible a potvrzení Ellen Whiteové někteří stále tvrdí, že Bůh ke stvoření lidského života použil miliony let evoluce. Které příklady z Bible bys uvedl, abys těmto lidem pomohl? Jak se nenechat strhnout těmito názory a neztratit ze zřetele důležitou pravdu o stvoření?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize *Život naplněný pokojem* si přečti kapitulu *Vyučování a uzdravování* (ŽNP 65–77; MH 139–160) a v knize *Výchova* kapitoly *Zdroj a cíl pravé výchovy a vzdělávání* a *Vztah výchovy a vykoupení* (VYCH 9–12; 18–20; Ed 13–19; 28–30).

Mnohé principy zdravého života, jak jsou zaznamenány ve spisech Ellen Whitové, uváděli v omezené míře i jiní zdravotní reformátoři, kteří tehdy žili. V jejich učení však nacházíme mnoho chyb a extrémů, kterým se Ellen Whiteová vyhýbala díky radám, které dostala od Boha. Například Sylvester Graham a James Jackson, dva přední zdravotní reformátoři té doby, učili, že je správné nesolit. Ellen Whiteová však napsala: „Používám sůl a vždy budu, protože sůl je ve skutečnosti nevyhnutelná pro krev, ne škodlivá.“ (9T 162)

Otázky k přemýšlení

- 1. Žijeme v době, kdy pro většinu lidí představuje věda jedinou cestu, jak poznat pravdu. Je zajímavé, že ze všeho, co učíme (druhý příchod, spasení vírou, stav mrtvých atd.) jen jedna věc může být vědecky ověřená – zdravotní poselství. Zamyslete se nad důsledky této myšlenky.**
- 2. Jako adventisté sedmého dne zastáváme názor, že všechny naše věroučné body mají vyplývat jen a jen z Bible. Jestliže však věříme, že u Ellen Whiteové se projevil dar proroctví, neměli bychom důvěřovat také jejím spisům? Jak správně vyvážit používání jejích spisů v různých teologických otázkách?**

DŮVĚRA V PROROCKÝ DAR

**Biblické texty na tento týden: Ž 41,9; Iz 53,4–6;
Mt 23,28–31; J 5,39; Sk 10,9–16.44–48; 17,11**

Základní verš

Jóšafat se postavil a řekl: „Slyšte mě, Judejci i obyvatelé Jeruzaléma! Věřte v Hospodina, svého Boha, a budete nepohnutelní; věřte jeho prorokům a bude vás provázet zdar.“ (2. Paralipomenon 20,20)

Jedni lidé se chtěli stát členy Církve adventistů sedmého dne. Studovali Bibli a přijali učení církve. Měli však pochybnosti o Ellen Whiteové. Není se čemu divit. Vždyť je mnoho falešných proroků a falešných učitelů, proto chtěli být opatrní. Kazatel, který věděl, co je trápí, a rozuměl jejich pochybnostem, řekl: „Je to něco, co si musíte osvojit prostřednictvím působení Ducha svatého. Najděte si čas a čtěte její spisy. Něco vám bude jasné okamžitě; o něčem možná budete mít pochybnosti. Ale přečtěte si sami tyto knihy a potom si o nich udělejte vlastní závěr. Její spisy jsou nejlepším a hlavním svědectvím o jejich původu.“

Týden ve zkratce

Proč musí být Bible nejvyšší autoritou v otázkách věrouky? Je pro náš každodenní život důležité studium Bible? Co se stane, když lidé neberou vážně prorocké slovo? Jakou roli by měly sehrávat zázraky při růstu naší církve? Proč se lidé bouří proti prorockému daru?

Téma: Proč můžeme důvěřovat prorockému daru

Učedníci u Emauz – důvěra vycházející ze studia Bible (L 24,13–27)

Křesťané v Beroi – důvěra vycházející ze studia Bible (Sk 17,11)

Prorocký dar vyvyšuje Ježíše jako našeho Spasitele (J 5,39)

Závažné důsledky odmítnutí proroků (Mt 23,28–31)

Důvěra vychází z Bible, ne ze zkušeností (L 24,13–27)

AUTORITA BIBLE

Učedníci u Emauz – důvěra vycházející ze studia Bible (L 24,13–27)

Jakou podobnost vidíme mezi zkušeností učedníků po ukřižování a prvními adventními věřícími po velkém zklamání v roce 1844? L 24,13–27; Sk 10,9–16.44–48

Ukřižování přineslo učedníkům velké zklamání. Doufali, že Ježíš vykoupí Izrael. Když sledovali, jak se plní Zacharjásovo proroctví a Kristus přijíždí na oslátku do Jeruzaléma, byli si jistí, že se prohlásí za krále, vyžene Římany a založí Boží království na zemi. Až po jeho smrti, když „jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu“ (L 24,45), poprvé pochopili, že na tuto zemi přišel z jiného důvodu. Za celá ta léta, kdy Ježíš žil mezi nimi a svědčil jim, neporozuměli tomu, co učí Písmo. Proto Ježíš nasměroval jejich mysl na Písmo a na to, co bylo základem jejich víry.

Přečti si Sk 1,6. Najdeš v tomto verši důkaz o tom, že dokonce i po Ježíšově vzkříšení měli učedníci stále nesprávnou představu o významu jeho příchodu?

I první adventní věřící prožili velké zklamání způsobené chybným názorem Williama Millera, který svatyni v Da 8,14 ztotožnil se zemí. Proto prorocký čas očištění svatyně vyložil jako termín druhého příchodu Ježíše Krista. Tak jako studium Bible a Boží nadpřirozený zásah pomohly učedníkům zbavit se nesprávných názorů, podobně i první adventní věřící přišli k novému pochopení pravdy o svatyni právě studiem Písma a Božím vedením prostřednictvím prorocké služby Ellen Whiteové.

Jakkoli nápomocný byl prorocký dar, naši průkopníci byli pevně rozhodnuti založit věrouku na Bibli bez toho, aby použili prorocký dar jako autoritu v otázkách věrouky.

I dnes musí být síla a jistota toho, čemu věříme, založena jedině na Božím slově. Protože jsme si jistí, že naše věrouka stojí na Bibli a má pevný základ, můžeme mít důvěru i v prorocký dar.

Křesťané v Beroji – důvěra vycházející ze studia Bible (Sk 17,11)

Proč věřící v Beroji studovali každý den Písmo? Proč jim nestačilo důvěřovat jen Pavlovým slovům? Sk 17,11

Protože Pavel kázal Krista z Písma a dokazoval, že Kristus je zaslíbený Mesiáš, ty, co ho poslouchali s otevřenou myslí, to vedlo ke studiu Písma. Nestačila jim Pavlova slova.

Co v následujících verších čteme o studiu Písma? Př 2,1–6; Iz 34,16; Mt 4,4 a Zj 1,3

Ellen Whiteová stále vyzdvihovala Boží slovo a povzbuzovala členy církve, aby ho studovali. „Doporučuji ti, drahý čtenáři, Boží slovo jako pravidlo tvé víry i života.“ (EW 78) V úvodu knihy Velké drama věků napsala: „Bůh ve svém slovu poskytuje lidem vědomosti potřebné ke spasení. Písmo svaté je proto třeba přijímat jako autoritativní, neomylné zjevení Boží vůle. Je měřítkem charakteru, zjevuje věrouku a je zkušebním kamenem pro posuzování zkušeností.“ (VDV 10; GC 9)

Proč proroci v dějinách povzbuzovali Boží lid, aby četl a studoval Boží slovo? Odpověď je jednoduchá: „(Bůh) svěřil lidstvu své slovo jako zjevení sama sebe. Každá nově poznaná pravda ukazuje nově povahu jejího Původce. Bůh ustanovil, že se lidé studiem Bible mohou lépe seznámit se svým Tvůrcem a poznat jeho vůli. Bible je prostředkem komunikace mezi Bohem a člověkem.“ (VDV 51; GC 69)

Spisy Ellen Whiteové nesmíme nikdy používat jako Bibli. I ona sama se celý život snažila vést křesťany k tomu, aby četli Bibli a učinili ji pravidlem víry pro svůj život.

Jak získat ze studia Bible co nejvíc? Jak můžeme co nejlépe využít čas strávený při studiu Písma?

VYZDVIHUJÍ JEŽÍŠE

Prorocký dar vyvyšuje Ježíše jako našeho Spasitele (J 5,39)

Ježíš řekl: „Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně.“ (J 5,39) Co následující starozákonní verše předpovídají o Ježíši?

Ž 16,9.10; 41,9 _____

Iz 53,4–6 _____

Mi 5,2 _____

Ježíš řekl: „Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den; spatřil jej a zaradoval se“ (J 8,56); Mojžíš „psal o mně“ (J 5,46); „David nazývá Mesiáše Pánem“ (Mt 22,45). Své působení začal v synagoze v Nazaretu slovy proroka Izajáše: „Duch Panovníka Hospodina je nade mnou. Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným. . .“ (Iz 61,1) Poté Ježíš prohlásil: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“ (L 4,21) Ježíš věděl, že Starý zákon obsahuje mnoho zpráv o něm. Vždyť byl nadějí pro Izrael.

Bibličtí autoři od Mojžíše po apoštola Jana zaměřovali pozornost svých čtenářů na toho, který přijde poprvé, aby zachránil svůj lid od jejich hříchů (Mt 1,21), a podruhé, aby je vysvobodil z přítomnosti hřichu (Zj 21,4).

I Ellen Whiteová zdůrazňovala, jak bytostně vnímá Ježíše. „Vím, že můj Spasitel mě miluje a já miluji mého Ježíše. Spočívám v jeho lásce navzdory svým nedokonalostem.“ (4MR 245) Ježíš byl středem její služby. „Cílem každé služby,“ řekla, „je držet sebe v pozadí a vyzdvihnout Krista do popředí. Vvyšování Ježíše Krista je velká pravda a mají ji zjevovat všichni, kteří šíří slovo a vykládají věrouku.“ (1SM 155)

Zapomeň na chvíli na věrouku a teologii a polož si otázku: Jak dobře znám Ježíše? Co ti tvoje odpověď prozrazuje o tobě a tvém duchovním životě? Jaké změny bys potřeboval udělat?

KREV PROROKŮ

Závažné důsledky odmítnutí proroků (Mt 23,28–31)

„Tak i vy se navenek zdáte lidem spravedliví, ale uvnitř jste samé pokrytectví a nepravost. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Stavíte náhrobky prorokům, zdobíte pomníky spravedlivých a říkáte: ‚Kdybychom my byli na místě svých otců, neměli bychom podíl na smrti proroků.‘ Tak svědčíte sami proti sobě, že jste synové těch, kteří zabíjeli proroky.“ (Mt 23,28–31)

Co tato Ježíšova slova prozrazují o postojích některých lidí vůči prorokům? Jaké poučení si z toho můžeme vzít?

I přes všechny důkazy o bezúhonnosti a právoplatnosti služby Ellen Whiteové jsou i dnes věřící, kteří různým způsobem – jemně, ale někdy i velmi necitlivě – dělají všechno pro to, aby zničili důvěru v prorockou službu Ellen Whiteové. Tak tomu bylo od začátku a můžeme si být jistí, že to tak bude až do konce. Každé obvinění vznesené proti ní a její práci se podobá obviněním vzneseným proti dávným prorokům i proti samotnému Božímu slovu.

Důvody takového postoje jsou různé. Někteří vyzdvihují její spisy na úroveň, která jim nepatří, další na to reagují tak, že odmítnou úplně všechno. Jiní nechápou, jak působí inspirace, a protože její spisy se neslučují s jejich chápáním, obracejí se proti nim. Někteří to možná dělají z nevědomosti, jiní snad z otevřeného nepřátelství. Naštěstí nám nepatří posuzovat pohnutky ani srdce jiných. Naším úkolem je být „vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslychal o naději, kterou máte,“ jak napsal Petr. (1 Pt 3,15) Koněčně, každý z nás se bude muset sám rozhodnout, který hlas bude poslouchat a čemu bude věřit.

Jaký je tvůj postoj ke spisům E. G. Whiteové? Proč? Jsi ochotný na svém postoji něco změnit?

DAR A ZÁZRAKY

Důvěra vychází z Bible, ne ze zkušeností (L 24,13–27)

„Pověst o něm se roznesla po celé Sýrii; přinášeli k němu všechny nemocné, postižené rozličnými neduhy a trápením, posedlé, náměsíčné, ochrnuté, a uzdravoval je.“ (Mt 4,24)

Přemýšlej o životě Ježíše Krista, když byl na této zemi. Ježíš vykonal mnoho zázraků: proměnil vodu ve víno (J 2,1–11), nasýtil pětitisícový zástup (Mt 14,14–21), uzdravil nemocného (Mt 4,24), vzkřísil mrtvého (J 11,1–45). Tyto zázraky byly působivým svědectvím o jeho božské moci.

U Lukáše 24,13–27 si přečti příběh o Ježíši a dvou učednících na cestě do Emauz. Na co je upozornil, aby pochopili, že Ježíš z Nazareta byl skutečně Mesiáš? Proč je tato odpověď pro nás tak důležitá, zvláště v souvislosti s prorockým darem?

I přes všechny zázraky, které Ježíš během svého pobytu na zemi vykonal, mysl učedníků upřel na Boží slovo. Jen na základě Písma jim chtěl ukázat pravdu o jeho smrti a zmrtvýchvstání a objasnit, co to všechno znamenalo.

A to bychom neměli přehlédnout. Mnoho let se šířily různé zprávy o zázračných způsobech, jakými Bůh působil prostřednictvím služby Ellen Whiteové. Některé zprávy se dají snadno ověřit, jiné ne. Ale i přesto by naše důvěra v projev tohoto daru neměla spočívat na záznamech o zázracích nebo něčem podobném. I když plnily určitou úlohu, konečnou zkouškou musí být vždy Boží slovo – to, zda je prorocký dar v souladu s Biblií. Zázraky jsou dobré, ale sotva mohou být konečnou zkouškou. Nemají žádný smysl, pokud učení není biblické.

Podobně jako při inspiraci Bible, i v projevu prorockého daru Ellen Whiteové zůstávají některé otázky a pochybnosti nezodpovězené. Tento dar však sám o sobě podává tu nejlepší výpověď a nejpravdivější svědectví. Není nic, co bychom k tomu museli dodat. Nepotřebujeme ani zprávy o zázracích. Dostali jsme víc než postačující důkaz, aby se každý mohl rozhodnout, co udělá s tímto darem, a to bez ohledu na nezodpovězené otázky, které my, jako ti, kteří „nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance“ (1 K 13,12), můžeme ještě mít.

DOPORUČENÉ STUDIUM

Odpor nebo lhostejnost vůči spisům Ellen Whiteové je obvykle důsledkem:

- (1) neochoty v dostatečné míře si přečíst její spisy a uznat a pochopit její ucelené a dobře vyvážené rady;
- (2) neochoty pochopit souvislost a vztah jejích spisů k Písmu;
- (3) neochoty přijmout pravou podstatu božské inspirace;
- (4) neochoty vzít v úvahu kontext – kdy, kam a komu své rady adresovala;
- (5) neochoty uznat, že její rady mají až dodnes svůj význam;
- (6) neochoty připustit, že i když existuje dostatečný důkaz, který přesvědčí upřímné, Bůh neodstraní příležitost pro pochybnost;
- (7) neochoty přinést osobní oběť a vzdát se oblíbeného zvyku nebo jednání, které nejsou v souladu s radami obsaženými ve spisech Ellen Whiteové.

Většina odporu vůči duchu prorockému se vytratí, pokud:

- (1) lidé přestanou používat některé oblíbené výroky nebo statě jako hůl, kterou chtějí bít někoho jiného;
- (2) každý bude vztahovat rady na sebe, ne se snažit použít je na někoho jiného;
- (3) nebudeme texty citovat, aniž bychom věděli, kde se daný citát nachází (existuje příliš mnoho vymyšlených citátů!);
- (4) nebudeme diskutovat o něčem, co napsala, aniž bychom si prostudovali všechno, co o tomto tématu napsala (částečně poznat může být nebezpečnější než nepoznat vůbec);
- (5) připustíme, že lidská neschopnost žít a jednat podle rad, které Ellen Whiteová dala, nemá vůbec nic společného s hodnověrností a spolehlivostí jejích vidění a rad.

(Denton E. Rebok)

Otázky k přemýšlení

- 1. Přemýšlejte, jakým požehnáním je pro naši církev služba Ellen Whiteové. Které jsou vaše oblíbené citáty? V čem ovlivnily její spisy váš duchovní růst? Jaké zápasy někdy lidé prožívají s jejími spisy? Co je příčinou těchto problémů? Jak můžeme lidem pomoci je vyřešit?**
- 2. Mnozí lidé mají pochybnosti o Ellen Whiteové. Jaký přístup zaujmout, abychom jim pomohli správným způsobem pochopit její dar?**
- 3. Co ses toto čtvrtletí naučil? Co ti pomohlo lépe pochopit úlohu ducha prorockého? Které postoje jsi musel změnit? Jaké nové pohledy jsi získal? Které otázky zůstaly nezodpovězené?**

POUŽITÉ ZKRATKY

ČEP Český ekumenický překlad

PBK Překlad Bible kralické

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

AA The Acts of the Apostles –
PNL Poslové naděje a lásky
COL Christ's Object Lessons –
PM Perly moudrosti
DA The Desire of Ages –
TV Touha věků (2002)
GC The Great Controversy –
VDV Velké drama věků
ED Education –
VÝCH Výchova
EV Evangelism
MH The Ministry of Healing –
ŽNP Život naplněný pokojem

PP Patriarchs and Prophets –
PP Patriarchové a proroci
NUD Na úsvitu dějin
PK Prophets and Kings –
PK Proroci a králové
SÚ Od slávy k úpadku
SC Steps to Christ –
CVP Cesta k vnitřnímu pokoji
SM Selected Messages
T Testimonies, sv. 1–9
TM Testimonies to Ministers and Gospel Workers

ZÁPADY SLUNCE

LEDEN	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
2. 1.	16.10
9. 1.	16.18
16. 1.	16. 28
23. 1.	16.39
30. 1.	16.50

ÚNOR	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
6. 2.	17.02
13. 2.	17.14
20. 2.	17.26
27. 2.	17.38

BŘEZEN	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
6. 3.	17.50
13. 3.	18.01
20. 3.	18.13
27.3.	18.24

SBÍRKY V 1. ČTVRTLETÍ 2009

Dary z misijních sbírek v 1. čtvrtletí 2009 jsou určeny na podporu institucí, které jsou v dnešním světě velice populární a rychle se rozvíjející. Používají moderní zařízení a média, mají uživatele mezi mladšími lidmi všude ve světě. Oslovují obyvatele celé naší planety přímo v jejich domovech a na pracovištích. Používání rádia, internetu, televize a mobilních telefonů je dnes samozřejmostí a stále více se používají pro pastorační, svědeckví a oslovení lidí.

V březnu 2009 se uskutečnil tradiční sbírka na projekty AWRstudia.

Na odvozech do celosvětových misijních sbírek se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2009 takto:

České a Moravskoslezské sdružení 90 %

Slovenské sdružení 70 %

Zůstatek je určen sdružením na finanční podporu jejich misijních projektů.

Sbírka 13. soboty zajistí finanční krytí projektů církve v jednotlivých částech světa.

V 1. čtvrtletí 2009 jsou finanční dary určeny pro Jihoasijsko-Pacifickou divizi. Tato lidnatá oblast zahrnuje země Bangladéš, Brunej, Kambodža, Laos, Malajsie, Myanmar (Barma), Filipíny, Singapur, Sri Lanka, Thajsko, Východní Timor, Vietnam, Marshalovy ostrovy, Indonésie, Kalimantan (Borneo), Sulawesi (Celebes), Jáva, ostrov Guam a další ostrovy.

Celou oblast obývá 743 957 000 lidí, z toho je 876 197 členů Církve adventistů sedmého dne, kteří se scházejí v 6 240 sborech.

V roce 2009 všechna sdružení odvádějí na tento účel 65 %. Ostatní prostředky jsou určeny na stavební projekty Moravskoslezského sdružení.

Edvard Miškeř, hospodář Česko-Slovenské unie

Prorocký dar v Písmu a adventistických dějinách

Gerhard Pfandl

Biblické úkoly – 1. čtvrtletí 2009

Fotografie na obálce: Photodisc

Technická redakce Stanislav Staněk

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.

pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskly Těšínské papírny, spol. s r. o.

Vydání první, Praha 2008

ISBN 978-80-7172-167-3

ISSN 0409-3208